

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ΄ ΤΕΥΧΟΣ 57^ο ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2012

Το Ξηροκάμπι
Περίοδος Α΄ 1966-1977

Η ΦΑΡΙΣ
Περίοδος Β΄ 1979-1981
Περίοδος Γ΄ 1992-2001
Περίοδος Δ΄ 2002-

ΙΔΡΥΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΦΑΡΙΔΟΣ
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΡΤΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ με το διακριτικό
τίτλο «ΕΡΑΣΙΝΟΣ Α.ΜΗ.Κ.Ε.», που εδρεύει στο Ξηροκάμπι και εκπροσωπείται νόμιμα.
Συντακτική επιτροπή: Γεώργ. Θ. Καλκάνης, Θεόδ. Σ. Κατσουλάκος, Παναγ. Η. Κομνηνός
Επιμελητής έκδοσης: Θεόδ. Σ. Κατσουλάκος, Συρακουσών 101, Αθήνα, τηλ. 210 2515864
Ταμίας: Ιωάννης Παν. Κονίδης, Ξηροκάμπι, τηλ.: 27310 35029
Όλα τα τεύχη / φύλλα έχουν αναρτηθεί ψηφιοποιημένα στον διαδικτυακό τόπο:
<http://micro-kosmos.uoa.gr> (→ η Φάρις)

Περιεχόμενα :

<i>Γεωργίου Θ. Καλκάνη</i> , Έργα στους Γοράνους από την Αδελφότητα Γορανιτών της Αμερικής στις αρχές του περασμένου αιώνα	3
<i>Δημήτρη Γ. Πρέβα</i> , Τοπωνύμια της Παλαιοπαναγιάς	7
<i>Ηλία Γ. Μανιατάκου</i> , Η βόλτα του Ξηροκαμπίου	8
<i>Παναγιώτη Κ. Κούρταλη</i> , Ελλάδα και Λακεδαίμονα στις αρχές του 20ού αιώνα. Οι δημοτικές εκλογές του 1903 στο Δήμο Φάριδος και η εφημερίδα «Ηώς»	8
<i>Γεωργίου Π. Καλκάνη</i> , Η άμυνα των Γοράνων την περίοδο του Εμφυλίου Πολέμου	16
<i>Πανωραίας Α. Νικολακάκου</i> , Οι εκδηλώσεις του καλοκαιριού	17
<i>Ποταμίτη</i> , Τα Τροχάλια	20
<i>Τάσου Δ. Βολτή</i> , Με μια κριτική ματιά. «Η Κουμουστά της Λακεδαίμονος»	21
<i>Γιάννη Γ. Παρηγόρη</i> , 1 ^ο Χοροστασιό	22
<i>Εκ της Φάριδος</i> , Το «Αντάμωμα» του 2012 έγινε με επιτυχία	24
<i>Βίκης Π. Ανδρεάκου, Γιάννη Π. Χριστόπουλου, Παναγιώτη Χ. Μιχαλάκου</i> , Τα 50 χρόνια του Συλλόγου των Ξηροκαμπιτών του Τορόντο	29
<i>Σωτήρη Ι. Βατικιώτη</i> , Η καταγωγή της οικογένειας Βατικιώτη από τα Κατσουλαίικα	35
<i>Κομμουνιστώτισσας</i> , Εδώ στην ξενιτιά	35
<i>Ιωάννας Εξαρχάκου – Ρηγάκου</i> , Το τρίτο αντάμωμα των Γορανιτών (25/8/2012)	36
<i>Πανωραίας Α. Νικολακάκου</i> , Μια φιλανθρωπική εκδήλωση	37
<i>Δημήτρη Π. Κουντούρη</i> , Ένας φίλος από τα παλιά	37
<i>Γεωργίας Πολίτη – Αποστολάκου</i> , Τα λιωτρίβια στα Καμίνια	38
<i>Εκ της Φάριδος</i> , Μία διόρθωση	38
<i>Παναγιώτας Λαμπριανάκου – Βορβή</i> , Στον Παναγιώτη κυνηγό (I)	39
<i>Ηλία Γ. Μανιατάκου</i> , Αντιπραγματισμός	39
<i>Μαρίας Γ. Δούσμανη</i> , Η αναστήλωση του Αγίου Νικολάου στην Κουμουστά	40
<i>Παρτάκια, Γ.Θ.Κ., Δ.Θ.Κ., Ν.Π.Σ.</i> , Σύμμικτα	41
<i>Ν.Π.Σ., Σ.Δ.Σ., Η.Γ.Α., Κ.Μ.Κ., Η.Γ.Μ., Δ.Θ.Κ.</i> , Της αγοράς	43
<i>Συνδρομές</i>	44
<i>Μαρίας Γ. Δούσμανη</i> , Πένθη – Ηλίας Δ. Κονίδης (1939-2012)	45
<i>Βιβής Ξ. Κωτισιοπούλου</i> , Τα νέα μας	46

Εξώφυλλο: Τα εγκαίνια τον ναού του Αγίου Γεωργίου των Γοράνων, τα οποία «εκτελέσθησαν την 22α Αυγούστου 1923, προς χαράν και αγαλλίασιν όλων των Γορανιτών» όπως αναφέρεται στο σχετικό σημείωμα της Αδελφότητας Γορανιτών το 1945. Χαρακτηριστική είναι η παρουσία και ενός φουστανελοφόρου δίπλα στον τότε Πρόεδρο της Επιτροπής ανέγερσης του ναού ιατρό Γεώργιο Χρ. Καλκάνη (με λευκό καλοκαιρινό σακάκι) και τον ιερέα παπα-Νικολή Παπαστράτη.

Γεωργίου Θεοφ. Καλκάνη

Έργα στους Γοράνους από την Αδελφότητα Γορανιτών της Αμερικής στις αρχές του περασμένου αιώνα

Όταν διαβάσαμε και για πρώτη φορά συζητήσαμε – ο δάσκαλος Παναγιώτης Γ. Ρηγάκος και ο υπογράφων – τα κείμενα που ψηφιοποιημένα εικονίζονται επιλεκτικά στις επόμενες σελίδες (και δημοσιεύονται όλα στη διαδικτυακή έκδοση του περιοδικού μας), εκφράσαμε και οι δύο απέραντο θαυμασμό. Θαυμασμό για τους ανθρώπους που έζησαν στις αρχές του περασμένου αιώνα στον τόπο μας αλλά και για αυτούς που μετανάστευσαν μακριά του για να ζήσουν καλύτερα αλλά άφησαν την καρδιά τους εδώ. Οι κάτοικοι των Γοράνων της εποχής ζητούν βοήθεια, σχεδιάζουν και πραγματοποιούν έργα – εκκλησία, σχολείο, δρόμους – για το χωριό τους. Οι συμπατριώτες τους μετανάστες στην Αμερική συμπαραστέκονται, συμμετέχουν και χρηματοδοτούν αυτά τα έργα.

Ο θαυμασμός μας οφείλεται όχι μόνο στο μεγάλο ενδιαφέρον όλων για τα κοινά, στις προτεραιότητες που θέτουν – μια εκκλησία, ένα σύγχρονο σχολείο, αμαξιτούς δρόμους – και την αποτελεσματικότητά τους, αλλά και στον ορθολογισμό των επιχειρημάτων τους προς την πολιτεία, την ποιότητα της γλώσσας που χρησιμοποιούν, την πολύχρονη εμμονή στους στόχους τους, τη συνέπεια των ενεργειών τους και, κυρίως, τις συνεχείς «λογοδοσίες» (!) των υπευθύνων επιτροπών της κοινότητας προς τους κατοίκους και τους μετανάστες. Τα κείμενα που διασώθηκαν (κυρίως σε ομογενειακά έντυπα της εποχής) τέθηκαν στη διάθεση του περιοδικού από τον Χρήστο Π. Καψάλη μέσω του δασκάλου Παναγιώτη Γ. Ρηγάκου.

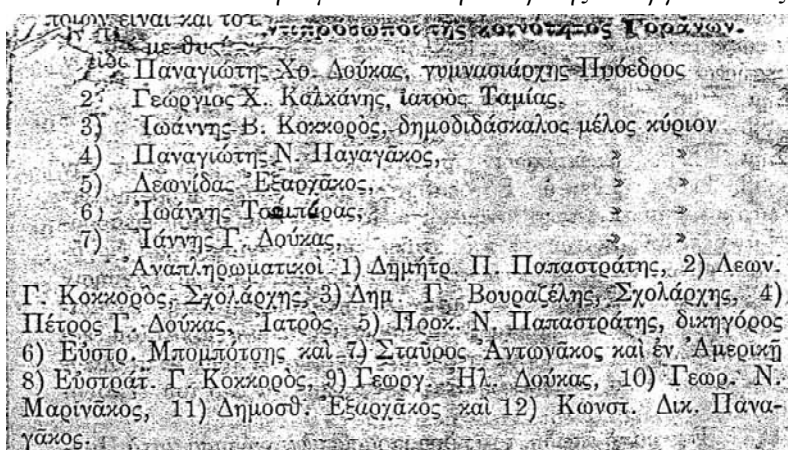
Στην πρώτη εικόνα φαίνεται το εξώφυλλο ενός φυλλαδίου, το οποίο τυπώθηκε το 1909 και κοινοποιεί τη «λογοδοσία» της Επιτροπής της Κοινότητας Γοράνων για τη διαχείριση των χρημάτων που συγκέντρωσε από το 1904 έως το 1909. Επίσης περιγράφει τις ενέργειές της για την ανέγερση του νέου μεγάλου ναού του Αγίου Γεωργίου στους Γοράνους.

Η λογοδοσία αυτή, που έγινε «επ' εκκλησίας» την 9^η Αυγούστου 1909, προεβλέπετο από το καταστατικό της Επιτροπής, αφού (αντιγράφοντας από το φυλλάδιο χωρίς όμως όλα τα σημεία στίξης για πρακτικούς λόγους) πληροφορούμεθα ότι «κατά το 17ον άρθρον του καταστατικού της επιτροπής της κοινότητος αυτή είναι υπόχρεως κατ' έτος να λογοδοτή, την δε λογοδοσίαν αυτής αναγιγνωσκομένην

ενόπιον των κατοίκων και εΐτα δημοσιευομένην να αποστέλλη εις πάσας τας οικογενείας εν φυλλαδίω ως και εις αυτούς ακόμη τους αποδημούντες (στο εξωτερικό)».

Στη δεύτερη εικόνα φαίνονται τα ονόματα της Επιτροπής της Κοινότητας Γοράνων για την ανέγερση του ναού. Επισημαίνεται ότι η λογοδοσία αναγνώσθηκε «επ'εκκλησίας από του άμβωνος υπό του προέδρου της επιτροπής της κοινότητας περιστοιχιζομένου υπό του ταμίου της επιτροπής και των μελών αυτής ίνα ούτως εκδηλωθεί ενόπιον του κοινού η σύμπνοια και η ειλικρινής συνεργασία τους».

Στις ενδιάμεσες δεκαπέντε σελίδες του φυλλαδίου εκτίθενται καταστάσεις των εξόδων και εσόδων της επιτροπής από το 1904 έως το 1909, η λεπτομερής αιτιολόγηση των εξόδων και ονομαστικοί κατάλογοι πάρα πολλών συμπατριωτών (με πατρώνυμα, τόπο διαμονής και ακριβή ποσά) που συνεισέφεραν. Αυτές οι σελίδες, μετά από ψηφιακή επεξεργασία τους και καθαρισμό τους από τα αποτυπώματα του χρόνου, έχουν αναρτηθεί στον διαδικτυακό τόπο του περιοδικού (<http://micro-kosmos.uoa.gr> → η Φάρις → τ. 57) και ίσως ενδιαφέρουν πολλούς για την αποτύπωση της ανθρωπογεωγραφίας των μεταναστών και των οικογενειών τους. (βλ. τις τελευταίες σελίδες της ηλεκτρονικής έκδοσης αυτού του τεύχους)

Στην τρίτη εικόνα αυτού του σημειώματος – στην επόμενη σελίδα – φαίνεται επιστολή της Επιτροπής της Κοινότητας Γοράνων για την ανέγερση του ναού του Αγίου Γεωργίου προς την Αδελφότητα των «εν Αμερική» Γορανιτών Άγιος Γεώργιος. Η Επιτροπή με αυτή την επιστολή αναγγέλλει το 1924 την αποπεράτωση, τον εγκαινιασμό (την 22α Αυγούστου 1923) και τη λειτουργία της εκκλησίας, ενός «κολοσσιαίου έργου» (όπως αναφέρει) και μόνο «στόλισμα» του χωριού αλλά και «καύχημα» των Γορανιτών και «δη των εν Αμερική». Σε δημοσιεύματα της εποχής αναφέρεται ότι ο ναός στοίχισε περί τις είκοσι χιλιάδες δολάρια. Η Επιτροπή ζητά και πάλι τον «οβολόν» των αποδήμων για την ανέγερση του «δευτέρου στολίσματος» του χωριού, ενός νέου εξαταξίου σχολείου «περιλαμβάνον πρώτην και δευτέραν τάξιν Ελληνικού» σε αντικατάσταση του μικρού, παλαιού, ετοιμόρροπου και «εν γένει εντελώς ακατάλληλου» σχολείου «διά την τελειότεραν ανάπτυξιν της νεολαίας μας».

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΓΟΡΑΝΩΝ

'Αγαπητοί Συμπολίται,

Ε. Α. Γ.

'Ολοι βεβαίως θά έχετε μάθῃ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς 'Εκκλησίας μας τὸν ἐγκαινιασμὸν αὐτῆς καὶ ἔτι ἤδη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου λειτουργοῦμεθα ἐν αὐτῇ. 'Ἰνα λάβῃτε μιαν ἰδέαν τοῦ κολοσσαίου τούτου ἔργου, τὸ ἕνα δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι εἶναι τὸ μόνον στόλισμα τοῦ χωριοῦ μας καὶ τὸ καύχημα τῶν Γορανιτῶν καὶ δὴ τῶν ἐν 'Αμερικῇ, οἵτινες προθύμως καὶ ἀφειδῶς προσέφεραν τὸν ὄβολόν Σας, σὰς ἀποστέλλομεν μερικὰς φωτογραφίας μέσον τῆς 'Αδελφότητος Γορανιτῶν, ἡ ὁποία καθὼς μανθάνομεν εὐχαρίστως ἐργάζεται μετὰ προθυμίας καὶ ζήλου διὰ τὸ δεύτερον στόλισμα τῶν Γοράνων, τὸ ὅποιον, εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ εἴπῃ, εἶναι ἂν ὄχι περισσότερον τοῦλάχιστον ἐξ ἴσου ἱερὸν, κοινωφελὲς καὶ ἀναγκαῖον μετὰ τὴν 'Εκκλησίαν. Σὰς κάμνομεν γνωστὸν, 'Αγαπητοί Συμπολίται, ὅτι τὸ Σχολεῖόν μας εἶναι ἐτοιμόρροπον καὶ ἐν γένει ἐντελῶς ἀκατάλληλον διὰ τὴν νεολαίαν μας, τὸ δὲ Κράτος εὐρισκόμενον σήμερον ἐν κρίσιμῳ οικονομικῇ καταστάσει ἀδυνατεῖ νὰ προβῇ εἰς Ἱδρυσιν σχολείων. 'Ολοι λοιπὸν αἱ ἐλπίδες μας καὶ αἱ ἐλπίδες τῶν παιδιῶν Σας, στέφονται πρὸς Σας, στηρίζονται εἰς τὸν ὄβολόν Σας, τὸν ὅποιον, εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ἔλοι θά προσέφερετε μετὰ χαρᾶς καὶ προθυμίας ὅπως καὶ διὰ τὴν 'Εκκλησίαν. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι οὐδεὶς θά ἀρνηθῇ τὴν συνδρομὴν του δι' ἕνα τοιοῦτον θεάρεστον ἔργον, ὅσον τὸ σχολεῖον τοῦ ὁποίου οὐδεὶς ἀγνοεῖ τὴν σπουδαιότητα καὶ πάντες θά ὑπακούσῃτε εἰς τὴν φωνὴν καὶ τὴν παρακλήσιν τῶν παιδιῶν Σας. 'Ἐν τῷ αὐτῷ περιπτώσει τὸ Σχολεῖόν μας θά γίνῃ ἐξοστῆριον, περιλαμβάον δηλαδὴ πρώτην καὶ δευτέραν τάξιν 'Ελληνικοῦ, πρᾶγμα τὸ ὅποιον θά βοηθήσῃ πολλὸ εἰς τὴν τελειοτέραν ἀνάπτυξιν τῆς νεολαίας μας. Πεισθηθῆτε ὅτι ἡ φιλοτιμία Σας, τὰ εὐγενῆ καὶ πατριωτικὰ Σας αἰσθήματα οὐδέποτε θά ἀρνηθῶν μιαν μικρὰν προσφορὰν διὰ τὸ συμφέρον τῶν τέκνων Σας ἢ μᾶλλον διὰ τὸ συμφέρον τῶ ἰδικῶν Σας, Σὰς ἀπευθύνομεν ἐγκαρδίους χαίρετισμοὺς καὶ Σὰς εὐχόμεθα ζωὴν, εὐτυχίαν καὶ καλὴν ἐπάνοδον εἰς τὴν ἀγαπητὴν Πατρίδα.

Διατελοῦμεν μεθ' ὑπολήψεως καὶ ἀγάπης οἱ Συμπολίται Σας:

Γεώργιος Χ. Καλκάνης, Παναγ. Π. Μαρινάκος, Παναγ. Ν. Παναγάκος, Ἰωάννης Β. Κοκκορός, Γεώργιος Β. Ρηγάκος, Φώτ. Ι. Σερατάκος, Ἄνθρ. Παπαθεράτης, Τιμ. Τσάμπιρας, Παναγ. Διαμαντάκος, Ἰωάννης Δούκας, Λεων. Βλογιαννίτης, Κωνστ. Πλαγιάννης, Ἀναστ. Βλάχος, Γεώργιος Λαμπράκος, Ἠλ. Λαμπρινός, Κωνστ. Κρητικός, Γεώργιος Ἐξαρχάκος, Νικόλ. Κριάς, καὶ Κωνστάντ. Δάνος.

Στὴν παρακάτω τέταρτη εἰκόνα φαίνεται ἐπιστολὴ τῆς Ἀδελφότητος πρὸς τὰ μέλη τῆς. Ἀξιοσημείωτη εἶναι ἡ ταύτιση τῶν περισσοτέρων ἐπωνύμων καθὼς καὶ ἡ ομοιότητα στὴ γλώσσα τῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Ἀδελφότητος καὶ τῶν μελῶν τῆς Επιτροπῆς τῆς Κοινότητος, που προδίδουν κοινὴ οικογενειακὴ καταγωγὴ ἀλλὰ καὶ κοινὴ ἐκπαίδευση (στο ἴδιο μικρὸ, παλαιὸ καὶ ἐτοιμόρροπο σχολεῖο τους).

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΓΟΡΑΝΙΤΩΝ

Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
343 NOSTRAND AVE.
BROOKLYN, N. Y.

'Αγαπητὲ Συμπολίτα,

Παρακλήσει τῶν ἐν Γοράνοις Συμπολιτῶν μας Σὰς ἀποστέλλομεν ἀντίγραφον τῆς ἄνω ἐπιστολῆς, ἣτις ἐλήφθη εἰς τὸ γραφεῖον τῆς 'Αδελφότητος, ἐκ τῆς ὁποίας θά ἴδατε ὅτι τὸ χωρίον μας στερεῖται Σχολικοῦ κτιρίου, ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν παιδιῶν μας. 'Ἡ 'Αδελφότης εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς συνασθανθεῖσα τὴν ἀνάγκην ταύτην ἔταξε ὡς πρῶτον καὶ κύριον σκοπὸν τῆς τῆς συμπλήρωσιν τοῦ κενοῦ τούτου, δηλαδὴ τὴν ἕσων τὸ δυνατόν ταχυτέραν Ἱδρυσιν τοῦ νέου Σχολικοῦ κτιρίου. 'Οθεν παρακαλεῖ Ἰμᾶς ὅπως ὄχι μόνον γίνετε καὶ Σεῖς μέλος τῆς 'Αδελφότητος, ἐάν δὲν εἰσθε ἀκόμη, ἀλλὰ προτρέψετε καὶ τοὺς ἄλλους Γορανίτας τοὺς εὐρισκομένους ἐν τῇ περιφέρειᾳ Σας νὰ ἔλθωσιν εἰς συνάφειαν μετὰ τὸ Γραφεῖον τῆς 'Αδελφότητος, ἵνα ἔλοι ἀπὸ κοινοῦ φροντίσωμεν καὶ φέρομεν εἰς πέρας τὸ ἀναληφθὲν ἔργον. 'Ἐπειδὴ αἱ ὀλίγαι ληφθεῖσαι φωτογραφίαι τῆς 'Εκκλησίας δὲν ἦτο δυνατόν νὰ κυκλοφορήσωσιν μετὰξὺ ἔλων τῶν ἐν 'Αμερικῇ Γορανιτῶν, ἡ 'Αδελφότης ἀπεφάσισε τὴν ἐκτύπωσιν καὶ ἀποστολὴν ἀντιτύπων ὁμοίων αὐτοῦ ἕπερ εὐρίσκατε ἐσωκλειστίως.

'Ο Πρόεδρος
ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ Γ. ΚΟΚΚΟΡΟΣ

'Ο Γραμματεὺς
ΔΗΜ. Ν. ΡΗΓΑΚΟΣ

'Ἐν Brooklyn, N. Y. τῇ 1ῃ Αὐγούστου 1924.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον:

Κλεοδούλος Γ. Κοκκορός Πρόεδρος, Στυλιανὸς Κ. Πλαγιαννίτης Ἀντιπρόεδρος, Θεόδ. Παναγάκος Ταμίας, Δημ. Ν. Ρηγάκος Γραμματεὺς. Σύμβουλοι οἱ κ. κ. Λεωνίδας Γ. Βλογιαννίτης, Γεώργιος Ἠλ. Δούκας, Χαρίλαος Γ. Δούκας, Προκόπιος Καλκάνης, Παναγιώτης Ι. Κοκκορός, Νικόλαος Γ. Λαμπράκος, Νικόλαος Ι. Παναγάκος Γεώργιος Δ. Ρηγάκος, Ἠλίας Φ. Σερατάκος, Γεώργιος Δ. Τσάμπιρας.

Η Αδελφότης Γορανιτών ανταποκρίνεται και *«συναισθανθείσα την ανάγκην ταύτην έταξε ως πρότον και κύριον σκοπόν της την συμπλήρωσιν του κενού τούτου, δηλαδή την όσο το δυνατόν ταχύτεραν ίδρυσιν του νέου Σχολικού κτιρίου»*, ζητά δε από τα μέλη της *«να έλθωσιν εις συνάφειαν με το γραφείον της Αδελφότητος, ίνα όλοι από κοινού φροντίσωμεν και φέρομεν εις πέρας το αναληφθέν έργον»*.

Στην ηλεκτρονική έκδοση του περιοδικού έχει αναρτηθεί και επιστολή της Αδελφότητας προς το Υπουργείο Παιδείας (το 1936) στην οποία αναγγέλλεται η απόκτηση γηπέδου και η συγκέντρωση επαρκούς ποσού *«διά την ίδρυσιν του νέου σχολικού κτιρίου, συμφώνως με τας ανάγκας του χωριού και τα σχέδια των ειδικών του Υπουργείου»*, ζητείται δε από το Υπουργείο η αποστολή σχεδίων και οδηγιών. Επίσης έχει αναρτηθεί η απάντηση του Υπουργείου Παιδείας (το 1937) προς την Αδελφότητα με την οποία το Υπουργείο συγχαίρει, ευχαριστεί και συναινεί *«διά την σύνταξιν της μελέτης του ανεγερθεισομένου διδακτηρίου»*.

Έχουν αναρτηθεί επίσης μερικά δημοσιεύματα του ομογενειακού τύπου της Αμερικής, στα οποία προβάλλονται τα αιτήματα όχι μόνο για την ανέγερση σύγχρονου σχολείου στους Γοράνους αλλά και για την κατασκευή αμαξιτών δρόμων που θα συνδέαν το χωριό με το αμαξιτό δίκτυο της εποχής. Τα δημοσιεύματα αναφέρονται και στις προσπάθειες συγκέντρωσης χρημάτων, περιλαμβάνουν δε ονομαστικές καταστάσεις δωρητών, με ιδιαίτερη μνεία στους κατά καιρούς Προέδρους και Μεγάλους Ευεργέτες της Αδελφότητος (ιδίως στον Παναγιώτη Τσάμπιρα, ο οποίος κατέβαλε το μεγαλύτερο ποσό). Αναφορές υπάρχουν και στην προσωπική εργασία των κατοίκων καθώς και σε παραιτηθείσες αποζημιώσεις *«διά τας κτηματικές των ζημίας τας οποίας επέφερεν η δίοδος των δρόμων»*. Ενδεικτικό της επιθυμίας και της ανάγκης για αμαξιτούς δρόμους είναι το δημοσίευμα όπου διαβάζουμε: *«το όνειρο τούτο εισέρχεται εις τον κύκλον της πραγματικότητας και πολύ συντόμως η σφυρίκτρα του αυτοκινήτου θα αντηχεί εις τους γραφικούς λόφους και τας πυκνάς χαράδρας»*.

Στα επιχειρήματα για την κατασκευή αμαξιτών δρόμων που αναφέρονται στη λογοδοσία του 1909 διαβάζουμε ότι η Επιτροπή της Κοινότητας περιλαμβάνει και τη δυνατότητα της βέλτιστης εμπορικής αξιοποίησης των μαρμάρων του αρχαίου λατομείου «Γυνάικα» στη Γόλα. Πρώτο μέλημα της Επιτροπής ήταν η κατασκευή αμαξιτού δρόμου που συνέδεσε το λατομείο με τους Γοράνους για τη μεταφορά *«μαρμάρων και λίθων»* στον ανεγειρόμενο ναό. Η Επιτροπή προτείνει και υποστηρίζει, το 1909, ότι *«αύτη η οδός προεκτεινομένη εις λίαν προσεχές μέλλον μέχρι Ποταμιάς και ενουμένη μετά της δημοσίας οδού Σπάρτης – Γυθείου διά τε του Ξηροκαμπίου και της Βίγλας θα εξυπηρετήσει σημαντικώς τα συμφέροντα της Κοινότητος Γοράνων, ήτις εκ του από αμνημονεύτων χρόνων αφιερουμένου εις την Εκκλησίαν μας μοναδικού υπό πάσαν έποσιν λατομείου πωλούσα μάρμαρα θα προσπορίζεται ουκ ευκαταφρόνητα κέρδη»*.

Η Επιτροπή κάνει επίσης και γενικότερες προτάσεις κατά τη λογοδοσία του έτους 1909. Προτείνει την πρόσκληση *«επιστήμονος γεωπόνου»*, ο οποίος *«θα διδάξει την καλλιέργειαν διαφόρων οπωροφόρων δέντρων, θα διδάξει την ανάπτυξιν της κτηνοτροφίας διά της διατροφής ευγενεστέρων ειδών ζώων, θα διδάξει την μελισσοκομίαν και την προμήθειαν ευθηνών λιπασμάτων ινά μη εξαντλήτε το*

καλλιεργήσιμον έδαφος και (...) επιστημονικώς τον εγκεντρισμόν (...) των αγρίων δένδρων». Συνεχίζει δε η Επιτροπή: «Ελπίζομεν ότι τοιουτοτρόπως θα αποδίδονται αρκετοί πόροι προς ευζωϊαν εις τους κατοίκους, οπότε και θα ανακοπεί ο εκπατρισμός και η ερήμωσης διά της μεταναστεύσεως» (!).

Δημήτρη Γ. Πρέβα
Τοπωνύμια της Παλαιοπαναγιάς

Η ενασχόληση με τα τοπωνύμια είναι από πολλές πλευρές επωφελής, διότι τα τοπωνύμια παρέχουν πληροφορίες ιστορικές, γλωσσικές κ.ά. Φυσικά είναι δύσκολο όσο και αντιεπιστημονικό, βασισμένος κάποιος σε ένα τοπωνύμιο να βγάλει συμπεράσματα απόλυτα και καθοριστικά. Τα οποιαδήποτε συμπεράσματα καλό είναι να συνάγονται βάσει περισσότερων ιστορικών μαρτυριών. Στην περιοχή της Παλαιοπαναγιάς υπάρχουν πολλά τοπωνύμια, τα οποία πρέπει να καταγραφούν και να μελετηθούν. Καλύπτουν ευρύ φάσμα της ιστορικής ζωής του τόπου. Στο παρόν σημείωμα θα περιοριστώ στην αναφορά μερικών εξ αυτών.

Και πρώτα πρώτα το τοπωνύμιο Παλαιοπαναγιά πρέπει να συνδέεται με κάποια εκκλησία της Παναγιάς. Το μοναστήρι του Κούμπαρη είναι γνωστό από το 1602. Η Τρουλοκλησιά βορειοανατολικά της Παναγιάς δηλώνει εκκλησία με τρούλο. Άγιος Θεόδωρος και Άγιος Λιας ανατολικά του χωριού και Ασώματος δυτικά του χωριού.

Σλάβικα τοπωνύμια είναι η (Μ)ολιάνα, ο Σφεντονικός, η Αμπροβίτσα και πιθανώς η Γκλέζαινα. Αλβανικά η (Ν)τόριζα, η Πλάκιζα και το Σκίμπι.

Τοπωνύμια της Τόριζας: Ντούμα Κοτρώνια, Βελανιδιά, Κρυολίκι (πηγή), Φράγκου (πηγή), Βαρδινάς, Παναϊτσα.

Τοπωνύμια της Μπολιάνας: Μαγγανιάρη νερό (απ' αυτόν που χρησιμοποιεί μαγκάνι, χειροκίνητο ή υδροκίνητο μηχάνημα), Αλευρού (από το χαρακτηριστικό του χώματος), Τρίβουνα, Κρυονέρι, Κερατάκια (νερό), Βάρδα (δυτικά της Μπολιάνας), Γρηγορόπουλου, Κλήδωνας (κεφαλάρι), Τρίποδας (νερό), Λάκα Μπολιάνας.

Τοπωνύμια του Νιχωριού: Νιχωρίτικη ράχη, Τουρκόβρυση, Διασέλι (δρόμος ανάμεσα σε λόφους), Παλιόχωρα (κέντρο της γύρω περιοχής), Καλλιγωτή (παλιότερα καλντιρίμι), Ασφακόραχη, Σκάμνα, Βορός, Μακριά Λάκα, Σπήλια (τα), Τούρλα (η), Κωσταίικα, Τσαγκαρόραχη, Τσαραβούνα (η), Βεροτόπουλου, Βατιάς, Παλιάμπελα, Παλιόμυλας, Ροδάφινα, Ρουσάκια, Κοτσιλιάνες, Ποντικόραχη, Μπαλής, Τροχαλιάς, Ζαϊμάκη («Ζαϊμάκι, Κάκκαρη καλό κονάκι»), Ροδαφινάκι, Τούρλα, Τσακανοχώρι (από την εγκατάσταση Τσακώνων), Τούρλια.

Τοπωνύμια της Τραπεζοντής: Μουσκίνη Τούφα, Τουρλοβούνι, Αι-Νικόλας, Κουρούπι, Αχετος (αυλάκι που φέρει νερό), Γεφύρι, Καπετανόραχη (χωράφια που πήραν αγωνιστές του 1821), Σαλίμια, Νησί, Τεμάχια Ροδαφινάκι, Μπαμπακιές, Κρέμασμα του Λια Πρέβα (είχε νερό και έβαζαν παλιά κήπους οι Πρεβαιοί, Παπαδάκος κ.ά. στις εκκλησιάς τα χωράφια που χάρισε ο Παναγιώτης Πρέβας στην Αγία Τριάδα Τραπεζοντής).

Ηλία Γ. Μανιατάκου
Η βόλτα του Ξηροκαμπίου

Η βόλτα του Ξηροκαμπίου έπιανε από το σπίτι μου, το οποίο βρίσκεται διακόσια περίπου μέτρα βόρεια της πλατείας στον κεντρικό δρόμο που οδηγεί στην Παλιοπαναγιά, μέχρι τα Μυλοβάγενα. Εγώ το θυμάμαι από τις αρχές της δεκαετίας του '60 αλλά γινόταν και πιο παλιά, όπως μου έλεγε η μητέρα μου. Από τον Απρίλη μέχρι και το Σεπτέμβρη παρέες έκαναν αυτήν τη διαδρομή περπατώντας πάνω κάτω αρκετές φορές τις βραδινές ώρες. Τότε υπήρχε κόσμος πολύς στο χωριό και οι στρατιώτες από το ΚΕΕΜ έβγαιναν στο χωριό, αφού απαγορευόταν να πάνε στη Σπάρτη. Οι παρέες περπατούσαν και συζητούσαν. Πότε πότε η βόλτα λειτουργούσε και σαν ένα είδος νυφοπάζαρου, αφού δινόταν η ευκαιρία στους νεαρούς και τις νεαρούς να ανταλλάξουν ματιές και δειλά δειλά και κάποιες κουβέντες. Τότε ο κόσμος περπάταγε. Τα αυτοκίνητα ήταν λιγοστά. Στη χάση και στη φέξη να περνούσε κάποιος. Και, όποτε συνέβαινε αυτό, κόρναρε για να μεριάσει ο κόσμος, γεγονός που προκαλούσε την αντίδραση κάποιων, οι οποίοι αγανακτούσαν με την εμφάνιση του αυτοκινήτου και φώναζαν: Τώρα σου 'ρθε και σένα να περάσεις και άλλα παρόμοια. Η βόλτα άρχισε να σπάξει στα μέσα της δεκαετίας του '70. Τα δεδομένα είχαν πλέον αλλάξει. Πολύς κόσμος είχε φύγει για τις μεγάλες πόλεις και το εξωτερικό, η τηλεόραση είχε κάνει την εμφάνισή της στα σπίτια και τα καφενεία της πλατείας, τα αυτοκίνητα είχαν αρχίσει να αυξάνονται. Η βόλτα έσβησε προς τα τέλη της δεκαετίας του '80.

Παναγιώτη Κ. Κούρταλη
**Ελλάδα και Λακεδαίμονα στις αρχές του 20ού αιώνα.
Οι δημοτικές εκλογές του 1903 στο Δήμο Φάριδος
και η εφημερίδα «Ηώς»**

Οικονομικά και πολιτικά προβλήματα της εποχής

Η αυγή του 20ού αιώνα βρίσκει το μικρό σε έκταση και πληθυσμό ελληνικό κράτος να αντιμετωπίζει σοβαρότατα προβλήματα. Στον οικονομικό τομέα η χρεοκοπία του 1893, ο Ατυχής Πόλεμος του 1897, η επιβολή του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου, η σταφιδική κρίση και η βαριά φορολογία δημιουργούν συνθήκες ασφυξίας. Στον κοινωνικό τομέα οι αυξημένες πιέσεις, που προκαλούν τα οξυτάτα οικονομικά προβλήματα, η μετανάστευση, οι κινητοποιήσεις των φοιτητών για το γλωσσικό ζήτημα με αποκορύφωμα τα «Ευαγγελικά» και η εμπρηστική αρθρογραφία του τύπου, δημιουργούν συνθήκες αναταραχής. Στον τομέα της διαχείρισης των εθνικών θεμάτων τα ανοιχτά μέτωπα του Μακεδονικού και του Κρητικού ζητήματος δημιουργούν συνθήκες πολιτικής αστάθειας¹.

¹ Γ. Δερτιλή, Κοινωνικός μετασχηματισμός και στρατιωτική εισβολή (1880-1909), Αθήνα σελ. 200-202.

Δικομματισμός και βασιλιάς Γεώργιος Α΄

Τη χώρα κυβερνά ο πρωθυπουργός «ειδικών αποστολών» Αλέξανδρος Ζαΐμης, ο οποίος στηρίζεται στις ευκαιριακές ψήφους των εκπροσώπων του δικομματισμού και συγκεκριμένα των «Δηλιγιαννικών» και των «Θεοτοκικών», όπου οι μεν «Δηλιγιαννικοί» τον υπονομεύουν διαρκώς, επιδιώκοντας τη διαδοχή του από τον αρχηγό τους Θεόδωρο Δηλιγιάννη, οι δε «Θεοτοκικοί» εξαρτούν την υποστήριξή τους προς αυτόν ανάλογα με τα ρουσφέτια και τις διευκολύνσεις που τους παρέχει. Ο Ζαΐμης μη μπορώντας ουσιαστικά να κυβερνήσει ζητά από το βασιλιά Γεώργιο Α' τη διάλυση της Βουλής και την προκήρυξη εκλογών. Ο ανώτατος άρχοντας συναινεί, και από την Κοπεγχάγη, όπου βρίσκεται για διακοπές!, υπογράφει το διάταγμα διάλυσης της Βουλής στις 12 Σεπτεμβρίου του 1902.

Οι βουλευτικές εκλογές του 1902 και τα «Σανιδικά»

Ως ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών ορίζεται η 17η Νοεμβρίου 1902. Οι εκλογές διεξάγονται με βάση τα άρθρα 66 και 68 του Συντάγματος του 1864 και το εκλογικό σύστημα που εφαρμόζεται είναι το πλειοψηφικό με στενή και ευρεία περιφέρεια. Το λευκό σφαιρίδιο των πολιτών ζητούν οι δύο μεγάλοι πολιτικοί σχηματισμοί της εποχής: Το «Εθνικόν Κόμμα» με αρχηγό το λαϊκιστή Θεόδωρο Δηλιγιάννη και το «Νεωτερικόν Κόμμα» με αρχηγό το μετριοπαθή Γεώργιο Θεοτόκη, κληρονόμο της παράταξης και της πολιτικής του Χαρίλαου Τρικούπη.

Στις εκλογές αυτές, τις πρώτες του 20ού αιώνα για την Ελλάδα, παρατηρούνται νέα πολιτικά ήθη. Οι υποψήφιοι βουλευτές, επιδιώκοντας το προσωπικό τους συμφέρον, καταφεύγουν σε συναλλαγές με τους υποψηφίους των αντιπάλων κομμάτων και σχηματίζουν μεικτούς τοπικούς συνδυασμούς. Η ημέρα των εκλογών λαμβάνει χαρακτήρα λαϊκής γιορτής, με τους αποκλεισμένους της κάλπης –τις γυναίκες δηλαδή και τα παιδιά– να δίνουν τον τόνο της πανηγυρικής ατμόσφαιρας κουνώντας με ενθουσιασμό χρωματιστά μαντήλια, τις χάρτινες εικόνες των δύο αρχηγών και τα σύμβολα των κομμάτων, την «ελιά» για το Νεωτερικό Κόμμα και το «κορδόνι» για το Εθνικό. Στον αντίποδα, αντίπαλες πολιτικές ομάδες ανταλλάσσουν υβριστικές φράσεις και άσεμνες χειρονομίες, ενώ δεν λείπουν επεισόδια με πυροβολισμούς και μικροσυμπλοκές που καταλήγουν σε τραυματισμούς και συλλήψεις των πρωταγωνιστών. Τα αποτελέσματα δείχνουν έντονο αντιδηλιγιαννισμό στις Επαρχίες σε αντίθεση με την Αττική, όπου είναι καθαρή η νίκη των οπαδών του κορδονίου².

Στην Επαρχία Λακεδαιμόνος βουλευτές εκλέγονται: ο Δηλιγιαννικός Γεώργιος Π. Μαυρομιχάλης με 5.801 ψήφους, ο ανεξάρτητος Ιωάννης Μελετόπουλος με 5.693 ψήφους, ο Θεοτοκικός Π. Βαρβιτσιώτης με 5.672 ψήφους, ο Ζαΐμικός Στέφανος Κοπανιάσας με 5.616 ψήφους και ο Δραγουμικός Γεώργιος Δ. Φικιώρης με 5.474 ψήφους³.

² Εφημερίδα «Σκριπ», Αρ. Φύλ. 2000 (18/11/1902), σελ. 1-3.

³ Εφημερίδα «Ηώς», Αρ. Φύλ. 446 (30/11/1902), σελ. 4 & Εφημερίδα «Σκριπ», Αρ. Φύλ. 2000 (18/11/1902), σελ. 4.

Ο αριθμός των εδρών που καταλαμβάνουν τελικά στη Βουλή τα τέσσερα κόμματα: Εθνικόν Κόμμα (Θεόδωρος Δηλιγιάννης) - 102 έδρες, Νεωτερικόν Κόμμα (Γεώργιος Θεοτόκης) - 102 έδρες, Κόμμα Ζαΐμη (Αλέξανδρος Ζαΐμης) - 19 έδρες, Νεοελληνικόν Κόμμα (Δημήτριος Ράλλης) - 11.

Όπως είναι φανερό η κάλλη όχι μόνο δεν δίνει αυτοδύναμη κυβέρνηση, αλλά αναδεικνύει ισόπαλες τις δύο μεγάλες πολιτικές παρατάξεις. Στο δίλημμα σε ποιον από τους δύο πολιτικούς αρχηγούς πρέπει να αναθέσει την εντολή σχηματισμού κυβέρνησης ο βασιλιάς Γεώργιος αποφασίζει να διορίσει υπηρεσιακή κυβέρνηση. Αρχικά απευθύνεται στον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου Ιωάννη Σημαντήρα, ο οποίος αρνείται. Στη συνέχεια στρέφεται προς τον υπασπιστή του Ιωάννη Παπαδιαμαντόπουλο, αλλά η αντίδραση του γηραιού πολιτικού Θεόδωρου Δηλιγιάννη είναι άμεση και δυναμική. Με τη βοήθεια του αρχηγού του Νεοελληνικού Κόμματος Δημητρίου Ράλλη και του Προέδρου των Συντεχνιών της Αθήνας Αλέξανδρου Σκουζέ καταβάζει στο κέντρο της πρωτεύουσας εκατοντάδες οπαδούς του που επί 6 ολόκληρες ημέρες χρησιμοποιώντας σανίδες από παρακείμενες οικοδομές χτυπούν και σπάζουν οτιδήποτε συναντούν στο διάβα τους. Πρόκειται για τα αιματηρά επεισόδια, που θα μείνουν στην ιστορία ως «Σανιδικά». Στις 23 Νοεμβρίου 1902 ο βασιλιάς ενδίδει και ο Θεόδωρος Δηλιγιάννης σχηματίζει βραχύβια κυβέρνηση από τις 24/11/1902 έως τις 14/6/1903. Στην πρωθυπουργία της χώρας τον διαδέχεται αρχικά ο πολιτικός του αντίπαλος Γεώργιος Θεοτόκης (14/6/1903 – 28/6/1903) και στη συνέχεια ο φίλος του Δημήτριος Ράλλης (28/6/1903 – 6/12/1903).

Τοπικοί κομματάρχες και εκλογικοί κατάλογοι

Στον απόηχο των γεγονότων της κεντρικής πολιτικής σκηνής και επί κυβερνήσεως Ράλλη πραγματοποιήθηκαν οι δημοτικές εκλογές της 7ης Σεπτεμβρίου 1903. Εννέα μήνες πριν την διεξαγωγή των εκλογών οι κομματάρχες της Επαρχίας Λακεδαιμόνος με ανακοινώσεις τους στον τοπικό τύπο καλούν τους άρρενες πολίτες άνω των 21 ετών καθώς και τους πλέον των 50 να εγγραφούν με αίτησή τους στον εκλογικό κατάλογο. Η εφημερίδα «*Ηώς*» που εκδίδει στη Σπάρτη ο Μιχαήλ Ι. Παπαγιαννόπουλος γράφει σχετικά τα εξής :

Προκειμένου να ενεργηθώσι κατά το τρέχον έτος Δημοτικά εκλογαί οι διάφοροι κομματάρχαι της Επαρχίας μας προτρέπουσι τους εγγεγραμμένους εις τα μητρώα των αρρένων και ιδία τους συμπληρώσαντας το 21 έτος της ηλικίας των, και τους μη εγγεγραμμένους, αλλ' άγοντας ηλικίαν πλέον των 50 ετών δι' αιτήσεώς των να ζητήσωσι την εγγραφήν των εις τον εκλογικόν κατάλογον⁴.

Η εφημερίδα «*Ηώς*» και οι υποψήφιοι Δήμαρχοι Φάριδος

Στο Ξηροκάμπι η ενιαία δημοτική παράταξη των παλαιών υποψηφίων Δημάρχων Φάριδος Κυριακάκου, Κομνηνού, Κωνσταντόπουλου, Σολωμού και Κουμουστιώτη διαλύεται στα εξ'ων συνετέθη και στον πολιτικό αγώνα κατέρχονται για πρώτη φορά δύο νέοι υποψήφιοι. Ο δικηγόρος και μετέπειτα δικαστικός⁵ Ευστράτιος Δημ. Βολτής, ανειπίος του πρώτου επιστήμονος ιατρού του Ξηροκαμπίου Γεωργίου Βολτή, και ο κτηματίας Αθανάσιος Δρομπάρης. Σε σχετική ανταπόκρισή της η εφημερίδα «*Ηώς*» αναφέρεται στις εξελίξεις αυτές και

⁴ Εφημερίδα «*Ηώς*», Αρ. Φύλ. 450 (25/1/1903), σελ. 3.

⁵ Δημητρίου Γ. Λάσκαρι, Το Ξηροκάμπι της Λακεδαιμόνος, Αθήνα 2002, σελ. 255.

καλωσορίζει την κάθοδο στον πολιτικό στίβο των δύο νέων υποψηφίων Δημάρχων με τα ακόλουθα δημοσιεύματα:

Ανταπόκρισις εκ Ξηροκαμπίου

Επικρατεί εισέτι η διάσπασις των άλλοτε συμμαχούντων και ήδη διηρημένων υποψηφίων, Κυριακάκου, Κομνηνού, Κωνσταντοπούλου. Πεποιθήσις γενική υπάρχει ότι ο κ. Κωνσταντόπουλος θέλει υποστηρίξει τον κ. Κομνηνόν, του κ. Κυριακάκου υποστηρίζοντος την υποψηφιότητά του.

Ευρύ έδαφος κατακτά καθ'εκάστην η υποψηφιότης του λαοφιλούς υποψηφίου κ. Αθαν. Δρομπάρη. Ο κ. Δρομπάρης έχων ως εφόδια την τιμιότητα, ειλικρίνειαν, φιλοπατρίαν και τον αδαμάντινον αυτού χαρακτήραν κατέρχεται εις τον Δημοτικόν αγώνα φιλοδοξών ίνα δυνηθή να υπηρετήση τον τόπον του αφιλοκερδώς, αντιπαλαίον μετά μεγάλων ελπίδων επιτυχίας προς τους ισχυροτέρους των εκτιθεμένων υποψηφίων.

Εις υποψήφιος

Μετά πολλής ευχαριστήσεως πληροφορούμεθα ότι εν Φάριδι εις τας προσεχείς Δημοτικάς Εκλογάς εκτίθεται ως υποψήφιος Δήμαρχος και ο άριστα μεμορφωμένος και διαπρεπής δικηγόρος κ. Ευστράτιος Δ. Βολτής. Ο κ. Βολτής συνεχίζων την πολιτικήν πορείαν του αιμνήστου θείου του και εξόχου ιατρού κ. Γεωργίου Βολτή φέρει ως εφόδια τα κάλλιστα εκείνων άπερ δέον να κοσμώσι πάντα ζηλούντα το του Δημάρχου αξίωμα, ήτοι δραστηριότητα, ευρυμάθειαν, ειλικρίνειαν, φιλοπατρίαν διάπυρον. Ο κ. Βολτής είναι εκ των σπανίων εκείνων νέων οίτινες κατακτώσι τας των ανθρώπων ψυχάς ευθύς άμα τη πρώτη συναντήσει. Ευγενέστατος, ομιλιτικότατος, ευφύεστατος, με χρυσήν την καρδίαν, με την ψυχήν άνευ δόλου και πονηρίας έχει προ αυτού ήδη διανοιγόμενον στάδιον λαμπρόν προόδου, τιμής και δόξης. Είναι τιμή διά την Φάριδα ότι έχει να επιδείξει τοιούτον υποψήφιον, υποψήφιον όνπερ δεν κοσμεί μεν το χρυσίον και αι της καταγωγής περγαμηναί, αλλά η ατομική ικανότης του, η λαμπρά κοινωνική του θέσις και η γενική εκτίμησις και αγάπη, ων παρά πάντων απολαύει⁶.

Ο εκλεγείς δήμαρχος Αθανάσιος Δρομπάρης και οι αιτίες της επιτυχίας του

Η υποψηφιότητα του Αθανασίου Δρομπάρη συνδύαζε πλεονεκτήματα που δεν διέθετε κανένα από τους ανθυποψηφίους του. Ήταν νέος σε ηλικία (μόλις 35 ετών), πολιτικά άφθαρτος, υπερκομματικός, μορφωμένος για τα δεδομένα της εποχής (απόφοιτος του Β΄ Ελληνικού Σχολείου και του Γυμνασίου Αρρένων Σπάρτης⁷) αλλά όχι επιστήμονας, δεν ανήκε σε κάποιο από τα λεγόμενα «παλαιά τζάκια» του χωριού, έχαιρε της εκτίμησης των απλών ανθρώπων και υποστηριζόταν από τη λεγόμενη Αρίσταινα, τη γνωστή στους παλαιότερους συντοπίτες μας γιάτρισσα του Ξηροκαμπίου, η οποία με πρακτικά μέσα και βότανα θεράπευε αφιλοκερδώς τα κατάγματα και τις ασθένειες των κατοίκων. Στο πρόσωπο του Αθανασίου Δρομπάρη οι δημότες της Φάριδος φαίνεται ότι τελικά επιβράβευσαν την εντιμότητα, την απλότητα, την ειλικρίνεια και το ήθος ενός νέου,

⁶ Εφημερίδα «Ηώς» Αρ. Φύλ. 466 (4/9/1903), σελ. 2

⁷ Γ.Α.Κ. - Αρχεία Ν. Λακωνίας, Μαθητολόγιο Γυμνασίου Αρρένων Σπάρτης (ΕΚΠ 104.1.1), σελ. 274-275, 280-281, 290-291, 302-303 και 320-321

σκληρά εργαζόμενου οικογενειάρχη, ο οποίος σε μια εποχή δύσκολη τους υποσχόταν ότι θα έκανε το καλύτερο δυνατό για τον τόπο του.

Δείγμα ανώτερης κοινωνικής συμπεριφοράς και πολιτικού πολιτισμού του νεοεκλεγέντος Δημάρχου Φάριδος αποτελεί το γεγονός ότι «αυθημερόν επεσκέφθη πάντας τους συναδέλφους του υποψηφίους Δημάρχους, ιδία ένα έκαστον, ευχαριστήσας θερμώς αυτούς διά την θερμὴν υποστήριξιν, ἣν τω παρέσχον», όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η «Ἠώς» στην ανταπόκριση που ακολουθεί.

Ανταπόκρισις εκ Ξηροκαμπίου

Αληθῆς αποθέωσις του λαοφιλοῦς μας Δημάρχου κ. Τρομπάρη δύναται να ονομασθῆ ὁ πανηγυρισμὸς τῆς ἐπιτυχίας αὐτοῦ κατὰ τὴν παρελθούσαν Δευτέραν. Πασῶν τῶν τάξεων καὶ τῶν πολιτικῶν ἀποχρώσεων ἄνθρωποι πλείστοι συρρέυσαντες ἤγαγον εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῶν, ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐκλογῆς εἰς τὴν ἀγορὰν τὸν ἐκλεγέντα Δήμαρχον κ. Τρομπάρην ἐνθουσιωδῶς ἐπευφημοῦντες, χορεύοντες, ἀσπαζόμενοι ἀλλήλους, κλαίοντες οἱ περισσότεροι ἐκ χαρὰς καὶ συγκινήσεως. Γενικῶς ἡ ἐκλογή του κ. Τρομπάρη ἐπροξένησε τὴν ἀρίστην ἐντύπωσιν παρά πάσι, καταδείξασα ὅτι ὁ λαὸς τῆς Φάριδος καὶ φιλελεύθερος λίαν τυγχάνει καὶ κάλλιστα γινώσκει νὰ ἀνταμείβῃ τὴν τιμότητα, τὴν εἰλικρίνειαν καὶ τὴν φιλοπατρίαν, ἔστω καὶ ἀν αὐταὶ κατασκηνώσιν εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν πτωχῶν καὶ ἀσῆμων οικογενειάρχων. Ὁ κ. Τρομπάρης εὐθὺς ἄμα τὴ ἀγγελίαν τῆς ἐπιτυχίας του ἀνελθὼν ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐπὶ τοῦ ἐξώστου μίᾳς τῶν οἰκιῶν ἐχαίρετισεν ἐγγνωμονῶν δημοσίᾳ, διὰ λαμπρὰς προσλαλιάς τὸ ἀμέτρητον πλῆθος ὅπερ συρρέυσαν τὸν ἐπευφήμει, υποσχεθεὶς ὅτι θέλει πάσῃ θυσίᾳ ἀγωνισθῆ ἀφιλοκερδῶς ὑπὲρ τοῦ τόπου οὐ ἔσχε τὴν τιμὴν νὰ ἐκλεχθῆ Δημοτικὸς ἀρχων. Αυθημερόν δ' ἐπεσκέφθη πάντας τοὺς συναδέλφους τοῦ υποψηφίους Δημάρχους, ιδία ἕνα έκαστον, ευχαριστήσας θερμῶς αὐτοὺς διὰ τὴν θερμὴν υποστήριξιν, ἣν τω παρέσχον. Μέγιστον μέρος τῆς ἐπιτυχίας του κ. Τρομπάρη οφείλεται εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς σεβαστῆς ἀξιολόγου Δεσποίνης Ἐλένης συζύγου Ἀριστείδου Σολωμοῦ, τὸ γένος Πετροπουλάκη, ὡς καὶ εἰς τὰς ἀόκνους φροντίδας τοῦ λαμπροῦ καὶ δραστηριωτάτου συζύγου τῆς κ. Ἀριστείδου Σολωμοῦ. Ἡ ἐν λόγῳ Δέσποινα Ἐλένη Ἀριστείδου Σολωμοῦ, ἀπολαύουσα συμπαθειῶν ἀπείρων καὶ ἐγγνωμοσύνης ἐκδηλώσεων ἀμέτρων, διὰ τὴν ἐνεργητικὴν τῆς δράσιν, παρ' ἅπαντι τῷ λαῷ τῆς Φάριδος, ὃν ἐκάστοτε ἐνεργετῆ, θεραπεύουσα ἐκάστοτε, δι' ἰδίας πατροπαραδότου μεθόδου ἀνίατα χειρουργικὰ νοσήματα ἀφιλοκερδῶς, δύναται τὶς εἰπεῖν ὅτι ὑπῆρξεν ὁ κυριώτερος μοχλὸς τῆς ἐπιτυχίας του κ. Τρομπάρη. Τὴν γενικὴν ἐπευφημίαν διεγείρει ἐκάστοτε ἡ ἐμφάνισις τοῦ μικροῦ υἱοῦ του κ. Τρομπάρη, τοῦ ἐπταετοῦς Γιάγκου. Ὁ ἐφυέστατος αὐτὸς μικρὸς ἠγρύπνησεν ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ πατρὸς του ἰστάμενος ὀλόκληρον τὴν νύκτα τῆς παρελθούσης Κυριακῆς παρά τὴν κάλπην τοῦ πατρὸς του μέχρι τῆς δεκάτης ὥρας τῆς πρωΐας τῆς Δευτέρας, ὅτε ἐπὶ τῷ ἀκουσμάτι τῆς ἐπιτυχίας τοῦ πατρὸς του ἀνελθὼν περιχαρῆς καὶ φαιδρότατος, ὡσπερ πετεινάριον ἐπὶ ἐνὸς ξυλίνου κιβωτίου, ὑψηλά ἐκίνει τὸ μικρὸν του καπέλλον καὶ τὰ μικρὰ του χεράκια ἀναφωνῶν «Ζήτω ὁ λαὸς τῆς Φάριδος». Συγκινητικὴ ἦτο ἡ στιγμὴ καθ' ἣν ὁ ἐκλεγείς Δήμαρχος κ. Τρομπάρης ἰδὼν τὸ προσελθὼν ἐφυέστατον τοῦτο τέκνον τοῦ το ἔλαβε καὶ τὸ κατησπάσθη. Ὁ κ. Τρομπάρης αὐθημερόν περιήλθεν, ὑπὸ πλῆθους λαοῦ συνοδευόμενος, τὰ διάφορα

χωρία του Δήμου ευχαριστών αυτοπροσώπως τον τιμήσαντα αυτόν λαόν και μετ' απεριγράπτου ενθουσιασμού πανταχού δεκτός γενόμενος υπό πάντων⁸.

Οι πολιτικές φιλοδοξίες και το «χουνέρι» του γηραιού φουστανελοφόρου Παναγή Σολωμού

«Πρώτα πεθαίνει ο πολιτικός και μετά το μικρόβιο της πολιτικής». Την αλήθεια του αποφθέγματος αυτού επαληθεύει για μία ακόμα φορά η συμπεριφορά ενός τοπικού κομματάρχη, του γηραιού φουστανελοφόρου Παναγή Σολωμού, ο οποίος στα ογδόντα του φαίνεται ότι συνέχιζε ακάθεκτος την ενασχόλησή του με τα κοινά εκτιθέμενος για πολλοστή φορά με το συνδυασμό του ως υποψήφιος Δήμαρχος Φάριδος. Θεμιστές οι φιλοδοξίες του πρεσβύτε η μόνο που λογάριαζε χωρίς τον ξενοδόχο, γιατί εκτός του ότι ήρθε τελευταίος επιλαχών υπέστη από τους συντοπίτες του και ένα φοβερό «χουνέρι», που μάλλον θα του έμεινε αξέχαστο.

Άπειρα και κωμικότερα επεισόδια έλαβον χώραν κατά την διεξαγωγή της Δημοτικής εκλογής εν τω Δήμω Φάριδος, σημειώνει η εφημερίδα «Ηώς». Πριν ή εισέτι γνωστή το αποτέλεσμα το ακριβές της κάλπης του υποψηφίου κ. Παναγή Σολωμού, αγγελιαφόροι τινές σπεύσαντες πληροφορούσι τους εν τω οίκω του κ. Σολωμού συνηγμένους ότι ο γηραιός των φίλος ήρχετο επιτυχών με καταπληκτικήν πλειοψηφίαν. Αυθωρεί προσελθόντες πλείστοι των φίλων του γηραιού πολιτευτού έλαβον αυτόν εις τας αγκάλας των και περιήγον αυτόν εν θριάμβω έξωθι της οικίας του. Ενθουσιασθείς ο γηραιός ογδοηκοντούτης πολιτευτής λέγεται ότι επέταξεν υψηλά το φέσιον όπερ εφόρει, ησπάζετο δε περιχαρής δεξιά και αριστερά ένα έκαστον των πολυτίμων φίλων του. Εσείετο δε ο τόπος εκ των επευφημιών και των πυροβολισμών και εκ των παραθύρων της οικίας του παλαιμάχου γηραιού πολιτευτού άπειρον πλήθος γυναικών ιστάμενον έσειε περιχαρές λευκά και ερυθρά μανδήλια χαιρετίζον τον θαλλερόν πρεσβύτεν. Αιφνιδίως όμως, ώσπερ δεινή ψυχρολουσία ενσκήπτει η είδησις ότι ο γηραιός πολιτευτής πολύ οπίσω υπελείπετο των πλείστων συναδέλφων του υποψηφίων, πέμπτος ερχόμενος κατά σειράν. Και τότε δη τότε! Ως εκ μαγείας το ηθροισμένον πλήθος διαλυθέν εσκορπίσθη καθ' άπάσας τας διευθύνσεις. Ο δε γηραιός πολιτευτής από του θριάμβου εξαίφνης εις την αποτυχίαν μεταπεσών εκομίσθη οίκαδε καταρώμενος τους κομίσαντας την απαισίαν είδησιν⁹.

Η πολιτική δυναμική των συνδυασμών και οι λαθροχειρίες

Σε άλλο σχόλιό της για την πολιτική δυναμική των δημοτικών συνδυασμών η εφημερίδα «Ηώς» εκτιμά ότι δεδομένης της συντριπτικής υπεροχής του συνδυασμού Δρομπάρη μόνον οι συνδυασμοί των Π. Κομνηνού και Α. Κουμουστιώτη μπορεί να έχουν μέλλον στα πολιτικά πράγματα του δήμου Φάριδος. Αξιοσημείωτη είναι και η αναφορά της εφημερίδας στο δημοδιδάσκαλο Ηλία Ματθαίο, ο οποίος ως διοικητικός (εκλογικός θα λέγαμε σήμερα) αντιπρόσωπος φαίνεται πως προέβη σε λαθροχειρίες κατά τη διαλογή των καλπών των δημοτικών συμβούλων ευνοώντας σκανδαλωδώς τους υποψηφίους των

⁸ Εφημερίδα «Ηώς» Αρ. Φύλ. 467 (14/9/1903), σελ. 1-2.

⁹ Εφημερίδα «Ηώς» Αρ. Φύλ. 467 (14/9/1903), σελ. 2.

συνδυασμών Σολωμού και Κυριακάκου σε μία προσυνηνομημένη απ' ότι φαίνεται μεταξύ τους προσπάθεια ανταλλαγής ψήφων.

Η διεξαχθείσα δημοτική εκλογή Φάριδος κατέδειξε αριδήλως την κομματική υπεροχήν και δύναμιν του κ. Κομνηνού ιδία δε και του κ. Κουμουστιώτου. Καθόσον αμφοτέροι ούτοι (καίπερ λυσσωδώς πολεμούμενοι παρά πάντων) ήλθον ο μιν κ. Κομνηνός πρώτος επιλαχών ο δε κ. Κουμουστιώτης δεύτερος¹⁰. Δεν λαμβάνονται βεβαίως υπ' όψει αι εκ κακοήθους και ατίμου χειρός ριφθείσαι άφθονοι μέλαναι ψήφοι, εις την κάλπην του κ. Κομνηνού, αίτινες βεβαίως αφαιρεθείσαι κατά την διαλογήν, παρουσίασαν το ποσόν των εις το λευκόν ριφθεισών ψήφων του κ. Κομνηνού έλαττον του πραγματικού. Αριδήλως κατεδείχθη ότι οι μόνοι οίτινες έχουσι ζωήν πολιτικήν εν τω δήμω Φάριδος εν τω μέλλοντι εισί μόνον οι κ. κ. Κομνηνός και Κουμουστιώτης. Καταρρέουν δε οσημέραι επιφαίνεται το κόμμα του κ. Παναγή Σολωμού, καθόσον καίτοι κατά την διεξαχθείσαν εκλογήν, πάντα τα άλλοτε συμμαχούντα κόμματα Κομνηνού, Κυριακάκου, Κωνσταντοπούλου, Κουμουστιώτου ευρίσκοντο διηρημένα και αυτοτελώς ενεργούντα εν τούτοις ο κ. Παναγής Σολωμός πέμπτος ήλθεν κατά σειράν επιτυχίας, καίπερ τυχών και της συνδρομής του κ. Κυριακάκου ενώ άλλοτε μόνος αντεπάλοιε τελεσφόρως προς πάντα τα εν λόγω κόμματα συνησπισμένα εναντίον του. Φαίνεται ότι πέπρωται ο γηραιός πολιτευτής συν τη επερχομένη του βίου του τελευτή να ίδη και το άλλοτε κραταιόν του κόμμα διαλυόμενον, διασπώμενον, εκλείπον.

Σκανδαλώδης εις άκρον υπήρξεν η διαγωγή κατά την διεξαχθείσαν δημοτικήν εκλογήν του δημοδιδασκάλου και διοικητικού αντιπροσώπου κ. Ηλία Ματθαίου. Πλείστα εις βάρος του διαδίδονται λαβόντα χώραν ιδία κατά την διαλογήν των καλών των δημοτικών συμβούλων. Τα κακά στόματα διέσπειραν ότι ο εν λόγω δημοδιδάσκαλος κ. Ηλίας Ματθαίος τα εθαλάσσωσε κυριολεκτικώς κατά την εν λόγω διαλογήν, γενόμενος πρόξενος να εκλεγώσι σύμβουλοι μόνον υποψήφιοι του Σολωμικού κόμματος εις ο ανήκεν ούτος και του κόμματος του κ. Κυριακάκου υπέρ ου συνεπάθει ένεκεν του ότι κατά την ημέραν της εκλογής συνηνομήσεως επελθούσης μεταξύ Σολωμού και Κυριακάκου αντηλλάγησαν μεταξύ των δύο κομμάτων πάμπολλαι ψήφοι.

Πλείστα άλλα επεισόδια και όργια διεδραματίσθησαν κατά την διεξαχθείσαν εκλογήν, περί α εν εκτάσει επιφυλασσόμεθα εις το προσεχές φύλλον να ενδιατρίψωμεν¹¹.

Τα αποτελέσματα των δημοτικών εκλογών στην Επαρχία Λακεδαίμονος

Με τα Β.Δ. της 28/12/1836, 27/11/1840 30/5/1842 και 27/11/1855 η Επαρχία Λακεδαίμονος στις αρχές του 20ού αιώνα αποτελούνταν από 14 δήμους. Ένα δήμο α' τάξεως (Σπάρτης με έδρα τη Σπάρτη) και 13 δήμους β' τάξεως (Βρυσέων με έδρα την Αναβρυτή, Πελλάνης με έδρα το Γεωργίτσι, Θεραπνών με έδρα τη Γκοριτσά, Γερωνθρών με έδρα το Γεράκι, Μελιτίνης με έδρα τον Άγιο Νικόλαο, Καστορίου με έδρα το Καστόρι, Τρινάσου με έδρα τη Σκάλα, Σελλασίας

¹⁰ Με βάση τα επίσημα αποτελέσματα πρώτος επιλαχών ήρθε τελικά ο συνδυασμός του Α. Κουμουστιώτη και δεύτερος επιλαχών ο συνδυασμός του Π. Κομνηνού.

¹¹ Εφημερίδα «Ηώς» Αρ. Φύλ. 467 (14/9/1903), σελ. 2.

με έδρα το Βρουλιά, Παραποταμίων με έδρα τη Σκούρα, Κροκεών με έδρα τα Λεβέτσοβα, Φελλίας με έδρα τους Γοράνους, Φάριδος με έδρα το Ξηροκάμπι και Οινούντος με έδρα τα ΒρέσθENA¹².

Στο φύλλο της 14/9/1903 η «*Ηώς*» δημοσιεύει τα αποτελέσματα των δημοτικών εκλογών της 7/9/1903 σε όλη την Επαρχία Λακεδαιμόνος¹³

Τ' αποτελέσματα των Δημοτικών ολοκλήρου του Νομού Λακεδαιμόνος

Σπάρτης: Μιχ. Λυμπερόπουλος ψήφ. 982, Ηλ. Κοπανίτσας επιλαχών ψήφ. 971, ***Βρυσεών:*** Γεώργιος Λουμάκης, πλειοψηφήσας του Αθαν. Γεωργοπούλου κατά 7 ψήφους, ***Πελλάνης:*** Δ. Γκουζούλης, πλειοψηφήσας του κ. Δ. Αλούπη κατά ψήφους 104, ***Θεραπνών:*** Π. Μ. Γεράσιμος, υπερτερήσας τον κ. Βαλασάκη κατά ψήφους 137, ***Γερωνθρών:*** Γ. Παπανικολάου, υπερτερήσας τον κ. Μοιρόπουλον κατά ψήφους 17, ***Μελιτινης:*** Κλεομένης Μιχαήλος, υπερτερήσας τον κ. Β. Γιαννακούρον κατά ψήφους 115, ***Καστορίου:*** Γ. Θεοφιλόπουλος, υπερτερήσας τον κ. Παν. Τζωρτζάκη κατά ψήφους 4, ***Τρινάσου:*** Πουλίκος Δ. Πουλικάκος, υπερτερήσας τον κ. Δ. Πουλικάκον κατά ψήφους 43, ***Σελλασίας:*** Γεώργ. Οικονομόπουλος, υπερτερήσας τον κ. Σταύρον Ξύδη κατά ψήφους 36, ***Παραποταμίων:*** Κωνστ. Βαρβιτσιώτης, υπερτερήσας τον κ. Δ. Αναγνωστόπουλον κατά ψήφους 64, ***Κροκεών:*** Γεώργ. Στρατηγάκης, υπερτερήσας τον κ. Νικόλ. Κοντοβουνήσιον κατά ψήφους 281, ***Φελλίας:*** Σπυρίδων Ξανθάκος, υπερτερήσας τον κ. Δούκα κατά ψήφους 28, ***Φάριδος:*** Αθ. Τρομπάρης, υπερτερήσας τον πρώτον επιλαχόντα Δ. Κουμουστιώτην κατά ψήφους 21, ***Οινούντος:*** Π. Δαμάσκος, υπερτερήσας τον κ. Λεβέντην κατά ψήφους 31.

Πολιτικές φιλίες και κομματικές προσχωρήσεις

Στα πλαίσια του συστήματος της πολιτικής πατρωνίας οι τοπικοί βουλευτές στις αρχές του 20ού αιώνα έσπευδαν να εντάξουν – ακόμα και τους ανεξάρτητους – νεοεκλεγέντες δημάρχους στη σφαίρα της κομματικής τους επιρροής. Χαρακτηριστική είναι η πληροφορία της εφημερίδας «*Ηώς*» ότι μεταξύ άλλων και ο «λαϊκός» Δήμαρχος Φάριδος Αθανάσιος Δρομπάρης προσχώρησε στη «φιλία» του Δηλιγιαννικού βουλευτή Λακεδαιμόνος Γεωργίου Μαυρομιχάλη.

Εκ των εκλεγέντων 14 Δημάρχων ανά την επαρχίαν μας οι 8 ανήκουσιν εις την φιλίαν του Βουλευτού κ. Γεωργίου Μαυρομιχάλη, εις την φιλίαν του οποίου λέγεται ότι προσεχώρησε και ο εκλεγείς εν Φάριδι λαϊκός Δήμαρχος κ. Αθ. Τρομπάρης¹⁴.

¹² Ιωάννου Εμ. Νουχάκη, Ελληνική Χωρογραφία, Εν Αθήναις 1901, σελ. 719-740.

¹³ Εφημερίδα «*Ηώς*» Αρ. Φύλ. 467 (14/9/1903), σελ. 3

¹⁴ Εφημερίδα «*Ηώς*» Αρ. Φύλ. 467 (14/9/1903), σελ. 3

Γεωργίου Π. Καλκάνη

Η άμυνα των Γοράνων την περίοδο του Εμφυλίου Πολέμου

Η Φάρις συνεχίζει τη δημοσίευση αφηγήσεων από την ταραγμένη εποχή της Κατοχής και του Εμφυλίου Πολέμου στην περιοχή μας ανθρώπων που είτε έλαβαν μέρος είτε υπήρξαν αυτόπτες μάρτυρες στα γεγονότα. Στο παρόν τεύχος συνεχίζουμε με αυτήν του Γεωργίου Καλκάνη του Πέτρου, η οποία παρουσιάζει ιστορικό, τεχνικό αλλά και κοινωνικό ενδιαφέρον.

Στα χρόνια αυτά δεν υπήρχε κανείς αριστερός στο χωριό. Είχανε φύγει όλοι. Όσοι είχανε μείνει στο χωριό μπορεί να μην ήτανε όλοι δεξιοί. Μπορεί κάποιιοι να ψήφιζαν το Σοφούλη ή το γερο-Παπανδρέου, πάντως δεν ήτανε κουμμουνιστές. Όπλα πήγανε και αγοράσανε από την Αθήνα ο Άγις ο Κοκκορός, ο Λιας ο Βλάχος και δεν ξέρω και ποιος άλλος ακόμα. Τους έδωσε και από τη Σπάρτη η Ταξιαρχία. Είχαμε περίπου εκατό όπλα ατομικά, ένα μυδράλιο, αυτόματα καμιά δεκαριά. Περίστροφα είχαμε σχεδόν όλοι. Τα είχαμε πριν από τον πόλεμο. Σφαίρες είχαμε σωρό. Είχαμε και χειροβομβίδες. Τέλος, σε κάθε σπίτι υπήρχε τουλάχιστον ένα κυνηγητικό όπλο. Εμείς στο σπίτι είχαμε δυο κυνηγητικά.

Κάθε βράδυ βγάναμε φυλάκια. Πήγαινα κι εγώ. Πολλές φορές καθόμουνα στου Αηδόνη (Μπομπότση) το σπίτι, στην άκρη του χωριού που βλέπουμε την Άρνα και την Αρκίνα. Ήμασταν τέσσερις – πέντε σε κάθε φυλάκιο. Δεν είχαμε μόνιμα φυλάκια. Πιάνανε άλλα σπίτια κάθε φορά. Μένανε και όζω σε χωράφια το καλοκαίρι. Και βγάναμε σκοπό. Ολόγυρα το χωριό ήτανε εφτά – οχτώ φυλάκια. Στην Πάνω Χώρα, προς την Άρνα, προς τη Γόλα και αλλού. Ξέραμε πού θα πάει ο καθένας. Προφορικά μεταξύ μας τα κανονίζαμε.

Πηγαίναμε πρόθυμα στα φυλάκια. Ήτανε για την ασφάλεια του χωριού. Κάποιους, μεγαλύτερους στην ηλικία, που δεν είχαν πολεμικό όπλο μερικές φορές τους παίρναμε με το ζόρι στα φυλάκια για να φυλάξουνε σκοποί. Αυτοί, θέλανε δε θέλανε, πηγαίνανε. Τους δίναμε ένα όπλο για το βράδυ ή είχανε το πισωγομί το δικό τους. Υπήρχαν δικοί μας τη νύχτα που γυρίζανε και πήγαιναν στα φυλάκια να δουν αν έχουν πάει αυτοί που έπρεπε να πάνε, κοιμούνται δεν κοιμούνται, αν έχει συμβεί κάτι. Από μέσα από το χωριό έρχονταν. Φωνάζανε τα ονόματά μας. Καταλαβαίναμε ότι ήτανε δικοί μας. Ο Άγις ο Κοκκορός ήτανε συνήθως, ο Γιώργης ο Σουλειδής.

Έξω από το χωριό έβγαιναν δικοί μας ένοπλοι. Μια ομάδα μπορεί να έβγαινε στην Πέρα Μεριά, άλλη ομάδα στη Γόλα, άλλη στους Βλογιάνους (πέντε άνθρωποι). Γυρίζανε τέσσερα – πέντε χιλιόμετρα έξω από το χωριό. Και ρίνανε ντουφεκιάς άσκοπες – σφαίρες είχαμε σωρό – για να μην ξέρουν οι αντάρτες πού θα μας βρούνε. Φυλάκιο κει πέρα, φυλάκιο κει, φυλάκιο δω. Σου λέει: Πού θα τους βρούμε; Οι δικοί μας μένανε πολλές φορές τη νύχτα εκεί.

Την ημέρα δεν υπήρχαν φυλάκια. Οι άνθρωποι πηγαίνανε στις δουλειές τους στα χωράφια γύρω από το χωριό ή όπου αλλού. Κάποιοι μπορεί να ντουφεκορίνανε δω, να ντουφεκορίνανε κει. Υπήρχε μόνο ένα παρατηρητήριο στα Σαχαναίικα, στο πάνω μέρος του χωριού, πιο πάνω από τα σπίτια. Τηράγανε προς την Άρνα, προς τη Γόλα μη δούνε καμιά κίνηση και μας ειδοποιήσουνε.

Οι αντάρτες που ήταν ψηλά στο βουνό τα ακούγανε αυτά και γι' αυτό δε μας χτυπήσανε. Δεν μπορούσαν να μας βρουνε. Αργότερα έμαθα ότι το είχε πει και ο Καστάνης ότι δεν μπορούσαν να μας βρουνε. Αν είχαμε μόνιμα φυλάκια, θα μας σκοτώνανε όλους, όπως έγινε στην Άρνα. Η ιδέα για τα κρυφά φυλάκια ήταν συλλογική. Καταλήξαμε σε αυτήν την απόφαση, ύστερα από συνεννόηση, όλοι οι χωριανοί.

Πανωραίας Α. Νικολακάκου

Οι εκδηλώσεις του καλοκαιριού

Οι καλοκαιρινές εκδηλώσεις του Πολιτιστικού Συλλόγου Ξηροκαμπίου με θέμα «Κάλεσμα στον Ταΰγετο» στέφτηκαν για μία ακόμη χρονιά με επιτυχία τόσο από την άποψη της συμμετοχής του κόσμου όσο και από την ψυχαγωγία που προσέφεραν. Η συμμετοχή του κόσμου από ολόκληρο το νομό, ομογενών αλλά και επισκεπτών από άλλα μέρη της Ελλάδας ήταν συγκινητική παρόλη την οικονομική κρίση που βιώνει η χώρα μας. Ο ενθουσιασμός και οι καλές κριτικές όχι μόνο δικαιώνουν τον αγώνα των μελών του συλλόγου μας, αλλά και μας οπλίζουν με θάρρος και δύναμη ώστε να τον συνεχίσουμε με ακόμα μεγαλύτερο ζήλο, καθώς και συναίσθηση ευθύνης.

Οι καλοκαιρινές εκδηλώσεις του 2012 για 7^η χρονιά στηρίχθηκαν στην εθελοντική προσπάθεια και την συμμετοχή μελών και φίλων. Με την συμπαράσταση του Ν.Π. Πολιτισμού, Αθλητισμού και Περιβάλλοντος και του Δήμου Σπάρτης κάναμε μια προσπάθεια να δείξουμε ότι η τέχνη δεν είναι πολυτέλεια και ότι ο μεγαλύτερος κίνδυνος από την οικονομική κατάρρευση είναι η πνευματική.

Ένα μεγάλο ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ στους καλλιτέχνες που στηρίζουν αυτή τη γιορτή και στο Νίκο Παπαδάκο (Σκούρμπο) για όσα μας έχει χαρίσει.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ 2012

Σάββατο 23 Ιουνίου

Ενημερωτική ομιλία από την Ελληνική Αιματολογική Εταιρεία στην αίθουσα Γυμνασίου Ξηροκαμπίου

Συναυλία του Ωδείου Αθηνών στο Αμφιθέατρο Ξηροκαμπίου. Συμμετείχε και η χορωδία του Παιδαγωγικού Φιλότεχνου Ομίλου Φάριδος με καθηγητή το Δημήτρη Πάντο.

Κυριακή 24 Ιουνίου

Πρώτο χοροστασιό παιδικού παραδοσιακού χορού στο Αμφιθέατρο Ξηροκαμπίου. Συμμετείχαν: το Λαογραφικό Συγκρότημα Μεγάρων, ο Όμιλος Διάδοσης Παραδοσιακών Χορών – Εθίμων «Η Πυρρίχη», ο Πολιτιστικός Σύλλογος Βατίκων, το χορευτικό συγκρότημα «Αρκαδιανή», ο Πολιτιστικός Σύλλογος Ξηροκαμπίου και ο Παιδαγωγικός Φιλότεχνος Όμιλος Φάριδος. Από τους ξηροκαμπίτικους

συλλόγους, με δασκάλες τη Βασιλική Βορβή και την Πολυτίμη Σταθάκου, χόρεψαν οι: Ηλίας Αραχωβίτης, Αλεξάνδρα Χρυσικάκη – Αραχωβίτη, Γεωργία Καργάκου, Πέτρος Καρράς, Κυριάκος Κωτσάκης, Αδριάννα Κώτση, Μαριάννα Λάτση, Γιώργος Μούτουλας, Πανωραία Νικολακάκου, Λίνα Ξανθάκου – Εξαρχάκου, Αθανασία Παπαπολυχρονίου, Κώστας Ρηγάκος, Χριστίνα Σπυράκη, Ευαγγελία Τσολάκη, Φωτεινή Χαντζάκου, Δημήτρης Χριστοφιλάκος, Παναγιώτα Αναστασοπούλου – Χριστοφιλάκου, Σοφία Μητροπούλου, Δήμητρα Μπαϊμά, Ελένη Χριστοπούλου, Γεωργία Γραμματικάκη, Αντώνης Φουντάς, Ελένη Κουντούρη, Κική Ρηγάκου, Ευανθία Τεκόση, Ρούλα Λιντζέρη, Κωνσταντίνος Κουμουστιώτης, Κορίνα Σπανάκου – Κουμουστιώτη, Σοφία Δρογκάρη – Κονίδη, Βούλα Δρογκάρη – Αθανασάκου, Γιώργος Σμυρνιός, Γιάννης Παρηγόρης.

Οι χορευτές με παραδοσιακές φορεσιές

Τετάρτη 4 Ιουλίου

Εκδήλωση στον Αρχαιολογικό Χώρο του Αγίου Βασιλείου Ξηροκαμπίου, όπου η επίτιμη Εφόρος Αρχαιοτήτων και Διευθύντρια της συστηματικής ανασκαφής του χώρου Αδαμαντία Βασιλογάμβρου μίλησε για τα σπουδαία ευρήματα στο χώρο αυτό και την πρόοδο των ανασκαφών. Παράλληλα, προβλήθηκε η ταινία «ΤΟ.ΡΑ.ΚΕ.» (2008, 22') του Φίλιππου Κουτσαφτή.

Σάββατο 4 Αυγούστου

Θερινός κινηματογράφος στην αυλή του Πολιτιστικού συλλόγου Ξηροκαμπίου. Προβλήθηκε η ελληνική ταινία «Ησαΐα χόρευε». Ως

οθόνη χρησιμοποιήθηκε ένα τεντωμένο κομμάτι λευκό ύφασμα στηριγμένο από τις δύο πλευρές σε δύο πασσάλους, όπως γινόταν στο παρελθόν. Χειριστής της κινηματογραφικής μηχανής ήταν ο Παναγιώτης Καλότυχος.

Δευτέρα 6 Αυγούστου

Συναυλία στο χώρο δίπλα στη Ρασίνα με το σχήμα «Στροβίλι». Στροβιλίζοντας από την jazz στη λαϊκή και την παραδοσιακή μουσική με τους Γιάννη Χούλη (κιθάρα), Δημήτρη Χιώτη (κρητική λύρα), Χρυσόστομο Μπουκάλη (κόντρα μπάσο), Γιάννη Ηλιάκη (ντράμς και πλήκτρα), Γιάννη Κινινή (σαξόφωνο-φλάουτο) και Αθηνά Χιώτη (φωνή).

Τρίτη 7 Αυγούστου

Παράσταση θεάτρου σκιών του Ιάσονα Μελισσηνού στην πλατεία Ομογενών (πρώην Δημαρχείο) στο Ξηροκάμπι. Ο χώρος γέμισε με πολλά παιδάκια, τα οποία παρακολούθησαν με προσήλωση την παράσταση.

Πέμπτη 9 Αυγούστου

Θεατρική παράσταση ο «Πλούτος» του Αριστοφάνη από τη θεατρική ομάδα «Πείρα(γ)μα» στο Αμφιθέατρο Ξηροκαμπίου. Η μουσικοθεατρική κωμωδία για δίκαιη αναδιανομή του πλούτου απέσπασε τον ενθουσιασμό θεατών. Μετάφραση: Ειρήνη Μελά. Σκηνοθεσία: Αγγελική Κασόλα, ηθοποιοί: Παναγιώτης Διαμαντόπουλος (Πλούτος), Δημήτρης Καμπίτσης (Χρεμύλος), Γιάννης Καρούνης (Καρίωνας), Ειρήνη Μελά (Πενία, Γριά, Ιερέας), Γιώργος Αραχωβίτης (Βλεψίδημος, Συκοφάντης), Έλλη Καμπίτση (Γυναίκα Χρεμύλου), Κώστας Πέτρου (Δίκαιος), Γιάννης Μίνως (Νέος, Συνοδός). Στην παράσταση συμμετείχαν ως μουσικοί οι: Παναγιώτης Μανδραπήλιας (μπουζούκι), Γιάννης Σταθάκος (κιθάρα), Παναγιώτης Αγγελάκος (κλαρίνο), Λεωνίδα Κατσούλης (τύμπανο), ως Χορός οι: Πανωραία Νικολακάκου, Λίνα Ξανθάκου – Εξαρχάκου, Αλεξάνδρα Χρυσικάκη – Αραχωβίτη, Γεωργία Καργάκου, Κυριάκος Κωτσάκης, Γιώργος Μούτουλας, Κώστας Ρηγάκος, Σταύρος Αραχωβίτης, Γιώτα Φουσκετάκη, ως ομάδα caroeira οι: Μαριάννα Μπαγιαμπού, Μαρσέλο Μπενεβίντεζ, Κατερίνα Κουλουμπή, Ντενίζ Χουντίτα, Οδυσσέας Ραυτόπουλος. Μέρος των εσόδων της παράστασης διατέθηκαν για τα ανασκαφικά έργα στον Άγιο Βασίλειο στο Ξηροκάμπι.

Παρασκευή 10 Αυγούστου

Συναυλία του μουσικού σχήματος «Ιστορίες για κρουστά» με μουσική & τραγούδια από την ελληνική και βαλκανική παράδοση σ' ένα ξέφρενο και γιορτινό πανηγύρι στην Πλατεία Ξηροκαμπίου. Ξεδιπλώνοντας το νήμα της ελληνικής παράδοσης, σε διαρκή συνομιλία με τη βαλκανική, την έθνικ και τη τζαζ μουσική σκηνή, ο Βασίλης Βασιλάτος και οι «Ιστορίες για κρουστά» μετέφεραν το κοινό στο μοναδικό τους μουσικό σύμπαν. Συμμετείχαν και οι: Γιάννης Χατζηγεωργίου και Νίκος Λιάπης.

Σάββατο 11 Αυγούστου

Πεζοπορία «Κουμουστά – Γόλα». Οι πεζοπόροι μαγεύτηκαν από τη διαδρομή μέσα στο φαράγγι της Ρασίνας, το γάργαρο νερό του ποταμού και το περιβαλλόμενο από πυκνή βλάστηση ανηφορικό μονοπάτι προς τη Γόλα.

Συναυλία με τον Σωκράτη Μάλαμα στο Αμφιθέατρο Ξηροκαμπίου. Ο χώρος ήταν ασφυκτικά γεμάτος και η συναυλία διήρκεσε σχεδόν τέσσερις ώρες.

Κυριακή 19 Αυγούστου

Συναυλία με την Ελένη Βιτάλη στο Αμφιθέατρο Ξηροκαμπίου. Με τη συναυλία αυτή έκλεισαν οι εκδηλώσεις του φετινού καλοκαιριού.

Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν μια σειρά από εκθέσεις και σεμιναρίων, στα οποία υπήρξε σημαντική προσέλευση κόσμου: έκθεση με δημιουργίες ντόπιων καλλιτεχνών (5-11 Αυγούστου), σεμινάρια θεάτρου σκιών από τον Ιάσονα Μελισσηνό (6-7 Αυγούστου), σεμινάρια κρουστών από το Βασίλη Βασιλάτο και την ομάδα «percussion system» (6 -10 Αυγούστου), σεμινάρια Capoeira (11-14 Αυγούστου). Η έκθεση έγινε στην αίθουσα συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου (πρώην ΚΕΠ) και τα σεμινάρια πραγματοποιήθηκαν στο Γυμνάσιο Ξηροκαμπίου.

Ποταμίτη **Τα Τροχάλια**

Σε διάφορες τοποθεσίες γειτονικές στο χωριό της Ποταμιάς ανέκαθεν είχαμε ενδείξεις ότι υπήρχανε κάποτε κατοικίες. Μια περιοχή που έχει γίνει πολλές φορές σημείο αναφοράς ήτανε η περιοχή Τροχάλια. Ανατολικά του χωριού, και συγκεκριμένα στη διασταύρωση της επαρχιακής οδού με την εθνική Σπάρτης-Γυθείου, κάποτε υπήρχε ένας οικισμός με το όνομα Τροχάλια. Σύμφωνα με τους πιο παλιούς αυτή η περιοχή κατοικήθηκε πριν από την Ποταμιά. Η γεωγραφική θέση της είναι τέτοια που λογικά έχει σχέση με τη Βίγλα. Στη Βίγλα να τονίσουμε την ύπαρξη της εκκλησίας του Αη –Γιαννάκη, μιας εκκλησίας η οποία είχε αρχαίες μαρμάρινες πλάκες. Ακόμα, πρέπει να δούμε τις κοντινές αποστάσεις με βάση την εθνική οδό με τα Χάνια της Τάραψας και με τον Άγιο Βασίλη Ξηροκαμπίου. Οι αποδείξεις ότι κάποτε στο συγκεκριμένο σημείο υπήρχανε κατοικίες είναι ότι, όταν ξεκίνησαν να καλλιεργούν συστηματικά τα χωράφια, όταν καμάτευαν, συνέχεια έβγαζαν σπασμένα κεραμίδια και διάφορα πήλινα αγγεία. Στις μέρες μας μια ενδιαφέρουσα ανακάλυψη έγινε στο χωράφι του Γιάννη Κ. Κουρνήτη. Κατά τις εργασίες που έγιναν για τοποθέτηση φωτοβολταϊκών βρέθηκαν κάποια κτίσματα, τα οποία δεν ήτανε κάτι το σημαντικό· όμως είναι μία ακόμα απόδειξη.

Τάσου Δ. Βολτή
Με μια κριτική ματιά
«Η Κουμουστά της Λακεδαίμονος»

Με ιδιαίτερη αδημονία, ενδιαφέρον και συγκίνηση διεξήλθα το πνευματικό δημιούργημα των Θεοδώρου Κατσουλάκου και Παναγιώτη Στούμπου «Η Κουμουστά της Λακεδαίμονος», για το οποίο εκφράζω το θαυμασμό μου και την υπερηφάνειά μου ως ένας από τους πολλούς παλιούς παραθεριστές της αγαπημένης Κουμουστάς, καθώς δέθηκε αναπόσπαστα με τις αναμνήσεις και τα βιώματα της παιδικής μας ηλικίας.

Μια μακρόχρονη και διεξοδική έρευνα απέφερε μεστό καρπό που είναι η συγγραφή αυτού του πονήματος, καθώς απαιτήσε και χρόνο πολύ και μόχθο πνευματικό. Για τούτο η όλη παρουσίαση του έργου καταξιώνει τους συγγραφείς και τους καθιστά άξιους κάθε τιμής.

Δεν είναι εύκολο να ανατρέξει κανείς στα βάθη του χρόνου, να αναζητήσει, να καταγράψει και να τεκμηριώσει με αντικειμενικότητα και αληθινή αγάπη το παρελθόν ενός τόπου μεστού από ιστορικές μνήμες αγώνων και αγωνιών, όπως με ενάργεια αποτυπώνονται στην όλη συγγραφή. Μνήμες ενός άλλου κόσμου, που πέρασε πολλές δοκιμασίες στην μακρόχρονη πορεία του, καθώς έζησε κατά καιρούς μια σκληρή πραγματικότητα και άντεξε κάτω από αντίξοες συνθήκες.

Διαβάζοντας το βιβλίο ή καλύτερα μελετώντας το, ακόμη κι ένας ξένος ως προς τον τόπο μας αναγνώστης, θα βιώσει γεγονότα και καταστάσεις σαν ένας από εμάς τους ντόπιους, που δέθηκε ζωντανά με τον τόπο εκείνον. Ο γλαφυρός τρόπος γραφής μαζί με το προσεκτικό κριτικό πνεύμα των συγγραφέων για τον τόπο που κι οι ίδιοι αγάπησαν κι έζησαν σ' αυτόν προβάλλεται σαν σε κινηματογραφική ταινία μεγάλου μήκους, καθώς μέσα από τις 450 περίπου σελίδες του βιβλίου προσεγγίζεται με μια διαύγεια πνευματικής προσπάθειας η ιστορική πορεία της Κουμουστάς, δοσμένη με γλαφυρότητα, όμοια με το κελάρυσμα των κρυστάλλινων νερών από τις βρύσες της Κουμουστάς.

Το παρελθόν ενός κόσμου – για πολλούς άγνωστο – ζωντανεύει μέσα από τα ήθη, τα έθιμα και τις δύσκολες συνθήκες διαβίωσης, με ιστορικές μνήμες μαζί, γραπτές ή μεταφερμένες από στόμα σε στόμα. Και είναι σημαντική η παράθεση όλων εκείνων των στοιχείων που διέσωσε η γραπτή ή προφορική παράδοση, καθώς η Κουμουστά διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στο γενικότερο λακωνικό γίγνεσθαι μαζί με την ευρύτερη περιοχή της Λακεδαίμονος.

Όσοι εκ των παλιών Κουμουστιωτών της νεότερης περιόδου ζουν σήμερα και πεισματικά αντιμάχονται τον πανδαμάτορα χρόνο θα πρέπει να αισθάνονται υπερήφανοι για τον τόπο τους, τους προγόνους τους και την ανεκτίμητη πνευματική κληρονομιά των δημιουργών της ιστορίας αυτού του τόπου. Και τούτο ενέχει αξία γιατί με το δικό τους ακατάβλητο σθένος έγραψαν την ιστορία τους.

Το δέσιμο με την ιδιαίτερη πατρίδα παραμένει πάντα ο ισχυρός συνδετικός κρίκος στη ζωή και μετουσιώνεται σε τρόπο ύπαρξης από γενιά σε γενιά.

Ευχή όλων είναι – πιστεύω – το βιβλίο αυτό να προκαλέσει το έναυσμα για ιδιαίτερη προσοχή μελέτης του από τους ιστοριογράφους και να πάρει τη θέση που

του αξίζει ανάμεσα σε τόσα άλλα λαογραφικά κείμενα γιατί « το βιβλίο αυτό γράφτηκε με αγάπη και κόπο. Η συγγραφή του κράτησε πολλά χρόνια. Ερευνήθηκαν όλες οι διαθέσιμες πηγές και αξιοποιήθηκε κάθε είδους γραπτή και προφορική μαρτυρία», όπως επισημαίνει ο Θεόδωρος Κατσουλάκος στον πρόλογο του βιβλίου.

Και πάλι ένα μεγάλο εύγε μαζί με τις πολλές ευχαριστίες για την χαρά που προσέδωσε σε όλους εμάς να αντλήσουμε γνώσεις και πληροφορίες και να γνωρίσουμε πληρέστερα την αγαπημένη γη της Κουμουστάς.

Γιάννη Γ. Παρηγόρη
1^ο Χοροστασιό

Το τριήμερο από 22 μέχρι και 24 Ιουνίου 2012 φιλοξενήσαμε μουσικούς και χορευτικά συγκροτήματα σχετικά με την παραδοσιακή μουσική και το χορό. Στις 22 Ιουνίου έφτασε το μαθητικό τμήμα του τμήματος ελληνικής παραδοσιακής μουσικής του Ωδείου Αθηνών μαζί με τους καθηγητές τους και τον υπεύθυνο ορχήστρας. Συγκεκριμένα φιλοξενήσαμε περίπου 30 μαθητές με τους δασκάλους τους Χρίστο Τσιαμούλη, Κατερίνα Παπαδοπούλου, Κυριάκο Γκουβέντα και τον διευθυντή ορχήστρας Ανδρέα Τσεκούρα. Στις 22 και 23 Ιουνίου οργανώθηκαν σεμινάρια για παραδοσιακά όργανα στο χώρο του γυμνασίου Ξηροκαμπίου και το Σάββατο το βράδυ δόθηκε συναυλία στο θέατρο. Στη συναυλία συμμετείχε και η χορωδία μας, καθώς και τοπικοί οργανοπαίχτες και τραγουδιστές, ο Γιάννης Σταθάκος, ο Παναγιώτης Κονίδης, ο Παναγιώτης Αγγελάκος.

Την Κυριακή 23 Ιουνίου είχαμε το 1^ο Χοροστασιό. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο αμφιθέατρο του Ξηροκαμπίου στις 8 το βράδυ. Ήταν μια γιορτή χορού για παιδικά χορευτικά συγκροτήματα από όλη την Ελλάδα. Είχαμε καλέσει και χόρεψαν μαζί μας το παιδικό χορευτικό συγκρότημα από το Λαογραφικό Συγκρότημα Μεγάρων, το χορευτικό του ομίλου διάδοσης παραδοσιακών χορών και εθίμων ΠΥΡΡΙΧΗ από τη Σπάρτη, το χορευτικό του πολιτιστικού συλλόγου Βατίκων από τη Νεάπολη, το παιδικό τμήμα της Αρκαδικής από την Τρίπολη και φυσικά το παιδικό τμήμα του Παιδαγωγικού Φιλότεχνου Ομίλου Φάριδος, του συλλόγου μας. Την εκδήλωση άνοιξαν τα χορευτικά συγκροτήματα ενηλίκων με χορούς από τη Θεσσαλία. Η μουσική ήταν ζωντανή με τον Γιώργο Κωτσίνη στο κλαρίνο, τον Μανώλη Κόττορο στο βιολί, τον Θωμά Κωνσταντίνου στο λαούτο και το Βασίλη Γαλάνη στα κρουστά. Ηχητική κάλυψη από το Μιχάλη Αλεξάκη με πολύ μεράκι και αφιλοκερδώς.

Οι εκδηλώσεις αυτού του είδους έχουν μεγάλη σημασία, καθώς συμβάλλουν στη διατήρηση της παράδοσης στα παιδιά μας μέσα από τη μουσική και το χορό και στην καθιέρωση τους ως θεσμού, που κάθε χρόνο με την συνεργασία του Ωδείου Αθηνών θα αποτελούν ένα πολιτιστικό γεγονός πανελλήνιας εμβέλειας, με

ότι αυτό συνεπάγεται για την προώθηση του πολιτισμού στον τόπο μας και την τόνωση της τοπικής οικονομίας.

Η εκδηλώσεις οργανώθηκαν από τον Παιδαγωγικό Φιλότεχνο Όμιλο Φάριδος με τη χορηγία του Νομικού Προσώπου Πολιτισμού Αθλητισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης.

1^ο Χοροστασιό

παιδικών συγκροτημάτων παραδοσιακού χορού

Κυριακή 24 Ιουνίου 2012 - 20.30μ.μ.
Αμφιθέατρο Ξηροκαμπίου

Χορεύουν:
Λαογραφικό Συγκρότημα Μεγάρων
Όμιλος Διάδοσης Παραδοσιακών Χορών - Εθίμων Η ΠΥΡΡΙΧΗ
Χορευτικό Συγκρότημα ΑΡΚΑΔΙΑΝΗ
Χορευτικό Συγκρότημα Πολιτιστικού Συλλόγου Βατίκων
Χορευτικό Συγκρότημα Παιδαγωγικού Φιλότεχνου Ομίλου Φάριδος

Συμμετέχει Χορευτικό Τμήμα Ενήλικων:
Πολιτιστικού Συλλόγου Ξηροκαμπίου
Παιδαγωγικού Φιλότεχνου Ομίλου Φάριδος

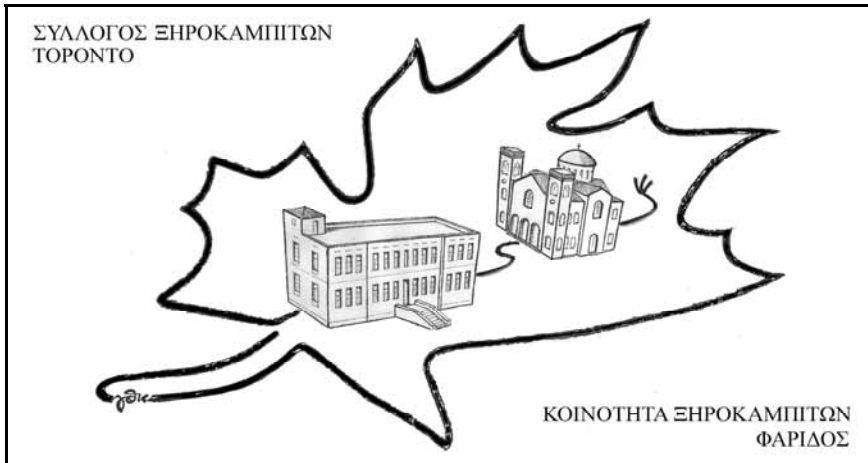
Συνοδεύουν οι μουσικοί:
Γεώργιος Κωτσίνης(κλαρίνο)
Θωμάς Κωνσταντίνου(λαούτο - τραγούδι)
Μανώλης Κόττορος(βιολί - τραγούδι)
Βασίλειος Γαλάνης(χρουστά)

Είσοδος-οικονομική ενίσχυση: 3 ευρώ
Είσοδος παιδιών ελεύθερη

ΔΗΛΙΚΟΙ ΚΟΥΡΑΙ ΔΙΟΥ ΔΡΧΗΣΑΥΓ Γ ΕΛΑΦΡΛΣ

Διοργάνωση: Παιδαγωγικός Φιλότεχνος Όμιλος Φάριδος
Χορηγός: Νομικό Πρόσωπο Πολιτισμού Αθλητισμού και Περιβάλλοντος Δήμου Σπάρτης

Εκ της Φάριδος
Το «Αντάμωμα» του 2012 έγινε με επιτυχία

Ήταν ευτυχισμένες ημέρες για το χωριό μας οι ημέρες του φετινού καλοκαιριού, από τις 16 έως τις 19 του Αυγούστου, λίγο μετά της Παναγίας. Άνθρωποι μας, που έλειπαν χρόνια, γύρισαν για λίγο, συγγενείς ξαναβρέθηκαν, συμμαθητές ξαναθυμήθηκαν, μνήμες αυτών που λείψανε για πάντα ξαναζωντάνεψαν, ελπίδες και δύναμη για να συνεχίσουμε εκεί όπου ζούμε ανατροφοδοτήθηκαν, ήρθαμε πιο κοντά όλοι μας. Όμως, αν αφήσουμε τους συναισθηματισμούς που μας πλημμύρισαν, οι ημέρες εκείνες ήταν γεμάτες για όλους μας. Η οργάνωση και η στοχοθεσία ήταν δεδομένες. Την πρωτοβουλία είχαν οι συμπατριώτες μας που ζουν στο Τορόντο του Καναδά. Υπήρξαν, βέβαια δυσκολίες, παρόλη τη μακρά προετοιμασία από μακριά και επιτόπου. Όμως για την κλίμακα και τον στόχο του εγχειρήματος ήταν φυσιολογικές θα λέγαμε. Οι πρωτεργάτες, στο Τορόντο και στο χωριό, τα κατάφεραν με τον καλύτερο τρόπο. Όλοι εμείς οι άλλοι τους ευχαριστούμε.

Όλα ξεκίνησαν με μια μαγική βραδιά στην πλατεία, όπου έγινε η πρώτη συνάντηση. Με προσπάθειες να αναγνωρίσουμε πρόσωπα που ξέραμε με μακριά μαλλιά που τώρα άσπρισαν. Με αγκαλιές και γνωριμίες με νέα παιδιά που βλέπαμε για πρώτη φορά. Με κουβέντες στα όρθια. Με μεζεδάκια και μουσική από ντόπια συγκροτήματα και χορωδίες. Τη δεύτερη βραδιά μαζευτήκαμε εκατοντάδες στην πλατεία και καθίσαμε στα τραπέζια που ήταν στρωμένα. Τόσο γεμάτη σπάνια βλέπουμε την πλατεία μας. Φάγαμε όλοι μαζί σε παρέες. Χορέγαμε παλιοί και νέοι μέχρι αργά. Τα νέα παιδιά που μεγαλώνουν μακριά απέδειξαν με το χορό και τους τρόπους τους ότι η συνέχεια είναι εξασφαλισμένη.

Η νέα γενιά πρωτοπόρα στο χορό

Την τρίτη μέρα το πρωί είχαμε επίσκεψη στην Κουμουστά με παραδοσιακά μεζεδάκια από τις νοικοκυρές, όπως παλιά, με νερό από τη βρύση, με κουβέντες στο μαγαζάκι και περπάτημα στα παλιά μονοπάτια. Την τελευταία μέρα έγινε μνημόσυνο στην Αγία Τριάδα για αυτούς που έχουν φύγει – μια καταπληκτική ιδέα των οργανωτών – με συγκίνηση και δάκρυα, με υποσχέσεις για να το ξανακάνουμε...

(Και) θα το ξανακάνουμε το αντάμωμα (μακάρι να είναι κάθε χρόνο ή κάθε δύο, όποτε μπορούμε), συχνά όμως γιατί χρειαζόμαστε αυτή τη δύναμη που πήραμε όλοι μας.

Το τρισάγιο

Για το Αντάμωμα ήρθαν στο Ξηροκάμπι από το εξωτερικό οι:

ΑΤΟΜΑ	ΟΝΟΜΑΤΑ ΑΝΔΡΩΝ	ΟΝΟΜΑΤΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΤΟ ΓΕΝΟΣ
1		ΕΥΓΕΝΙΑ	ΚΟΝΙΔΗ	ΣΥΖΥΓΟΣ ΠΑΝΤΕΛΗ ΚΟΝΙΔΗ
2	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ &	ΒΙΚΤΩΡΙΑ	ΚΟΝΙΔΗΣ	ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗ & ΕΥΓΕΝΙΑΣ
2	ΔΗΜΗΤΡΗΣ &	ΙΩΑΝΝΑ	ΚΟΝΙΔΗΣ	ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗ & ΕΥΓΕΝΙΑΣ
1	ΠΑΝΤΕΛΗΣ		ΚΟΝΙΔΗΣ	ΓΙΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ & ΙΩΑΝΝΑΣ
2	ΗΛΙΑΣ &	ΔΗΜΗΤΡΑ	ΚΟΝΙΔΗΣ	ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ & ΕΛΕΝΗΣ
1		ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΣΠΥΡΙΔΑΚΟΥ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΚΟΝΙΔΗ
1		ΑΜΑΛΙΑ	ΧΑΤΖΑΚΟΥ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΣΤΑΡΟΓΓΙΑΝΗ
2	ΣΩΤΗΡΗΣ &	ΚΑΣΙΑΝΗ	ΜΙΧΑΛΑΚΟΣ	ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ & ΕΥΝΟΜΙΑΣ
2	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ &	ΚΕΤΗ	ΜΙΧΑΛΑΚΟΣ	ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ & ΕΥΝΟΜΙΑΣ
1	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ		ΜΙΧΑΛΑΚΟΣ	ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ & ΕΥΝΟΜΙΑΣ
2	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ &	ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΜΙΧΑΛΑΚΟΣ	ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ & ΕΥΝΟΜΙΑΣ
2	ΛΟΥΗΣ &	ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΠΑΠΑΔΑΚΟΣ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΡΚΑΜΠΑΣΗ

2	ΓΙΑΝΝΗΣ &	ΜΑΡΙΑ	ΒΛΑΧΟΣ	ΤΟΥ ΗΛΙΑ & ΧΡΗΣΤΙΝΑΣ
2	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ &	ΝΙΚΟΛΕΤΑ	ΧΡΗΣΤΕΑΣ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΗ ΣΤΟΥΜΠΟΥ
1	ΗΡΑΚΛΗΣ		ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	ΓΙΟΣ ΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΣ ΗΡΑΚΛΗ ΣΤΟΥΜΠΟΥ
2	ΔΗΜΗΤΡΗΣ &	ΡΕΝΑ	ΧΡΙΣΤΑΚΟΣ	ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
1	ΔΗΜΗΤΡΗΣ		ΧΡΙΣΤΑΚΟΣ	ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
2	ΓΙΑΝΝΗΣ &	ΟΥΡΑΝΙΑ	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ	ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ & ΜΑΡΘΑΣ
2	ΗΛΙΑΣ &	ΔΕΣΠΟΙΝΑ	ΣΤΑΡΟΓΙΑΝΝΗΣ	ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
2	ΔΗΜΗΤΡΗΣ &	ΜΑΡΙΑ	ΣΟΛΩΜΟΣ	ΤΟΥ ΗΛΙΑ
2	ΔΗΜΗΤΡΗΣ &	ΜΑΡΙΑ	ΚΟΚΚΟΡΟΣ	ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ
2	ΓΙΑΝΝΗΣ &	ΑΜΑΛΙΑ	ΚΑΛΟΓΕΡΑΣ	ΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
2	ΚΩΣΤΑΣ &	ΝΙΚΗ	ΑΓΓΕΛΑΚΟΣ	ΤΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ
1		ΓΚΟΛΦΩ	ΤΑΣΟΣ	ΑΝΗΨΙΑ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΑΓΓΕΛΑΚΟΥ
2	ΑΛΕΚΟΣ &	ΕΛΕΝΑ	ΤΑΣΟΣ	ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΓΚΟΛΦΩ ΤΑΣΟΣ
2	ΠΕΤΡΟΣ &	ΒΙΚΥ	ΑΝΔΡΕΑΚΟΣ	ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ & ΕΛΕΝΗΣ ΑΝΔΡΕΑΚΟΥΤΟΥ
3	ΧΡΗΣΤΟΣ &	ΕΛΕΝΗ & ΧΡΥΣΟΥΛΑ	ΑΝΔΡΕΑΚΟΣ	ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ & ΒΙΚΥΣ
2	ΑΝΤΩΝΗΣ &	ΓΕΩΡΓΙΑ	ΠΑΠΑΝΑΣΤΟΣ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΑΝΔΡΕΑΚΟΥ
3	ΔΗΜΗΤΡΗΣ &	ΧΡΥΣΑΝΘΗ & ΕΛΕΝΗ	ΠΑΠΑΝΑΣΤΟΣ	ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ & ΓΕΩΡΓΙΑΣ
1		ΑΜΑΛΙΑ	ΣΤΑΘΑΚΟΥ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΑΝΔΡΕΑΚΟΥ
2	ΓΙΑΝΝΗΣ &	ΕΛΕΝΗ	ΚΕΡΑΣΙΩΤΗΣ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΑΝΔΡΕΑΚΟΥ
2	ΣΤΑΥΡΟΣ &	ΒΟΥΛΑ	ΠΑΡΗΓΟΡΗΣ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΑΝΔΡΕΑΚΟΥ
2	ΝΙΚΟΣ &	ΓΕΩΡΓΙΑ	ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΑΣ (ΑΝΔΡΕΑΚΟΥ) ΠΑΡΗΓΟΡΗ
1	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ		ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ	ΓΙΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ & ΓΕΩΡΓΙΑΣ
2	ΣΑΚΗΣ &	ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΜΠΟΥΖΑΣ	ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ
3	ΓΙΑΝΝΗΣ &	ΣΤΑΜΑΤΙΑ & ΜΑΡΙΑ	ΜΠΟΥΖΑΣ	ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΣΑΚΗ & ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ
1		ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΣΤΑΘΑΚΟΥ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΑ
1		ΓΕΩΡΓΙΑ	ΒΛΑΧΟΧΡΗΣΤΟΥ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΑ
2	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ &	ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	ΚΑΣΤΑΝΗΣ	ΓΙΟΣ ΤΗΣ ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΑΝΤΡΕΑΚΟΥ
2	ΑΛΚΗΣ &	ΚΑΛΙΟΠΗ	ΠΑΠΑΔΑΚΟΣ	ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ & ΜΑΡΙΓΩΣ
1	ΓΙΑΝΝΗΣ		ΒΑΤΙΚΙΩΤΗΣ	ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΙΟΥ & ΑΡΕΤΗΣ
2	ΚΩΣΤΑΣ &	ΝΙΚΗ	ΠΑΠΑΔΑΚΟΣ	ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ
2	ΠΕΤΡΟΣ &	ΜΑΡΙΑ	ΚΟΥΡΤΑΛΗΣ	ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
2	ΣΤΡΑΤΗΣ &	ΕΥΓΕΝΙΑ	ΟΡΦΑΝΑΚΟΣ	ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
1		ΓΕΩΡΓΙΑ	ΧΑΡΑΜΗ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΟΡΦΑΝΑΚΟΥ
1		ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ	ΤΣΑΜΠΙΡΑ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΟΡΦΑΝΑΚΟΥ

1		ΜΙΜΙΚΟ	ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΜΑΚΡΗ
2	ΔΗΜΗΤΡΗΣ &	ΕΛΣΗ	ΣΤΑΘΑΚΟΣ	ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
1	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ		ΣΤΑΘΑΚΟΣ	ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
2	ΚΩΣΤΑΣ &	ΘΕΟΔΩΡΑ	ΣΤΑΘΑΚΟΣ	ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗ
1		ΠΟΛΥΤΙΜΗ	ΜΑΝΔΡΑΠΗΛΙΑ	ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΝΔΡΑΠΗΛΙΑ
1	ΓΕΩΡΓΙΟΣ		ΜΑΝΔΡΑΠΗΛΙΑΣ	ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ & ΠΟΛΥΤΙΜΗΣ
2	MARK &	ΧΡΙΣΤΙΝΑ	TURNER	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΝΔΡΑΠΗΛΙΑ
1		ΑΛΕΞΩ	ΟΡΦΑΝΑΚΟΥ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΟΡΦΑΝΑΚΟΥ
1		ΠΙΤΣΑ	ΜΠΑΛΟΜΑ	ΘΥΓ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ & ΑΛΕΞΩΣ ΟΡΦΑΝΑΚΟΥ
2	ΓΕΩΡΓΙΟΣ &	ΒΙΒΙΑΝ	ΟΡΦΑΝΑΚΟΣ	ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ
2	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ &	ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΜΠΟΥΣΑΛΗΣ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ
2	ΒΑΣΙΛΗΣ &	ΝΙΚΗ	ΤΣΙΑΝΟΣ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΣΙΜΟΥ
2	ΓΙΑΝΝΗΣ &	ΚΙΚΗ	ΚΑΛΑΝΔΕΡΟΠΟΥΛΟ Σ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΣΙΜΟΥ
2	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ &	ΕΛΕΝΗ	ΜΑΝΔΡΑΠΗΛΙΑΣ	ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
2	ΒΑΣΙΛΗΣ &	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	ΓΙΑΝΝΑΚΑΣ	ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ
2	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ &	ΟΛΓΑ	ΣΟΦΙΑΝΟΣ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΟΥ
1		ΓΕΩΡΓΙΑ	ΜΕΛΙΔΟΝΙΩΤΗ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΛΕΩΝΙΔΑ ΑΝΔΡΕΑΚΟΥ
2	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ &	GERI	ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ	ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ & ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ
1		ΑΛΕΚΑ	ΣΟΛΩΜΟΥ	ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΟΛΩΜΟΥ
2	ΣΤΡΑΤΗΣ &	ΜΑΡΙΚΑ	ΣΟΛΩΜΟΣ	ΤΟΥ ΑΛΕΚΟΥ & ΜΑΡΙΑΣ ΣΟΛΩΜΟΥ
1		ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	ΣΟΛΩΜΟΥ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗ & ΜΑΡΙΚΑΣ
2	ΓΕΩΡΓΙΟΣ &	ΝΙΚΗ ΛΕΩΝ. ΜΙΧΑΛΑΚΟΥ	ΣΟΛΩΜΟΣ	ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ & ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΣΟΛΩΜΟΥ
3	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ & ΛΕΩΝΙΔΑΣ &	ΔΗΜΗΤΡΑ	ΣΟΛΩΜΟΣ	ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ & ΝΙΚΗΣ ΣΟΛΩΜΟΥ
2	ΓΕΩΡΓΙΟΣ &	ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΚΑΛΑΤΖΑΚΟΣ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΡΦΑΝΑΚΟΥ
2	ΓΕΩΡΓΙΟΣ &	ΕΛΕΝΗ	ΦΡΑΓΚΗΣ	ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗ
2	ΠΑΝΤΕΛΗΣ &	ΣΟΥΖΑΝΑ	ΦΡΑΓΚΗΣ	ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ & ΕΛΕΝΗΣ ΦΡΑΓΚΗ
2		MEGAN & KAYLA	ΦΡΑΓΚΗ	ΘΥΓΑΤΕΡΕΣ ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗ & ΣΟΥΖΑΝΑΣ
2	ΓΕΩΡΓΙΟΣ &	ΟΛΓΑ	ΓΙΟΚΑΡΗΣ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ & ΕΛΕΝΗΣ ΦΡΑΓΚΗ
2		ΝΑΤΑΣΑ & ΜΑΡΙΛΕΝΑ	ΦΡΑΓΚΑΚΗ	ΘΥΓΑΤΕΡΕΣ ΤΗΣ ΟΛΓΑΣ Γ. ΦΡΑΓΚΗ
2	ΓΙΑΝΝΗΣ &	ΜΙΜΙΚΑ	ΧΑΡΒΟΥΡΟΣ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΗΣ ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑΣ Π. ΦΡΑΓΚΗ
1		ΜΑΡΙΑ	ΣΚΙΑΔΑ	ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΗΣ ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑΣ Π. ΦΡΑΓΚΗ
1		ΝΤΙΝΑ	ΦΕΓΓΑΡΑ - ΡΑΛΛΗ	ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ & ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΣ ΦΕΓΓΑΡΑ

2	ΛΟΥΗΣ &	ΒΟΥΛΑ	ΠΑΠΑΣ	ΘΥΓ. ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ & ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΦΕΓΓΑΡΑ
2	ΔΗΜΗΤΡΗΣ &	ΔΗΜΗΤΡΑ	ΚΥΠΡΕΟΣ	ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ & ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΚΥΠΡΕΟΥ
1		ΒΟΥΛΑ	ΤΣΟΥΛΟΓΙΑΝΝΗ	ΚΟΥΝΤΟΥΡΗ
2	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ &	ΕΛΕΝΗ	ΤΣΟΥΛΟΓΙΑΝΝΗΣ	ΓΙΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΑΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΗ

Βίκης Π. Ανδρεάκου, Γιάννη Π. Χριστόπουλου, Παναγιώτη Χ. Μιχαλάκου
Τα 50 χρόνια του Συλλόγου των Ξηροκαμιτών του Τορόντο
Έτος ίδρυσης 1962
Τορόντο, Καναδά

Το 1959 οι πρώτοι μετανάστες από το Ξηροκάμπι Λακωνίας, που ζούσαν στο Τορόντο του Καναδά, είχαν ένα όραμα: να ιδρύσουν έναν σύλλογο, ο οποίος θα συνέβαλλε σημαντικά στο να κρατηθούν στενοί οι δεσμοί μεταξύ των Ξηροκαμιτών του Τορόντο. Οι πρωτοπόροι σε αυτήν την προσπάθεια ήταν οι: Ηλίας Λεονταρίτης, Γιώργος Φραγκής, Κώστας Μανδραπήλιας, Γιώργος Μαυροειδής, Σωτήρης Μιχαλάκος, Τάσος Μιχαλάκος, Παναγιώτης Χριστόπουλος, Γιώργος Μακρής, Παναγιώτης Μανδραπήλιας, Σπύρος Ρέππας, Γιάννης Μιχαηλίδης, Τάσος Μιχαηλίδης, Βασίλης Ορφανάκος και Παντελής Κονίδης.

Είχαν τρεις βασικούς στόχους. Πρώτα απ' όλα, να βοηθήσουν την καινούργια πατρίδα τους, την ελληνική κοινότητα του Τορόντο. Δεύτερον και εξίσου σημαντικό, να υποστηρίξουν το χωριό τους, το Ξηροκάμπι, με κάθε τρόπο. Τέλος, να διατηρήσουν την πολιτιστική και γλωσσική τους παράδοση μέσω συχνών κοινωνικών εκδηλώσεων.

Η πρώτη τους συνάντηση έγινε το 1960 στο εστιατόριο Συράνους των αδελφών Κολομβάκου. Ο σκοπός ήταν να ιδρύσουν έναν σύλλογο, συγκροτώντας έναν κατάλογο όλων των μελών. Το 1962 ο Σύλλογος των Ξηροκαμιτών του Τορόντο «Η Αγία Τριάδα» καταχωρήθηκε στο νομό Οντάριο του Καναδά. Το πρώτο διοικητικό συμβούλιο αποτελούσαν οι: Δημήτρης (Μίμης) Σολωμός - πρόεδρος, Γιώργος Μακρής - αντιπρόεδρος, Γιώργος Φραγκής - ταμίας, Δημήτρης Κοκκορός - γραμματέας και Σωτήρης Μιχαλάκος, Κώστας Μανδραπήλιας, Γιώργος Μαυροειδής και Βασίλης Ορφανάκος - σύμβουλοι.

Στη δεκαετία του 1960 υπήρξαν τρία νέα διοικητικά συμβούλια. Το πρώτο αποτελείτο από τον Γιώργο Μπομπότση - πρόεδρο και τους Μπάμπη Αποστολάκο και Κωνστ. Γ. Μανιάτη - μέλη. Το επόμενο αποτελείτο από τον Ηλία Σταυρόγιαννη - πρόεδρο και μέλη τους Ευάγγελο Μαυροειδή, Κωνστ. Γ. Μανιάτη και Δημήτρη Σολωμό. Το τρίτο αποτελείτο από τον Αριστείδη Παπαδάκο - πρόεδρο και μέλη τους Βασίλη Ορφανάκο και Γιώργο Κασσίμο.

Από τις πρώτες εκδηλώσεις του συλλόγου στο Τορόντο

Τη δεκαετία του 1970 ο σύλλογος ήταν κυρίως υπό τη διεύθυνση του Δημήτρη Κοκκορού - προέδρου με πολλούς άλλους Ξηροκαμπίτες που τον βοήθησαν στο διοικητικό συμβούλιο.

Τη δεκαετία του 1980 παρατηρείται μια αλλαγή φρουράς. Οι διάδοχοι ήταν οι απόγονοι των Ξηροκαμπιτών που είχαν μεταναστεύσει στο Τορόντο τη δεκαετία του 1950 και του 1960, τώρα ώριμοι και διατεθειμένοι να αναλάβουν τα ηνία του συλλόγου. Ο Γιάννης Χριστόπουλος, στις αρχές της δεκαετίας του 1980 και στη συνέχεια ο Γιώργος Μανδραπήλιας (του Παναγιώτη) διατέλεσαν πρόεδροι. Τα υπόλοιπα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ήταν οι: Νίκος Μανδραπήλιας, Μάριος Κονίδης, Παναγιώτης Μανδραπήλιας (του Κώστα), Χρήστος Μιχαλάκος (του Αναστασίου), Δημήτρης Χριστάκος (του Κωνσταντίνου), Δημήτρης Χριστάκος (του Γεωργίου), Παντελής Κονίδης, Αποστόλης Καρβούνης, Ανδρέας Ανδρικόπουλος, Πέτρος Βατικιώτης, Παντελής Γιάννακας, Γιώργος Χριστόπουλος και ο Παναγιώτης Μιχαλάκος (του Χρήστου).

Τις τελευταίες δύο δεκαετίες ο σύλλογος ήταν υπό τη διεύθυνση του Δημήτρη Κοκκορού με τη βοήθεια των: Πέτρου Κούρταλη, Χρήστου Ανδρεάκου, Γεωργίας Ξηροπόδη, Αλεξάνδρας Κούρταλη, Δημήτρη Σολωμού, Δημήτρη Χριστάκου, Γιάννη Χριστόπουλου και πολλών άλλων.

Το 1986 ο Σύλλογος των Ξηροκαμπιτών του Τορόντο απέκτησε υπόσταση στην επαρχία του Οντάριο ως μη κερδοσκοπικός οργανισμός. Το νεοεκλεγέν διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από τους: Γιάννη Χριστόπουλο, Δημήτρη Κοκκορό, Παναγιώτη Κονίδη, Νίκο Μανδραπήλια, Γιώργο Χριστόπουλο, Παντελή

Γιάννακα, Απόστολο Καρβούνη, Γιώργο Μανδραπήλια, Χρήστο Μιχαλάκο και Παναγιώτη Μανδραπήλια. Οι στόχοι τους ήταν επικεντρωμένοι στη διευκόλυνση της ένταξης των ατόμων ελληνικής καταγωγής στην καναδική κοινωνία, καθώς και στην προώθηση της διατήρησης και της ανάπτυξης της πολιτιστικής και γλωσσικής κληρονομιάς, στο πλαίσιο της πολυπολιτισμικότητας. Ο σύλλογος ανέπτυξε σημαντική δράση σχετικά με την προώθηση της καλής θέλησης και αμοιβαίας συνεργασίας μεταξύ Ελληνο-Καναδών και άλλων πολιτών διαφόρων προελεύσεων, την υποστήριξη και τη συμμετοχή στην κοινωνική, πολιτιστική και φιλανθρωπική δραστηριότητα με άλλους δημοτικούς, επαρχιακούς και ομοσπονδιακούς συλλόγους στον Καναδά, την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών στους φτωχούς και άπορους και την προώθηση και ενθάρρυνση κάθε δραστηριότητας που θα προωθήσει τους στόχους του συλλόγου στο μέλλον.

Στα 50 χρόνια ύπαρξής του ο Σύλλογος των Ξηροκαμιτών του Τορόντο πέτυχε όλους τους στόχους αυτούς, συμμετέχοντας σε ευρύ φάσμα των φιλανθρωπικών εργασιών στην ελληνική κοινότητα του Τορόντο, καθώς και στην πατρίδα, στο Ξηροκάμπι, και στη Σπάρτη.

Ο σύλλογος έχει στο ενεργητικό του αξιοσημείωτο έργο, όπως:

- Χρηματοδότηση εικονογραφήσεων της εκκλησίας της Αγίας Τριάδας στο Ξηροκάμπι
- Σημαντική συμβολή στην αρχική χρηματοδότηση για το δρόμο προς την Κουμουστά
- Πολλές δωρεές στην ποδοσφαιρική ομάδα Απόλλων Ξηροκαμπίου
- Αγορά και δωρεά οικοπέδου δίπλα στη δεξαμενή του Ξηροκαμπίου (ιδιοκτησίας Γιάννη Συκιώτη) με σκοπό τη μελλοντική δημιουργία ψυχαγωγικών εγκαταστάσεων και πάρκου
- Σημαντική συμβολή στην αγορά της οικίας του Δημήτρη Φεγγαρά, η οποία τελικά κατεδαφίστηκε και έγινε ένα πάρκο που συνδέει το πρώην δημαρχείο με την πλατεία του χωριού
- Εισφορά χρημάτων και οργάνωση εκδήλωσης με το Σύλλογο Γορανιτών για συγκέντρωση χρηματικού ποσού για την αποκατάσταση του μοναστηριού της Γόλας
- Δωρεά στο νοσοκομείο της Σπάρτης (μέσω της Παλλακωνικής Ομοσπονδίας)
- Αρωγός και ιδρυτικό μέλος του Ελληνικού Σπιτιού για τους ηλικιωμένους στο Τορόντο
- Οικονομική ενίσχυση στην Ελληνική Κοινότητα του Μητροπολιτικού Τορόντο για το κτίσιμο της ελληνικής ορθόδοξης εκκλησίας του Αγίου Ιωάννη στο Scarborough
- Μέλος με ενεργό συμμετοχή στην Παλλακωνική Ομοσπονδία του Οντάριο.

Πενήντα χρόνια αργότερα, τον Ιανουάριο του 2011, ο Σύλλογος των Ξηροκαμιτών του Τορόντο αναζωογονήθηκε με ένα ολοκαίνουργιο διοικητικό συμβούλιο με στόχο να φτάσει σε νέα ύψη στον 21^ο αιώνα. Γιάννης Χριστόπουλος - πρόεδρος, Πέτρος Ανδρεάκος - αντιπρόεδρος, Γεωργία (Παρηγόρη) Μερκούρη - 2η αντιπρόεδρος, Παναγιώτης Μιχαλάκος - ταμίας, Γεωργία (Ανδρεάκου) Παπανάστου - γραμματέας, Γεωργία (Ανδρεάκου) Σπυράκου, Μαγδαλινή Ζάικου -

γραμματέας, και σύμβουλοι: Παναγιώτης Κονίδης, Γεωργία Χαραμή, Γκόλφω Τάσιου, Αντώνης Κοκκορός, Γιώργος Παπαδημητρίου, Δήμητρα Καλογερά (του Κωνσταντίνου) και Χρήστος Μιχαλάκος είναι η νέα δυναμική ομάδα που έχει αναλάβει με σκληρή δουλειά και με όρεξη να συνεχίσει τη φλόγα, την οποία οι πρόγονοί τους έχουν φέρει έως εδώ. Αυτή η ομάδα έβαλε μπρος και πραγματοποίησε με επιτυχία μια σειρά από εκδηλώσεις, όπως την ανοιξιάτικη γιορτή με καταγραφή 450 συμμετεχόντων.

Το Αντάμωμα στο Ξηροκάμπι τον περασμένο Αύγουστο του 2012 ήταν ένα αξέχαστο ιστορικό γεγονός. Ήταν μια πρωτοβουλία του Συλλόγου των Ξηροκαμπιτών του Τορόντο για να συγκεντρώσουν τους συγχωριανούς μετανάστες από όλα τα μέρη της γης. Έγιναν τεράστιες προσπάθειες για αυτό το συμπόσιο και από τις δύο πλευρές του πλανήτη. Οι Ξηροκαμπίτες του Τορόντο φρόντισαν για τη χρηματοδότηση και την ατζέντα του τετραήμερου συνεδρίου και οι συμπατριώτες μας από το Ξηροκάμπι και τη Σπάρτη βοήθησαν να γίνει πραγματικότητα. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο σύλλογος του Τορόντο δεν είχε κανένα κέρδος από την τετραήμερη αυτή εκδήλωση - όπως ήταν και η πρόθεσή του από την αρχή.

Η Αρετή, θυγατέρα του Πέτρου Βατικιώτη, και ο αδερφός του Γιάννης παραλαμβάνουν τιμητική πλακέτα για την πολύχρονη προσφορά του εκλιπόντος στο σύλλογο.

Ο σύλλογος διέθεσε το χρηματικό ποσό των 7000\$ με αποκλειστικό σκοπό τη χρηματοδότηση αυτής της εκδήλωσης. Τα έξοδα του δείπνου/χορού την Παρασκευή το βράδυ καλύφθηκαν με την τιμή του εισιτηρίου (τιμή κόστους). Με τη λαχειοφόρο αγορά (που πραγματοποιήθηκε το βράδυ της 17 Αυγούστου) και δωρεές από Ξηροκαμπίτες και φίλους της διασποράς, συγκεντρώθηκε ένα

σημαντικό ποσό, το οποίο προσφέρθηκε στον καθένα από τους παρακάτω συλλόγους: Στο Σύλλογο Κυριών, τον Πολιτιστικό Σύλλογο, την ποδοσφαιρική ομάδα Απόλλων και ένα σημαντικό ποσό για τους φτωχούς και τους άπορους στο Ξηροκάμπι (που θα διανεμηθεί από το Σύλλογο Κυριών και τον ιερέα Γεώργιο). Οι τοπικές αρχές, όπως ο αντιδήμαρχος του Δήμου Σπάρτης, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Ξηροκαμπίου, ο Σύλλογος Κυριών Ξηροκαμπίου, ο Πατέρας Γεώργιος της Αγίας Τριάδας, και οι έμποροι του χωριού εργάστηκαν σκληρά με την Επιτροπή Reunion των Ξηροκαμπιτών του Τορόντο για μια επιτυχή επανένωση. Η επιτροπή του Τορόντο αποτελείται από τους Δημήτρη Κοκκορό, Γιάννη Χριστόπουλο, Δημήτρη Χριστάκο, Γεωργία Ορφανάκου - Χαραμή, Παναγιώτη Κονίδη και Παναγιώτη Μιχαλάκο.

Η τελετή υποδοχής, που πραγματοποιήθηκε στην πλατεία του χωριού, ήταν πράγματι συναισθηματικά φορτισμένη. Πολλοί ομιλητές τόνισαν τους κοινούς δεσμούς που ενώνουν τη διασπορά με τους ντόπιους, ενώ η χορωδία του Ξηροκαμπίου με τα τραγούδια της γλύκανε την ατμόσφαιρα. Πάνω από 600 άτομα από τον Καναδά, τις ΗΠΑ, την Αυστραλία, τη Βραζιλία, την Ευρώπη και την Ελλάδα παρευρέθηκαν στην αξέχαστη αυτή βραδιά στις 17 Αυγούστου, όπου ολόκληρη η πλατεία του χωριού μετατράπηκε σε έναν κομψό χώρο να εξυπηρετήσει τον επίσημο δείπνο. Παραχωρήθηκαν τιμητικές πλακέτες σε Ξηροκαμπίτες για τη σημαντική προσφορά τους στο σύλλογο. Ακολούθησε γλέντι με ορχήστρα και παραδοσιακούς χορούς για να ολοκληρωθεί η άγνογη βράδια. Το Σάββατο 18 Αυγούστου 75 άτομα συμμετείχαν στην εκδρομή στην Κουμουστά και 100 άτομα τις απογευματινές ώρες περιόδευσαν στον αρχαιολογικό χώρο του Αγίου Βασιλείου. Την Κυριακή 19 Αυγούστου τελέστηκε στην εκκλησία της Αγίας Τριάδας επιμνημόσυνη δέηση για όλους τους αποβιώσαντες Ξηροκαμπίτες. Ένα μέρος των εκδηλώσεων καλύφθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό της Σπάρτης.

Στον Αγιο-Βασίλη

Τη Κυριακή 2 Δεκεμβρίου 2012 ο σύλλογος οργάνωσε ένα ανεπίσημο Τσάι Χριστουγέννων στην αίθουσα του Αγίου Νικολάου για τον εορτασμό της 50ης επετείου του συλλόγου, θέλοντας με αυτόν τον τρόπο να δείξει την εκτίμησή του προς όλους τους συμπατριώτες μας και τα μέλη του.

Μετά την επιτυχία που είχε το Αντάμωμα του καλοκαιριού ο Σύλλογος των Ξηροκαμιτών του Τορόντο οργανώνει ένα Gala για να εορτάσει τα 50 χρόνια ύπαρξής του στις 2 Φεβρουαρίου 2013 στην αίθουσα δεξιώσεων Crystal Fountain στο Τορόντο. Αναμένεται ότι πάνω από 700 άτομα θα συμμετάσχουν από το Τορόντο, τις ΗΠΑ και την Ελλάδα. Θα είναι μια μοναδική ευκαιρία για να γιορτάσουμε όλοι μαζί τα 50 χρυσά χρόνια του συλλόγου μας.

Εύγε, Ξηροκαμιτες! Τι απέραντο επίτευγμα. Άξιοι για άλλα 50 χρόνια έντονης ενίσχυσης της κοινότητας. Απερίοριστη ευγνωμοσύνη πρέπει να ειπωθεί: πρώτα απ' όλα σε όλα τα μέλη που υποστηρίζουν πιστά το Σύλλογο των Ξηροκαμιτών του Τορόντο και, φυσικά, στα διοικητικά συμβούλια του παρελθόντος και του παρόντος. Υπάρχει ένα αφρικανικό ρητό: Χρειάζεται ένα χωριό για να μεγαλώσει ένα παιδί. Αν μπορούμε να το παραφράσουμε, θα λέγαμε: Χρειάζεται ένα χωριό να μεγαλώσει έναν δυνατό σύλλογο Ξηροκαμιτών.

Ο σύλλογος
ευεργέτης στο
Ελληνικό
Γηροκομείο
του Τορόντο

Σωτήρη Ι. Βατικιώτη

Η καταγωγή της οικογένειας Βατικιώτη από τα Κατσουλαίικα

Ένα καλοκαίρι που είχα έρθει για διακοπές στην Ελλάδα (μένω στο Τορόντο) – ήμουν τότε 14-15 χρονών – ο παππούς μου, Σωτήρης Βατικιώτης του Πέτρου (1907-1995), μου είπε πώς η οικογένειά μας πήρε το επώνυμο «Βατικιώτης». Μου είπε ότι το αρχικό επώνυμο της οικογένειάς μας ήταν «Μουτσάτσος». Λίγο μετά την ελληνική ανεξαρτησία ο πρώτος «Βατικιώτης», του οποίου το μικρό όνομα ήταν Κυριάκης, ερχόμενος από τα Βάτικα, εγκαταστάθηκε στα Κατσουλαίικα. Έμεινε πλέον γνωστός με το επώνυμο «Βατικιώτης», το οποίο φανέρωνε τον τόπο καταγωγής του. Από τότε η οικογένειά μου έχει αυτό το επώνυμο.

Κουμουστιώτισσας **Εδώ στην ξενιτειά**

Πού είναι τα χρόνια τα παλιά, καλά κι ευλογημένα
που ζούσαμε όλοι μαζί απλά, καλά και μονιασμένα.
Μικροί, μεγάλοι στη δουλειά, χωρίς πολλές σκοτούρες.
Η μάνα μας στο μαγεριό για το φαΐ της μέρας
κι έτρωγε όλη η φαμελιά μες στο σοφρά τριγύρω. 5
Το βράδυ έχοντας για φως λυχνάρι ή λαμπάδα
γύρω 'πό τη φωτιά ακούγαμε 'πό γέρους παραμύθια
για τα στοιχειά, τις μάγισσες, φαντάσματα, δαιμόνους
κι εμείς μικρά φοβόμαστε να βγούμε απ' το σπίτι.
Στο λάλημα του σφυριχτή όλοι ήταν στο πόδι 10
Για τον αγώνα της δουλειάς, χωρίς να βαργομάμε.
Και τις γιορτές όλοι μαζί πηγαίναμε στα σπίτια
να ευχηθούμε με χαρά και αληθινή αγάπη
ένα πιρούνι για μεζέ, με δυο ποτήρια όλοι
κι ευχές, τραγούδια και χοροί ως να τελειώσει η νύχτα. 15
Τώρα τα πέταλα δεν χτυπούν πάνω στο καλντερίμι,
Οι δρόμοι έγιναν δημοσιά, το φως φωτάει στις νύχτες,
μα το χωριό ερήμωσε, τα σπίτια εγκρεμιστήκαν.
Αυτά φέρνω στο νου στον Καναδά τα βράδουα
και η ψυχή μου θλίβεται, κλαίω καθώς θυμάμαι 20
την ερημιά της Κουμουστάς, τον κόσμο που 'χει φύγει...

Το τρίτο αντάμωμα των Γορανιτών (25/8/2012)

Το καλοκαίρι που πέρασε έγινε στην πλατεία των Γοράνων στις 25/8/2012 το τρίτο ανταμωμα των απανταχού Γορανιτών. Το αντάμωμα οφείλεται στην πρωτοβουλία του δραστήριου προέδρου του Πολιτιστικού Συλλόγου Γοράνων, του κ. Παναγιώτη Γ. Στρατάκου, ο οποίος, αν και μόνιμος κάτοικος Η.Π.Α., λόγω της μεγάλης του αγάπης για τον τόπο γέννησής του διαμένει σχεδόν 4-5 μήνες το χρόνο στους Γοράνους. Ως εκπρόσωπος των εν Αμερική Γορανιτών και με τη βοήθεια του προέδρου του Συλλόγου Γορανιτών Καναδά κ. Στέλιου Π.Στρατάκου κατάφερε να οργανώσει τη λαμπρή αυτή εκδήλωση. Η συμμετοχή στη γιορτή των μόνιμων κατοίκων ήταν καθολική. Πολλοί, επίσης, προσκυνητές του πατριού εδάφους είχαν έρθει από τον Καναδά και τις Η.Π.Α., όπως η οικογένεια Στ. Στρατάκου – παιδιά και εγγόνια επτά άτομα. Η πλατεία του χωριού ήταν ασφυκτικά γεμάτη, η μουσική ζωντανή και τα εδέσματα του κ. Γεωργίου Κοκκορού εξαιρετικά.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο σεβασμιότατος μητροπολίτης μας κ. Ευστάθιος, ο οποίος μίλησε με αγάπη για όλους τους ξενιτεμένους και τους ντόπιους και ευλόγησε τη συνεστίαση. Παραβρέθηκαν, επίσης, ο δήμαρχος Σπαρτιατών κ. Σταύρος Αργειτάκος, ο αντιδήμαρχος κ. Νικήτας Βλάχος, ο πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου κ. Γεώργιος Κριτσιμηλιός, ο δημοτικός σύμβουλος κ. Ευστράτιος Κοκκορός, πολλοί άλλοι δημοτικοί σύμβουλοι, πολιτικά πρόσωπα, πρόεδροι συλλόγων που χαιρέτισαν το αντάμωμα και έδωσαν τις γνωστές υποσχέσεις.

Στην εκδήλωση ο ομογενής συγχωριανός μας, αντισυνταγματάρχης του αμερικανικού στρατού, κ. Κώστας Σ. Πλαγιάννης παρουσίασε και διέθεσε το βιβλίο που έγραψε για το χωριό με τίτλο «Αναμνήσεις από τα παιδικά μου χρόνια στους Γοράνους 1933-1946».

Επίσης, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Γοράνων διέθεσε άλμπουμ με φωτογραφίες και βιογραφικά Γορανιτών που επιμελήθηκε και φρόντισε για την ολοκλήρωσή του η κυρία Χριστίνα Στρατάκου (σύζυγος Π. Στρατάκου), την οποία συγχαίρουμε και ευχαριστούμε.

Θα ήταν παράλειψή μου αν δεν αναφερόμουν στις δύο άλλες εκδηλώσεις του χωριού μου. Στις 20/7/2012, του Προφήτη Ηλία, έγινε το πρώτο πανηγύρι του χωριού με μεγάλη επιτυχία, με πολύ κόσμο από όλα τα γύρω χωριά. Η νεολαία χόρευε και ξεφάντωσε με δημοτικά και ζεϊμπέκικα. Στις 17/8 2012 ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Γοράνων με πρόεδρο τον κ. Ανδρέα Δημητρακάκο και τους συνεργάτες του πραγματοποίησε το δεύτερο πανηγύρι στην πλατεία του χωριού με ψητά αρνιά, γίδα βραστή, σουβλάκια, μύρα και κρασί. Η πλατεία γεμάτη κόσμο. Οι κυρίες πουλούσαν τοπικά αγροτικά προϊόντα (βότανα, μέλι, ζυμαρικά). Στη λαχειοφόρο ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Γοράνων είχε για δώρα γεωργικά εργαλεία (λιόπανα, ψεκαστικό, αλυσοπρίονα, τεπόζιτα).

Και στις τρεις εκδηλώσεις ήταν όλα πολύ όμορφα και χαρούμενα. Όλοι χάρηκαν και διασκέδασαν. Τέλος, ευχόμαστε πάντα τέτοια να γίνονται, να σμίγουν οι συγγενείς, οι φίλοι, οι χωριανοί και οι κοντοχωριανοί.

Πανωραίας Α. Νικολακάκου
Μια φιλανθρωπική εκδήλωση

Στις 22 Σεπτεμβρίου 2012 & ώρα έναρξης 9 μ.μ. διοργανώθηκε με επιτυχία εκδήλωση για φιλανθρωπικό σκοπό στο καφενείο του Πολύδωρου Ιππιώτη στο Ξηροκάμπι. Η προσέλευση του κόσμου ήταν συγκινητική από πολλούς συγχωριανούς & φίλους του Πολιτιστικού Συλλόγου του χωριού, οι οποίοι στήριξαν έτσι με τον καλύτερο τρόπο την προσπάθειά μας. Ευχαριστούμε όλους όσους παραβρέθηκαν στην εκδήλωση, αλλά & αυτούς οι οποίοι βρίσκονταν στα άλλα καφενεία της πλατείας Ξηροκαμπίου & την ενίσχυσαν. Η οικονομική ενίσχυση-είσοδος ήταν 5€ Τα έσοδα της εκδήλωσης διατέθηκαν στο φιλόπρωχο ταμείο Αγίας Τριάδος Ξηροκαμπίου & ένα σεβαστό ποσό διατέθηκε στο ταμείο ευαγών ιδρυμάτων της Ιεράς Μητρόπολης Μονεμβασίας & Σπάρτης.

Έπαιξαν οι μουσικοί: Παναγιώτης Μανδραπήλιας (μπουζούκι-φωνή), Νίκος Μανδραπήλιας (τουμπερλέκι), Νίκος Λιάπης (κρουστά), Παναγιώτης Αγγελάκος (κλαρίνο), Γιώργος Σκιαδάς (κιθάρα-φωνή) & Λεωνίδας Σταρόγιαννης (φωνή) αφιλοκερδώς.

Σε ένα γνήσιο παραδοσιακό γλέντι μετατράπηκε η όμορφη εκδήλωση με πολύ κέφι, χορό & τραγούδι. Ο χορός συνεχίστηκε αμείωτος για μεγάλο χρονικό διάστημα & κάποια στιγμή οι χορευτές χόρεψαν στο δρόμο, στη γραφική κεντρική πλατεία του χωριού.

Δημήτρη Π. Κουντούρη
Ένας φίλος από τα παλιά

Το καλοκαίρι που μας πέρασε ήρθε από τον Καναδά, όπου διαμένει μόνιμα από πολλών ετών, και έμεινε αρκετό καιρό στο Ξηροκάμπι, ο Γιάννης Σ. Βατικώτης. Σε νεαρή ηλικία, προτού μεταναστεύσει στον Καναδά, δούλευε στο τσαγκάρικο του Γιώργη Σταρόγιαννη, δίπλα στο σημερινό ταχυδρομείο. Οι συνομήλικοί μου κι εγώ, μικρά παιδιά τότε, πηγαίναμε και του ζητάγαμε να μας φτιάξει από δέρμα τις απαραίτητες φόδες για τις σφεντόνες μας. Ο Γιάννης, όταν μας έβλεπε, μας έκανε νόημα να πάμε από την πίσω (ανατολική) πόρτα και μας έδινε τις φόδες με προσοχή, για να μη μας βλέπει το αφεντικό. Ήταν τότε ο Γιάννης ένα πολύ αγαπητό πρόσωπο στους μικρούς κυνηγούς πουλιών. Ας είναι καλά ο άνθρωπος.

Γεωργίας Πολίτη – Αποστολάκου
Τα λιοτρίβια στα Καμίνια

Τα Καμίνια διέθεταν δύο λιοτρίβια που εξυπηρετούσαν τους κατοίκους στην παραγωγή του ελαιόλαδου. Και τα δύο βρίσκονταν στο κέντρο περίπου του χωριού σε κοντινή απόσταση μεταξύ τους. Πιο συγκεκριμένα το ένα βρισκόταν παραπλεύρως της σημερινής οικίας του Θεοδόση του Λαγάκου . Ήταν ιδιοκτησία του Συκιώτη του Γιατρού. Το οίκημα όπου στεγαζόταν το λιοτρίβι υπάρχει και σήμερα ως χάλασμα. Λίγο πιο κάτω, 150 περίπου μέτρα ανατολικά από τον κεντρικό δρόμο, κοντά στην σημερινή οικία των παιδιών του Γεώργιου Θεοφιλόπουλου βρισκόταν και το άλλο το οποίο άνηκε στον Μανώλη το Γάββαρη.

Του Συκιώτη ξεκίνησε πρώτο τη λειτουργία του, ενώ το δεύτερο ήρθε να προστεθεί πολύ αργότερα και ήταν πιο εξελιγμένο. Συγκεκριμένα, του Συκιώτη ξεκίνησε τη λειτουργία του με μουλάρια και στην πορεία χρησιμοποίησε μηχανή για την εξαγωγή του λαδιού, ενώ του Γάββαρη εξαρχής λειτουργούσε με μηχανή. Και τα δυο χρησιμοποιούσαν τσαντίλες. Σταμάτησαν να λειτουργούν λίγο πριν από τη Χούντα.

Τις ελιές σε αυτά τις μετέφεραν με μουλάρια και με κάρα με σούστα, ενώ καθένα από αυτά είχε και ένα με δυο άλογα ιδιόκτητα για να εξυπηρετούν τους πελάτες που δεν είχαν δικά τους. Επίσης, ο Συκιώτης είχε και πηγάδι υπό την ιδιοκτησία του σε διπλανή απόσταση από το λιοτρίβι που εξυπηρετούσε και τις ανάγκες του λιοτριβιού σε νερό. Λειτουργούσαν μερικούς μήνες το χρόνο και ανά περίοδο, ανάλογα με τις ανάγκες, απασχολούσαν έως οκτώ άτομα προσωπικό το καθένα. Η αμοιβή που έπαιρναν για τις υπηρεσίες τους ήταν ένα ποσοστό από το παραγόμενο ελαιόλαδο. Κάθε λιοτρίβι μπορούσε να παράγει έως και δυο τόνους ελαιόλαδο την ημέρα. Κάλυπταν τις ανάγκες των Καμινιών, όχι όμως αποκλειστικά, καθώς έφερναν ελιές και από τα γύρω χωριά, Ποταμιά, Πολοβίτσα και Παλιοχώρι.

Τις πληροφορίες πήρα απ' τον παππού μου Γεώργιο Πολίτη του Ευαγγέλου ετών 85.

Εκ της Φάριδος
Μια διόρθωση

Στο προηγούμενο τεύχος στη σελίδα 33 δημοσιεύτηκε το κείμενο με τον τίτλο «Στην μνήμη του Ηλία Π. Μαθαίου». Εκ παραδρομής γράφτηκε ότι συντάκτης του κειμένου είναι η αδερφή του εκλιπόντος Μπέλλα. Το κείμενο αυτό είναι του ίδιου του Ηλία. Είναι ένα απόσπασμα από ένα άρθρο του, το οποίο είχε δημοσιευτεί παλαιότερα σε εφημερίδα. Η Φάρις ζητά συγγνώμη για το λάθος της.

Παναγιώτας Λαμπριανάκου –Βορβή
Στον Παναγιώτη Κυνηγό (I)

Ήρθε τ' αγέρι από ψηλά κι έφερε τα μαντάτα,
τον Παναγή τον έπιασε ο Χάροντας στη στράτα,
ύπουλα τον τραυμάτισε βαθειά στα σωθικά του,
στον κάτω κόσμο τον τραβά, μεγάλη είν' η χαρά του.

Τ' άκουσαν οι ψηλές κορφές, τ' αντήχησαν με κλάμα
στης Ασωπίας τα βουνά, ρέματα και λαγγάδια,
που αρματωμένος κυνηγός αλαφροπερπατούσε,
δρασκελίζε όρη και βουνά, κούραση δε μετρούσε.

Αναστενάζει η μαύρη γη, βογκάει ο Κιθαιρώνας
αγριοκτυπιούνται τα δεντρά σαν να 'πιασε χειμώνας.
Σκοτείνιασε ο ουρανός, μαύρα τα σύννεφά του,
πικρόχολα ο Ασωπός κυλάει τα νερά του.

Τον Παναγή τον χάσαμε, δεν θα τον ξαναδούμε,
τα σύδεντρα βουίζουνε, μα θα τον τραγουδούμε,
όταν οι πρώτες ντουφεκιές πέφτουνε στον αέρα
η αντρειωμένη του ψυχή θα τριγυρνά εδώ πέρα.

Σεπτέμβρης 2011

Ηλία Γ. Μανιατάκου
Αντιπραγματισμός

Σημεία των καιρών. Ένας ελεύθερος επαγγελματίας της περιοχής μας ανέλαβε μια δουλειά σε ένα σπίτι. Οι εργασίες πήγαν καλά και έφτασαν στο τέλος τους. Ήρθε πια η ώρα ο ιδιοκτήτης του σπιτιού να πληρώσει την αμοιβή στον ελεύθερο επαγγελματία. Δύσκολοι καιροί όμως και εκείνη την ώρα δεν μπορούσε να καταβάλει ολόκληρο το ποσό. Έμεινε ένα υπόλοιπο 100€ το οποίο είπε ότι θα πληρώσει σύντομα. Ο ελεύθερος επαγγελματίας έδειξε κατανόηση και συμφώνησε. Μετά από μερικές μέρες ο ιδιοκτήτης του σπιτιού έπρεπε να δώσει και το υπόλοιπο ποσό. Επειδή όμως δεν μπόρεσε να συγκεντρώσει τα χρήματα, πήγε στον ελεύθερο επαγγελματία και του έδωσε ένα κουτάβι, το οποίο είχε γεννήσει η σκύλα του! Έτσι εξόφλησε το χρέος του.

Μαρίας Γ. Δούσμανη

Η αναστήλωση του Αγίου Νικολάου στην Κουμουστά

Επιθυμία μιας ολόκληρης ζωής ήταν για τον παππού μου Δημήτρη Κονίδη η αναστήλωση του Αγίου Νικολάου της Κουμουστάς, που το είχε τάμα από τα νιάτα του.

Είχε πει πολλές φορές στα παιδιά του για το θαύμα που έζησε μία νύχτα, όταν νεαρός – αμούστακο παιδί ακόμα – ανέβαινε με το μουλάρι από το Ξηροκάμπι προς την Κουμουστά. Ξεκίνησε αργά το απόγευμα από το Ξηροκάμπι, αφού ψώνισε και τακτοποίησε ό,τι δουλειές τον είχαν στείλει οι γονείς του να κάνει. Τον πήρε η νύχτα στο δρόμο. Κόντευε να φτάσει στο χωριό, όταν ξαφνικά το μουλάρι σταμάτησε να προχωράει. Το παιδί το χτύπησε, το ξαναχτύπησε, δεν κατάφερε τίποτα. Το μουλάρι δεν έκανε ούτε βήμα. Πήδηξε κάτω, το τράβαγε αλλά μάταια. Το ζώο οπισθοχωρούσε τρομαγμένο. Κοίταξε γύρω του να δει τι ήταν αυτό που το φόβιζε και τότε είδε μια μαύρη σκιά στη μέση του δρόμου. Ανατρίχιασε... Είχε περάσει αυτό το δρόμο νύχτα πολλές φορές και ποτέ δεν είχε τρομάξει με κάτι. Δεν ήξερε τι να κάνει... Τότε θυμήθηκε πως λίγο πιο πάνω, μέσα στα χωράφια, ήταν τα ερείπια της εκκλησούλας του Αη-Νικόλα. «Άγιε μου Νικόλαε – είτε – βοήθα με να περάσω το δρόμο και, όταν μπορέσω, θα σου αναστηλώσω το εκκλησάκι σου». Για μιας η σκιά χάθηκε, το μουλάρι ηρέμησε και συνέχισε το δρόμο του σαν να μη συνέβη τίποτα.

Τα χρόνια πέρασαν. Το αμούστακο παιδί μεγάλωσε, παντρεύτηκε και κάποια στιγμή κατέβηκε με τα αδέρφια του και τις οικογένειές τους κάτω στον κάμπο, στο Πυρί, που εκεί έχτισαν σιγά σιγά τα σπίτια τους και ζούσαν και δούλευαν όλοι μαζί αγαπημένοι. Ποτέ όμως δεν ξέχασε το τάμα που είχε κάνει. Κάθε φορά που ανέβαινε στην Κουμουστά στο πατρικό του και περνούσε από αυτό το σημείο του δρόμου έλεγε: «Θα το αναστηλώσω! Θα μαζέψω λεφτά και θα το αναστηλώσω».

Όμως ήρθε ο πόλεμος και έφυγε για την Αλβανία. Ύστερα η Κατοχή. Ήρθαν χρόνια δύστυχα... Η επιθυμία του σαν άσβηστη φλόγα κρυφόκαιγε στο μυαλό του. Μα η ζωή τού έφερε άλλες προτεραιότητες. Τα παιδιά μεγάλωσαν. Έπρεπε να προικίσει τις κόρες, να αποκαταστήσει τους γιούς. Πάλι ο Άγιος έπρεπε να περιμένει.

Τα χρόνια περνούσαν. Η μεγάλη του αγωνία ήταν μην πεθάνει πριν προλάβει να πραγματοποιήσει το τάμα του. Και ο θεός τού έκανε τη χάρη. Του επέτρεψε να ζήσει σε βαθιά γεράματα και λίγα χρόνια πριν πεθάνει τον αξίωσε – με τις μικρές του οικονομίες από τη σύνταξή του και με τη βοήθεια κάποιων δωρητών – να χτίσει το εκκλησάκι το 2005. Η συγκίνηση του παππού-Δημήτρη ήταν μεγάλη, όταν προσκυνούσε για πρώτη φορά την εικόνα του Αγίου Νικολάου στην πρώτη λειτουργία του αγιασμού.

Κατόρθωσε και ξαναπήγε και άλλη χρονιά. Σηκωτό με την καρέκλα τον κατέβασαν τα εγγόνια γιατί τα πόδια του δεν βαστούσαν το βάρος των 100 χρόνων του. «Τώρα - είπε ο παππούς – μπορώ να πεθάνω ήσυχος». Έφυγε στις 11 Απριλίου 2009 στα 103 του χρόνια σε πλήρη πνευματική διαύγεια, με τη συνειδησή του αναπαυμένη, έχοντας εκπληρώσει το τάμα του.

Σύμμικτα

... για τον κλίτσικα

Με αφορμή το άρθρο για τον κλίτσικα που διαβάσαμε στο προηγούμενο τεύχος της Φάριδος, θυμήθηκα μια σχολική εκδρομή στο Μοναστήρι της Ζερμπίτσας. Ήταν νομίζω μια μέρα του 1963 ή 1964 όταν φτάσαμε όλοι οι μαθητές του σχολείου στη Ζερμπίτσα. Η εκδρομή ήταν προγραμματισμένη και οι περισσότεροι είχαμε μαζί μας τρόφιμα, κεφτεδάκια και τέτοια. Στο μοναστήρι δεν υπήρχαν μοναχοί παρά μόνον ο ηγούμενος, ο αρχιμανδρίτης Θεόφιλος Σιμόπουλος, που ανέλαβε τη διοίκησή του το 1962, μετά την αποχώρηση της προηγούμενης γυναικείας ομάδας μοναχών. Όταν οι καθηγητές πήγαν στην τραπεζαρία του μοναστηριού και συζητούσαν με τον ηγούμενο, αφού φιλεύτηκαν λουκούμι και καφέ, κάποιοι από μας, αγόρια και κορίτσια, κλειστήκαμε σε ένα από τα κελιά για τους επισκέπτες που ήταν στον πρώτο όροφο (στα άνω δώματα) του χωρίς μοναχούς μοναστηριού. Ο Γιώργος Καλκάνης έπαιζε ακορντεόν, ο Γιώργος Πλαϊνός κιθάρα, αγόρια και κορίτσια χορεύαμε αγκαλιαστά ταγκό και μπλουζ, μερικοί μάλιστα καπνίζαμε. Η κατάσταση ήταν προχωρημένη για τα ήθη της εποχής αλλά και για το χώρο που στήθηκε το πάρτι. Ευτυχώς μας ανακάλυψε πρώτος ο γυμναστής του σχολείου, ο Βασίλης Αλεξόπουλος, που ήταν «δικός μας» και μας έβγαλε από το κελί μόνο με ήπιες παρατηρήσεις και λίγα μπατσάκια. Κάποιοι βέβαια είχαν προλάβει να πηδήξουν στεγνά από τα παράθυρα του πρώτου ορόφου, όπου ήταν το κελί, όπως ο Δημήτρης (ή Μήτσος) Σολωμός και εγώ. Ο κίνδυνος της αποβολής ήταν μεγάλος αν το πάρτι καταγγελλόταν στον θεολόγο διευθυντή του σχολείου, τον Τριλιούρη. Αυτό μας επεσήμανε και ο γυμναστής μετά από το σχετικό μάλωμα για το ανοίκειο πάρτι. Εμείς του αντιτεινάμε: «και τι να κάνουμε εδώ που μας φέρατε;». Αυτός μας απάντησε λίγο ειρωνικά: «ξέρω και 'γώ; παίζετε κλίτσικα ...». Και έτσι παίξαμε κλίτσικα αυτή την ημέρα εκδρομής του σχολείου μας στο μοναστήρι της Ζερμπίτσας.

Ο Παρτάκιας

... για τον κινηματογράφο

Στα εξαιρετικά στοιχεία –πληροφοριακά, τεχνολογικά, πολιτιστικά, πολιτισμικά, ηθογραφικά, ...– του πολύ καλού σημειώματος του Παναγ. Χ. Καλότυχου για τον «κινηματογράφο στο Ξηροκάμπι» που δημοσιεύτηκε στο προηγούμενο τεύχος του περιοδικού μας, προσθέτουμε μερικές μαρτυρίες. Αυτές έχουν σχέση με τον κινηματογράφο στο χωριό μας τις δεκαετίες 50 έως 80, συμπληρώνουν δε την περιγραφή και την κατανόηση των συνθηκών και των μέσων που υπήρχαν αυτή την εποχή.

Πέραν των συγχωριανών μας που είχαν κυριαρχική δραστηριότητα σε όλη την περιοχή αυτή την περίοδο, υπήρχε και κινηματογραφιστής – ο Χρήστος Χονδρόπουλος από τη Σκούρα; – που μετέφερε τις μηχανές του στα διάφορα χωριά – και στο Ξηροκάμπι – με τρακτέρ(!). Η χρήση του τρακτέρ και στην υπηρεσία του κινηματογράφου είναι ενδεικτική των συνθηκών και των διατιθέμενων μέσων της εποχής. Υπήρχε και άλλος – ο Λακιώτης από τη Σπάρτη – που χρησιμοποιούσε

τρίκυκλο μηχανάκι. Αυτοί οι «ξένοι» κινηματογραφιστές πραγματοποιούσαν – όπως και οι «ντόπιοι» – τις προβολές τους το χειμώνα στη χειμερινή αίθουσα «Κουλεμπένη». Υπήρχε πρόταση και προσπάθεια βελτίωσης της ακουστικής αυτής της αίθουσας. Η πρόταση αφορούσε στην τοποθέτηση αβγοθηκών (καρτελών) από πορώδες φθινό υλικό στους τοίχους. Ήταν μια λύση φθηνή, εύκολη, συνηθισμένη εκείνη την εποχή και δοκιμασμένη, αλλά δεν ξέρω γιατί δεν ευδοκίμησε σε αυτόν τον χώρο.

Σε μια από τις προβολές στον θερινό κινηματογράφο «Κουλεμπένη» –πίσω από τη χειμερινή αίθουσα – διακόπηκε η προβολή ένα βράδυ από τη φωνή του Γιώργου Σολωμού – ένρινη μέσα από το μεγάφωνο – που πληροφορούσε: «ο Πότης Μιχαλάκος να πάει για πότισμα». Τέτοιες αναγγελίες ήταν συχνές τα καλοκαίρια, αφού τότε οι οικογένειες που είχαν μπαξέδες ή που έβαζαν κήπους ήταν σε επιφυλακή όλο το εικοσιτετράωρο τους θερινούς μήνες περιμένοντας τον «νεροφόρο» (δηλαδή τον υδρονομέα), που θα έβαζε το νερό από τα κεντρικά αυλάκια του χωριού στον μπαξέ ή στον κήπο για πότισμα και έπρεπε να ειδοποιηθεί ακόμη και στον κινηματογράφο.

Βέβαια, εκτός από τις κανονικές βραδινές προβολές – όποτε υπήρχε ταινία – γινόντουσαν και απογευματινές προβολές ειδικά για μαθητές στις οποίες δεν έπρεπε να υπάρχουν (ή έπρεπε να σκιάζονται από το δάχτυλο του μηχανικού) ερωτικά φιλιά. Σε προβολές για φαντάρους αντίστοιχες σκηνές προκαλούσαν δαιμονιώδη σφυρίγματα ή χαρακτηριστικούς συριγμούς με παρατεταμένη εισπνοή. Για το λόγο αυτό οι μαθητές έβλεπαν θρησκευτικά ή ιστορικά έργα, κυρίως όμως έβλεπαν ινδικά έργα, συνήθως με την Ναργκίς, τα οποία επίσης δεν είχαν ερωτικά φιλιά ή επίμαχες σκηνές. Γενικότερα, ινδικά κινηματογραφικά έργα και ινδικά τραγούδια κυριαρχούσαν στην ελληνική αγορά, μάλιστα μερικοί Έλληνες «συνθέτες» είχαν οικειοποιηθεί πολλά ινδικά τραγούδια. Παρακολουθούσαμε λοιπόν με τον συμμαθητή μου Στράτη Συκιώτη ένα ινδικό έργο, όταν συνειδητοποιήσαμε ότι σιγοτραγουδούσαμε, μαζί με τη Ναργκίς, τους στίχους: «σαν τ' άγρια θηρία με μίσος μας κοιτούν, μας κλέβουν τη χαρά μας και λύπη μας κερνούν», συνειδητοποιώντας ότι, εκτός από την υποκλοπή της μουσικής, ο Μπάμπης Μπακάλης (που φέρεται σαν «συνθέτης» και «στιχουργός» στο 45ράκι) είχε μεταφράσει ακριβώς και τους στίχους, όπως διαβάζαμε στους υπότιτλους της ταινίας (...)

Γ. Θ. Κ.

Νεαρός από την περιοχή μας, άνθρωπος της πιάτσας, συμμετέχοντας σε μια κουβέντα για την παρούσα οικονομική κρίση και για τα δύσκολα χρόνια που θα ακολουθήσουν, είπε: Τελειώσανε τα μυαλά. Από δω και πέρα θα μιλήσουνε τα μπράτσα!

Δ.Θ.Κ.

Ο Νοέμβριος πέρασε χωρίς βροχές. Το χώμα ήταν ξερό. Μόνο τις δύο τελευταίες μέρες του μήνα πέσανε οι πρώτες βροχές. Ο Δεκέμβρης μπήκε με έντονες βροχές, κρύο και δυνατούς αέριδες, οι οποίοι έριζαν αρκετές ελιές,

έσπασαν κλαδιά από δέντρα και ξεμπάσκωσαν μέχρι και στέγες από καλύβια. Τα πρώτα χιόνια έπεσαν στον Ταΰγετο στις 4 Δεκεμβρίου. Οι χιονοπτώσεις στο βουνό συνεχίστηκαν και τις επόμενες μέρες. Στις 9 Δεκεμβρίου το ξημέρωμα η Ρασίνα κατέβασε για πρώτη φορά πολύ, ορμητικό και θολό νερό.

N.H.Σ.

Της αγοράς

Νεαρός της περιοχής μας πήγε στο σπίτι ενός φίλου του για να κόψει τα φύλλα μιας μουριάς. Πήγε όμως κατά τις 4.30 το μεσημέρι και οι γονείς του φίλου του κοιμόντουσαν. Το αλυσοπρίονο θα έκανε θόρυβο και θα τους ξυπνούσε. Να πήγαινε άλλη ώρα δεν προλάβαινε. Οπότε ο φίλος του τού πρότεινε: Δεν το βάνεις στο αθόρυβο;

N.H.Σ.

Μια παρέα Ξηροκαμπιτών πήγαινε σε μια βάφτιση που θα γινόταν στη Γόλα. Καλοκαίρι, 5.30 το απόγευμα, ντάλα ο ήλιος. Έκανε ζέστη αρκετή. Μαζί τους πήραν και έναν μεγαλύτερης ηλικίας συγχωριανό. Όπως ήταν φυσικό, λόγω της ζέστης, άναψαν στο αυτοκίνητο το κλιματιστικό. Μέχρι όμως αυτό να πιάσει την επιθυμητή απόδοση και να παγώσει η καμπίνα του αυτοκινήτου, οι Ξηροκαμπίτες είχαν φτάσει στην Πολοβίτσα. Τότε ο μεγαλύτερης ηλικίας Ξηροκαμπίτης, μη αντιλαμβανόμενος τη λειτουργία του κλιματιστικού, σχολίασε: Γιάει δροσιά που έχει δω πάνου!

Σ.Δ.Σ.

Μέσα χειμώνα. Ο κόσμος είχε βγει για ελιές. Ένας νεαρός Ξηροκαμπίτης πήγε να δουλέψει στα χωράφια ενός φίλου του. Εννιά το πρωί φτάνει στο χωράφι. Τότε του λέει ο φίλος του: Πάω να φέρω τα κουπεπέ από το αυτοκίνητο. Ωραία, σκέφτηκε ο νεαρός, έχουμε και σύγχρονα εργαλεία και θα βγει γρήγορα και ξεκούραστα η δουλειά. Σε μια στιγμή βλέπει το φίλο του να έρχεται κρατώντας δύο τέμπλες στα χέρια του, μια στο αριστερό και μία στο δεξί. Όταν ο φίλος του έφτασε κοντά του, τον ρωτάει: Ποιο κουπεπέ θέλεις, το ελίσιο ή το μουρίσιο;

H.Γ.Α.

Μια μέρα του καλοκαιριού, γύρω στη 1.30 τη νύχτα, καθώς είχαν φύγει και οι τελευταίοι πελάτες από την ταβέρνα, ο ιδιοκτήτης της ταβέρνας ετοιμαζόταν να κλείσει. Εκείνη την ώρα εμφανίστηκαν στην αυλή της ταβέρνας τρεις άνθρωποι, οι οποίοι τον ρώτησαν αν μπορεί να τους φτιάξει κάτι να φάνε. Εκείνος ήταν κουρασμένος και ονειρευόταν το κρεβάτι του. Τι να κάνει όμως; Έπρεπε να τους εξυπηρετήσει. Τότε τους ρώτησε: Πόσοι είστε; Τρεις; Εκείνοι απάντησαν: Όχι πέντε. Και ο ιδιοκτήτης της ταβέρνας τους είπε: Ακόμα χειρότερα!

K.M.K.

Πριν από πολλά χρόνια καιγόταν ένα χωράφι με ελιές. Έτρεξε ο κόσμος να σβήσει τη φωτιά. Από τους πρώτους πού πήγαν ήταν φυσικά και ο ιδιοκτήτης. Μετά από κάμποσο έφτασε στο σημείο και ο γιος του ιδιοκτήτη, ο οποίος ρώτησε τον πατέρα του: Ρε πατέρα, τίνος κακομοίρη είναι αυτό το χτήμα; Ο πατέρας του τότε, αγανακτισμένος, άρχισε να τον σιχτιρίζει και του είπε: Καλά, ρε κ....., δε γνωρίζεις ούτε το χτήμα σου;

H.G.M.

Τέλη Οκτώβρη. Πλησίαζε ο καιρός για το ελαιομάζωμα. Και είχε και λαδιά αρκετή. Αποτελούσε συχνό θέμα συζήτησης στις παρέες για το πότε θα ξεκινήσουν. Πάνω στην κουβέντα ένας είπε χαρακτηριστικά: Την άλλη Δευτέρα απλώνω τα λιόπανα για το μαύρο χρυσό.

Δ.Θ.Κ.

Συνδρομές

Για τη συνέχιση της έκδοσης της Φάριδος: Ελένη Παναγιωτοπούλου 100\$ Καναδά στην μνήμη του πατέρα της Χρήστου Παναγιωτόπουλου και του θείου της Πέτρου Βατικιώτη, οικογένεια Βασίλη Πανουτσάκου στην μνήμη του πατέρα της Βασίλη 20€, Θανάσης Μιχαλάκος 20€, Μίτσα Καπετανάκου 50€, Αγγελική Ματθαίου 25€, Ευάγγελος Καπετανάκος 25€, Γιώργος Μούτουλας 10€, Γιώργος Ε. Καράμπελας 10€, Παναγιώτα Λαμπριανάκου – Βορβή 20€ στην μνήμη του συζύγου της Παναγιώτη Βορβή, Μαρία Δούσμανη 20€, Παντελής Χριστάκος 50€, Παναγιώτης Καλότυχος 25€, Ματίνα Πουλακάκου 10€, Τούλα Σολωμού 10€, Δημήτριος Ξανθάκος 10€, Αναστάσιος Βολτής 10€, Ηλιάνα Περλίγκα 10€, Γεώργιος Νικολακάκος 10€, Ιωάννης Η. Κονίδης 5€, Βούλα Ρουσάκου 5€, Δημήτριος Κουντούρης 5€, Δημήτριος Μανιάτης 10€, Αντωνία Φόρτσα 20€, Ιωάννης Ι. Κονίδης 50€, Σούλα Παναγάκου 20€, Παναγιώτης Δούκας 5€, Ηλίας Μανιατάκος 10€, Στράτης Μανιάτης 5€, Θανάσης Σολωμός 10€, Γεωργία Τάρταρη 5€, Γεώργιος Χαρτουλάρος 5€, Καλλιόπη Παπαδάκου 5€, Βασιλική Κονίδη 50\$ Καναδά, Γιάννης Βλάχος 50\$ ΗΠΑ, Σταυρούλα Δριμπέλα 15€, Πέτρος Εξαρχάκος 5€, Ευδοκία Διαμαντάκου 10€, Λούλα Κοκκορού-Δούκα 5€, Αναστάσιος Κονίδης 20€, Νέλη Σακελλαριάδη 50€, Ματίνα Δουκόγιαννη 10€, Νούλα Ξηροπόδη 20€, Δημήτριος Κ. Χριστάκος 20€, Ελένη Παπαδάκου 20€, Μενέλαος Αλειφέρης 5€, Χαρίκλεια Αποστολίδη 10€, Γεώργιος Αρμπούζης 10€, Παναγιώτης Στρατάκος 15€, Πίτσα Τεκόση 5€, Ζηνοβία Προκοπίδη 10€, Γεώργιος Παπαδάκος 15€, Ηλιάνα Περλίγκα 20€, Δημήτριος Αμοιρίδης 20€, Κασσιανή Ηλιοπούλου 10€, Χριστίνα Λιαρομάτη 20€, Μαριάννα Κιούση 20€, Βούλα Φραγκή-Παπαγιαννοπούλου 100€, Δημήτριος Η. Σολωμός 10€, Πέτρος Χαρίση 70\$ Καναδά. Διόρθωση: Στο προηγούμενο τεύχος της Φάριδος είχα εκ παραδρομής γραφτεί στις συνδρομές Ηλίας Καρκαμπάσης 50€ αντί του ορθού Χρήστος Καρκαμπάσης 50€

Πένθη

Ηλίας Δ. Κονίδης (1939-2012)

Όταν κάποιος φεύγει για πάντα, μένουν μόνο οι αναμνήσεις να μας συντροφεύουν. Μα δεν κρατάμε όλες τις αναμνήσεις, παρά μόνο τις όμορφες.

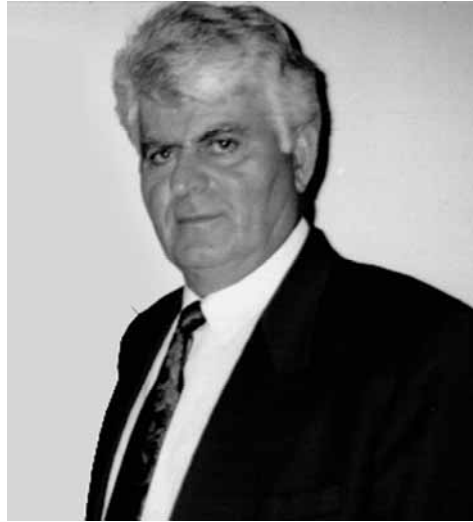
Έφυγε ο θεός Λάκης για πάντα... Κι εμείς θα τον θυμόμαστε τότε που ερχόταν φορτωμένος σοκολάτες, γλειφιτζούρια και ζαχαρωτά και άδειαζε τις τσέπες του πάνω στο τζάκι για να γεμίσουμε τον κουμπάρα μας. ΘΑ τον θυμόμαστε και τώρα, το καλοκαίρι, που μας κέρναγε καφέ στην πλατεία όλος χαρά.

Ήταν αλλιώτικος φέτος ο θεός ο Λάκης, πιο απλός, πιο χαρούμενος. «Όποτε να 'ρθείτε, εδώ θα με βρείτε, βγαίνω συνέχεια, δεν με κρατάει το σπίτι», έλεγε. Σαν να είχε προαίσθημα ότι αυτό το καλοκαίρι θα ήταν το τελευταίο και ήθελε να προλάβει...

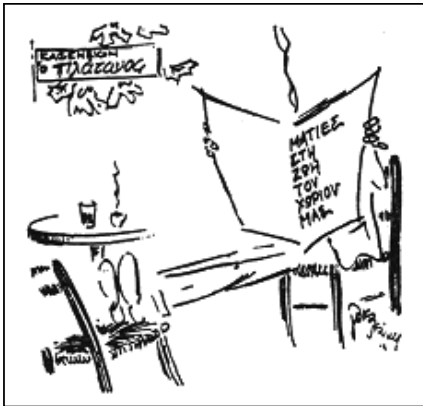
Ήθελε να κερνάει όλον τον κόσμο. «Να ξανάρθετε να πάμε να φάμε στην ταβέρνα», μας είπε. Δεν προλάβαμε να πάμε. Έφυγε εκείνο το πρωινό στις 10 Σεπτέμβρη για να πάει στη δουλειά του, όπως κάθε μέρα. Μα ήταν της μοίρας του γραφτό να μην ξαναγυρίσει. Έφτασαν μόνο λίγα δευτερόλεπτα απροσεξίας... Πάλεψε 38 μέρες για να κρατηθεί στη ζωή, μα δεν τα κατάφερε. Έφυγε για πάντα στις 17 Οκτώβρη 2012.

Πήγαμε και φάγαμε στην ταβέρνα και ήταν όλοι εκεί, φίλοι και συγγενείς, για κείνον. Όμως εκείνος έλειπε και η καρδιά μας έγινε συντριμμία σαν το τρακτέρι του στην άσφαλτο...

Αντίο, θείε, και καλό ταξίδι.

Μαρία Γ. Δούσμανη

Τα νέα μας

Ξηροκάμπι

Γεννήσεις: Το ζεύγος Σάββα Καούρα του Αντωνίου και Κωνσταντίνας Παναγιωτουνάκου του Παναγιώτη απέκτησε αγόρι. Το ζεύγος Προκόπη Ρέβα του Παναγιώτη και Παναγιώτας Ζορμπά του Ηλία απέκτησε αγόρι.

Γάμοι: Η Αικατερίνη Φραγκή του Δημητρίου παντρεύτηκε τον Ηλία Γκιόννα του Έλιο. Η Μαρία Φραγκή του Γεωργίου παντρεύτηκε τον Σταύρο Χατζάκο του Χρήστου. Η Ελευθερία Γραμματικάκη του Κυριακούλη παντρεύτηκε τον Ιωάννη Νιάτσο του Χρήστου. Η Βασιλική Ξηροπόδη του Δημητρίου παντρεύτηκε τον Ιωάννη Χρισταρά του Παναγιώτη. Η Νικολέτα Κυριακάκου του Σπύρου παντρεύτηκε τον Φώτιο Τσάκλα του Κωνσταντίνου.

Θάνατοι: Απεβίωσαν οι: Ευαγγελία Χριστάκου του Παντελή ετών 89, Κωνσταντίνος Γενεράλης του Σωτηρίου ετών 91, Ευαγγελία Κουντούρη χήρα Παναγιώτη ετών 86, Μηλιά Χίου-Χαρτουλάρου του Παναγιώτη ετών 90, Καλλιρόη-Κλαιρή Γεωργιτσανάκου χήρα Γεωργίου ετών 77, Κωνσταντίνος Μανδραπήλιας του Νικολάου ετών 74, Βικτωρία Συκιώτη χήρα Κυριάκου ετών 96, Μαρία Τσοκούτου χήρα Ηλία ετών 87, Αγγελική Δαρβίρη χήρα Παναγιώτη

ετών 88, Παναγιώτης Μανδραπήλιας του Θεοδώρου ετών 62, Ηλία Κονίδης του Δημητρίου ετών 73, Σταύρος Ρηγάκος του Γεωργίου ετών 85, Σταυρούλα Πουλάκου χήρα Κωνσταντίνου ετών 93, Χαρίκλεια Μητροπούλου χήρα Ιωάννη ετών 91, Καλαποθαράκου Χρυσούλα χήρα Ευστρατίου ετών 84, Παναγιώτα Βολτή χήρα Γεωργίου ετών 81, Χρήστος Παναγιωτόπουλος του Αρτεμίου ετών 77.

Παλιοπαναγιά

Γεννήσεις: Το ζεύγος Ιωάννη Νιάτσο του Χρήστου και Ελευθερίας Γραμματικάκη του Κυριάκου απέκτησε κορίτσι. Το ζεύγος Νικόλαου Γαλατά του Ιωάννη και Βασιλικής Χατζάκου του Δημητρίου απέκτησε δίδυμα (αγόρι-κορίτσι).

Γάμος: Η Κωνσταντίνα Τέη του Θεοδώρου παντρεύτηκε τον Ευθύμιο Τζιμόπουλο του Κωνσταντίνου.

Θάνατοι: Απεβίωσαν οι: Βασίλειος Ταμπάκης του Ιωάννη ετών 85, Γεώργιος Δογαντζής του Παναγιώτη ετών 85, Μαρία Τζανέτου χήρα Δημητρίου ετών 87.

Ανώγεια

Γάμος: Η Αικατερίνη Μακροκώστα του Κωνσταντίνου παντρεύτηκε τον Αναστάσιο Κανελλάκη του Κωνσταντίνου.

Θάνατοι: Απεβίωσαν οι: Σταυρούλα Βελέντζα χήρα Ανδρέου ετών 84, Ειρήνη Λαμπράκου χήρα Γεωργίου ετών 85, Κωνσταντίνος Κόνιαρης του Ανδρέα ετών 82.

Τραπεζοντή

Θάνατος: Απεβίωσε η Παναγιώτα Παπαδάκου χήρα Νικολάου ετών 77.

Κυδωνιά

Θάνατος: Απεβίωσε ο Θεόδωρος Γριβογιάννης του Γεωργίου ετών 78.

Λευκόχομα

Θάνατοι: Απεβίωσαν οι: Παναγιώτης Κατσούλης του Ευστρατίου ετών 89, Κωνσταντίνος Παναγιωτόπουλος του Βασιλείου ετών 54, Μελέτιος Ταμπάκης του Βασιλείου ετών 51, Ηλίας Παναγιωταράκος του Παναγιώτη ετών 88, Γιαννούλα Καράμπελα χήρα Κωνσταντίνου ετών 85, Αθηνά Χάρμπαλα χήρα Γεωργίου ετών 100.

Ποταμιά

Θάνατοι: Απεβίωσαν οι: Παναγιώτα Ηλιοπούλου χήρα Χρήστου ετών 90, Λεωνίδα Ρέντζης του Παναγιώτη ετών 87.

Καμίνια

Θάνατοι: Απεβίωσαν οι: Ευάγγελος Καππάκος του Νικολάου ετών 63, Φίλιππος Μήτσιος του Νικολάου ετών 89, Ηλίας Πολίτης του Ευαγγέλου ετών 80, Γεώργιος Σταρόγιαννης του Χαριλάου ετών 94, μοναχή Κουκουζέλισσα (κατά κόσμον Αδαμαντία Νιτσάκη του Χρήστου) ετών 60.

Λιαντίνα

Θάνατος: Απεβίωσε η Δήμητρα Ατσαβέ χήρα Γρηγορίου ετών 88.

Γοράνοι

Θάνατοι: Απεβίωσαν οι: Κωνσταντίνος Κουκουλομάτης του Παναγιώτη ετών 82, Κωνσταντίνος Τσάμπηρας του Ηλία ετών 61, Παναγιώτα Δάνου χήρα Γεωργίου ετών 85, Μαρία Διαμαντάκου του Γεωργίου ετών 44.

Άρνα

Θάνατοι: Απεβίωσαν οι: Παναγιώτης Αθανασάκος του Ηλία ετών 83, Κωνσταντίνος Τροχάτος του Γεωργίου ετών 84, Κωνσταντίνος Δρογκάρης του Αντωνίου ετών 66.

Κοτσαντίνα

Θάνατος: Απεβίωσε ο Παναγιώτης Κουμπάρκος του Αντωνίου ετών 89.

Βιβή Ξ. Κωτσιοτοπούλου

ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΓΟΡΑΝΩΝ

ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

ΤΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΤΗΣ

ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΓΟΡΑΝΩΝ

ΑΠΟ 1 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1904
ΕΩΣ 1 ΙΟΥΛΙΟΥ 1909

ΕΝ ΣΠΑΡΤΗ

ΕΚ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΓΡ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ

1909

Π

ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΓΟΡΑΝΩΝ

ΑΠΟ 1ης ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1904

ΕΩΣ

1ης ΙΟΥΛΙΟΥ 1909.

Αναβληθείσης μέχρι τούδε δι' ους λόγους αναφέρομεν ἐν τῇ κατωτέρω δημοσιευομένῃ ἐκθέσει τῆς λογοδοσίας τῆς Ἐπιτροπῆς γνωρίζομεν ἤδη πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ Γορανίτας ὅτι ἐγένετο αὐτὴ κατὰ τὴν 9ην Αὐγούστου ἐ. ἐ. ἐπ' Ἐκκλησίας. Δημοσιεύοντες δὲ ταύτην ἀποστέλλομεν ἀνὰ ἕν ἀντίτυπον πρὸς ἐκάστην οἰκογένειαν ὡς καὶ πρὸς τοὺς ἐν Ἀμερικῇ συμπολίτας.

Ἔσοδα

Ἀποσταλέντα κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐξ Ἀμερικῆς κατὰ τοὺς κατωτέρω καταχωρισμένους πίνακας τῶν δωρητῶν δραχ.	12,407.—
Εἰσεπράχθησαν ὑπὸ τοῦ Ναοῦ	14,680.—
	27,087.—

Ἐξόδα

Ἐδαπανήθησαν δὲ ἐν ὄλῳ		Δραχ.	13,167.
Ἐν ἔτει 1904	δραχ.	395.25	
» » 1905	»	152.05	
» » 1906	»	221,70	
» » 1907	»	12,398.00	
		13,167.00	

Ταῦτα δὲ ἐδαπανήθησαν ὡς ἑξῆς :

1) Εἰς δημοσιεύσεις προκηρῦξεων δημοπρασίας, δημοσιεύσειν καταστατικοῦ ἐπιτροπῆς κλπ.	δραχ. 50.30
2) Εἰς ἀμοιβὴν μηχανικῶν διὰ τὴν χάραξιν τῆς ὁδοῦ ἀπὸ λατομείου, ἐπιβλεψὴν ἐργασίας Ναοῦ κλπ.	285.75
3) Εἰς ἐξόδα γραφείου ἤτοι ἀγορὰν βιβλίων, σφραγίδος κλπ.	24.00
4) Εἰς ἐργαλεῖα πρὸς κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ, βαρέλια, κασμάδες, γεράμαξαι, πτύα κλπ.	235.25
5) Εἰς ἐξόδα συμβολαίου ἐργολαβίας καὶ ἄλλα χαρτόσημα	118.10
6) Εἰς ἀγορὰν ἀσβέστου διὰ τὸ πρὸς βορὰν προτείχισμα τοῦ Ναοῦ.	121.70
7) Εἰς ἡμερομίσθια πρὸς ἐπίδι- ὀρθωσιν τῆς ὁδοῦ λατομείου	191.00
8) Εἰς ἐξόδα διὰ μεταφορὰν ἄμμου, καθ' ὃν χρόνον οἱ κάτοικοι ἀσχολούμενοι εἰς ἐπείγουσας ἐργασίας δὲν ἠδύναντο νὰ μεταφέρωσιν αὐτήν.	298.90
9) Εἰς ἐργολάβον τοῦ Ναοῦ I. Κοκκινιάν.	11,842.00
	13,167.00

Ἀφαιρουμένων δὲ τῶν ἐξόδων τούτων ἀπὸ τῶν ἐσόδων

δραχ. 27,087.—

ὑπολείπονται πείσσευμα

» 13,920.—

Ἐκ τούτων αἱ μὲν 7,000 εἶναι κατατεθειμέναι εἰς τὸ ἐν Σπάρτῃ ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, 2,092 εἰς χεῖρας τοῦ Ταμείου τῆς κοινότητος καὶ αἱ λοιπαὶ 4,828 εἰς χεῖρας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου καὶ τῶν ἄλλων διαχειριστῶν ἐκκλησ. συμβούλων, ὑπολόγων, τὰ ὅποια ποσὰ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν θὰ κατατεθῶσιν ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ· δὲν εἶχον δὲ κατατεθῆ, διότι ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἀνεμένετο νὰ προχωρήσῃ τὸ ἔργον τοῦ Ναοῦ καὶ νὰ δαπανηθῶσιν.

Δι' ἐπιστολῆς τῆς 6ης Σβροῦ τοῦ 1901 καὶ τῆς 30. 7 βροῖον ἰδίου ἔτους ἐκ Νέας Υόρκης ἐστάλησαν πρὸς τὸν κ. Γεώργ. Καλκάνην τότε Λήμαρχον Φελλίας οἱ ἑξῆς ἕρανοι εἰς μέρος πεσσοράκωντα διὰ τῆς πρώτης ἐπιστολῆς καὶ δέκα ἑνέα διὰ τῆς ἐτέρας, κατὰ δὲ τοὺς ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ταύταις προσηρημένους καταλόγους κατέβαλον τὰ ποσὰ ταῦτα οἱ ἑξῆς.

Ἐπιστολὴ πρώτη.

1) Γεώργ. Ν. Μαρινάκος δολ. 15, 2) Δημ. Ἰ. Μαρινάκος δολ. 12 καὶ 50 0]0, 3) Βασίλειος καὶ Νικόλαος ἀδελφοὶ Ἰω. Παναγᾶκου δολ. 25, 4) Γ. Ἡ. Δούκας δολ. 10, 5) Στ. Ἡ. Ἀντωνᾶκος, 6) Ἡ. Φ. Στρατάκος, 7) Κωνστ. Δ. Παναγᾶκος, 8) Λεων. Ἰ. Μαρινάκος, 9) Θεοδ. Γ. Παναγᾶκος, 10) Ἀθ. Ἰ. Παλασιράτης, 11) Ἀρτέμ. Γ. Παλασιράτης, 12) Παν. Δ. Παναγᾶκος, 13) Βασίλ. Γ. Δούκας, 14) Δημ. Γ. Δούκας, 15) Μιχ. Ἀ. Δούκας ἀνά 10 δολ. ἕκαστος, 16) Λεων. Ἰ. Τσαμπήρας, 17) Εὐστρ. Γ. Κοκκορός, 18) Κ. Γ. Δούκας, 19) ἀδελφοὶ Γ. καὶ Δ. Ἐξαρχάκου, 20) Χάρ. Γ. Δούκας, 21) Χρ. Γ. Δούκας, 22) Πέτρος Δ. Μαρινάκος ἀνά 5 δολ. ἕκαστος, 23) Γ. Ἡλ. Διαμαντάκος, 24) Λεων. Γρ. Βλογιαννίτης ἀνά 3 δολ. ἕκαστος, 25) Γ. Π. Διαμαντάκος, 26) Γ. Δ. Βλογιαννίτης, 27) Νικ. Γ. Ἀντωνᾶκος, 28) Ν. Τ. Δούκας, 29) Π. Γ. Παναγᾶκος ἀνά 2 δολ. ἕκαστος, 30) Δ. Ν. Σωτηράκος ἐκ Καράσπαι, 31) Δ. Τσουλουμάνης ἀνά 1 δολλ. ἕκαστος.

Διὰ τῆς δευτέρας ἐπιστολῆς οἱ ἑξῆς.

1) Ἀντ. Ν. Μαρινάκος δολ. 25, 2) Γ. (Ἡλ. Ἀντωνᾶκος δολ. 15, 3) Μενέλ. Ν. Μαρινάκος, 4) Β. Ἡλ. Δούκας, 5) Ἀθ. Δ. Ρηγᾶκος, ἀνά δέκα δολ. ἕκαστος, 6) Θ. Δ. Δούκας 5 δολ. 7) Παν. Ἀ. Κοκκορός, 8) Δημ. Ν. Κρητικός, 9) Ἀν. Ν. Δάνος, 10) Παν. Κ. Κρητικός, ἀνά 2 δολ. ἕκαστος, 11) Ἡλ. Κομνηνός 3 δολ. 12) Γεώρ. Π. Κοκκορός, 13) Ἰω. Γ. Ρηγᾶκος, 14) Κ. Μπισμπίνης, 15) Ἰω. Μ. Μαρινάκος, ἀνά ἓν 1 δολλᾶριον ἕκαστος.

Ἐπίσης πρὸς τὸν ἴδιον τότε Λήμαρχον Καλκάνην ἐστάλησαν ἐκ Νέας Υόρκης τὰ ἑξῆς ποσὰ δι' ἄλλης ἐπιστολῆς.

1) Κωνστ. Δ. Παναγᾶκος, 2) ἀδελφοὶ Ν. καὶ Ἡλ. Φ. Στρατάκος, 3) Στ. καὶ Γεώρ. ἀδελφοὶ Ἀντωνᾶκου ἀνά 20 δολ. ἕκαστος, 4) Ἀρτ. Γ. Παλασιράτης δολ. 15, 5) Ν. Ἡλ. Παναγᾶκος, 6) Λεων. Ἰ. Μα-

ρινᾶκος, 7) Νικ. καὶ Βασ. ἀδελφοὶ Ἰ. Παναγᾶκου, 8) Θεόδωρος καὶ
 Εὐάγ. Γ. Παναγᾶκου, 9) Παν. Κοκκορός καὶ ἀδελφοί, 10) Νικ. Ἰ.
 Δούκας, 11) Βασ. Ἦλ. Δούκας, 12) Ἄλ. Σπ. Τσάμπιρας, ἀνά 10
 δολ. ἕκαστος, 13) Κλεόβ. Γ. Κοκκορός δολ. 7, 14) Γ. Χρ. Ρηγᾶκος,
 15) Δημ. Ἰ. Μαρινᾶκος, 16) Ἀναστ. καὶ Βασ. Ν. Δάνου, 17) Μιχ.
 Εὐστρ. Κοκκορός, 18) Ν. Ἦλ. Κοκκορός, 19) Λεων. Ἦλ. Κοκκορός,
 20) Εὐστρ. Γ. Κοκκορός 21) Παν. Γ. Παναγᾶκος, 22) Πανῶν. Α.
 Βλάχος, 23) Λεων. Ἰ. Τσάμπιρας, 24) Ν. Ἀντωνᾶκος, 25) Ἰ. Ἦλ.
 Παναγᾶκος, 26) Γεώρ. Γ. Στρατᾶκος, 27) Μιχ. Δ. Μαρινᾶκος, 28)
 Ἀδελφοὶ Γρηγόρη, 29) Λεων. Γρηγόρη, 29) Λεων. Γρ. Βλογιαννί-
 της, 30) Γεώρ. Ἦλ. Διαμαντάκος, 31) Λεων. Π. Διαμαντάκος, 32)
 Στ. Τσάμπιρας, 33) Νικ. Σπ. Τσάμπιρας, 34) Δημ. Π. Κρωτίκος,
 35) Στ. Π. Δούκας, 36) Θεόδ. Δ. Δούκας, 37) Π. Ἦλ. Λαμπρινός,
 38) Γεώρ. Βλογιαννίτης ἀνά 5 δολ. ἕκαστος, 39) Δ. Πιερρῆς 4 δολ.
 40) Γ. Π. Κοκκορός, 41) Ἰω. Ντάνος, 42) Ἀγ. Κρητσιμηλίδης, 43)
 Κωνστ. Ἦλ. Μαρινᾶκος, 44) Παν. Γ. Ρηγᾶκος, 45) Ἀναστ. Γ. Μα-
 ρινᾶκος, 46) Παν. Κ. Κρητικός, 47) Δημ. Ἰω. Βοβότης, 48) Νικ.
 Γ. Παναγᾶκος, 49) Παν. Τιμ. Τσάμπιρας, 50) Εὐστρ. Α. Βλάχος,
 ἀνά 3 δολ. ἕκαστος, 51) Πολ. Σωτηράκος, 52) Παν. Α. Βλάχος, 53)
 Ἀναστ. Ν. Ζερβούλιας, 54) Δημ. Ν. Σωτηράκος, 55) Λεων. Ντο-
 γατζῆς, 56) Σωτ. Βουραζέλης, 57) Δημ. Ν. Λιούνης, 58) Γρ. Ἦλ.
 Καράμπελας, 59) Σωτήρ. Β. Τσάμπιρας, 60) Γ. Δ. Τσάμπιρας 61)
 Παν. Ρηγᾶκος ἀνά δύο δολ. ἕκαστος, 62) Γ. Ἀθ. Ρηγᾶκος, 63) Νικ.
 Γ. Καλκάνης, 64) Γ. Α. Μαρτίνης 65) Ε. Παγιουίδης, 66) Ἠλίας
 Καλλιαβᾶς 67) Προκ. Λιούνης, 68) Γ. Διαβᾶς, 69) Δημ. Χάριππας,
 70) Δημ. Κουβάζος, 71) Στ. Μπαλκανᾶς, 72) Δημ. Βερονῆς, 73)
 Γεώργ. Μεσσαλάς, 74) Μ. Πλαγιώνης, ἀνά ἕν 1 δολ. ἕκαστος.

**Ἐπίσης ἐστάλησαν πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς κοινότητος
 διὰ τοῦ ταμίου αὐτῆς ἕκ μὲν τῆς Νέας Ῥόρκης τὰ ἑξῆς ποσά.**

1) Ἀοτέμις, Ἰωάννης, Χαράλαμπος καὶ Ἀθανάσιος Παπαστρατής
 δολ. 100, 2) Σταῦρος καὶ Γεώργιος Ἀντωνᾶκος δολ. 50, 3) Ἀλέξ. καὶ
 Νικόλ. Τσάμπιρας δολ. 25, 4) Παναγ. καὶ Προκόπ. Λαμπρινός δολ.
 15, 5) Π. Γ. Κοκκορός, 6) Κων. Δ. Παναγᾶκος, 7) Ἦλ. Φ. Στρα-
 τᾶκος, 8) Θεοδ. Γ. Παναγᾶκος, 9) Βασ. καὶ Παν. Ἰω. Παναγᾶκος,
 10) Εὐστρ. Δ. Στρατᾶκος, 11) Λεων. Ἰω. Τσάμπιρας, 12) Ἰω. Π.

Ρηγάκος, ἀνά 10 δολ. ἕκαστος, 13) Π. Βεν. Κοκκορός, 14) Γ. Π. Κοκκορός, 15) Ἀριστ. Γ. Κοκκορός 16) Ἀναστ. Γ. Ἀντωνάκος, 17) Παν. Γ. Μαρινάκος, 18) Πέτρ. Δ. Μαρινάκος, 19) Ἰω. Ἡλ. Πα-
ναγάκος, 20) Γ. Β. Τσάμπιρας, 21) Γ. Δ. Τσάμπιρας, 22) Γ. Π. Τσάμπιρας, 23) Μελ. Π. Τσάμπιρας, 24) Σωτ. Β. Τσάμπιρας, 25)
Κ. Γ. Γιατράκος, 26) Δ. Π. Νικολακάκος, 27) Β. Καλαβεριανός, 28) Γεωργία σύς. Β. Καλαβεριανοῦ, 29) Γ. Στρατάκος, 30) Γ. Ν. Ζερβούλιας, 31) Ἡλίας, Γ. Κοκκορός, 32) Ἀγγ. Κρησιμηλιός, 33)
Γ. Κρησιμηλιός, 34) Π. Κ. Παναγάκος, 35) Ἡλ. Παπαδάκος, ἀ-
νά 5 δολ. ἕκαστος, 36) Βο. Δ. Λαγάκος, 37) Κ. Ν. Δάνος, 38) Γ. Βοϊδῆς, ἀνά 3 δολ. ἕκαστος, 39) Πρ. Καλκάνης, 40) Νικ. Π. Κοκ-
κορός, 41) Γ. Μ. Βουραζέλης, 42) Ἰω. Ἀ. Βλάχος, 43) Εὐστρ. Ἀ. Βλάχος, 44) Π. Α. Βλάχος, ἀνά 2 δολ. ἕκαστος, 45) Γ. Παπαδάκος,
46) Δημ. Νιφάκος, 47) Δημ. Γκουβάτσος, 48) Νικ. Ρουσάκος, 49)
Γ. Κοκκορός, 50) Νικ. Καλκάνης 51) Π. Ἰω. Κούμπαρης, 52) Ἀρ.
Γ. Κοκκορός. ἀνά 1 δολ. ἕκαστος. Ἐν ὄλῳ δολλάρια 415.

**Τῆ φροντίδι τοῦ κ. Ἀντ. Ν. Μαρινάκου συνελέγησαν πα-
ρὰ τῶν ἐν Wilkes Baerge ὁμογενῶν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν τὰ ἀ-
κόλουθα ποσά.**

Ἀδελφοὶ Ν. Μαρινάκου δολλ. ἑκατὸν (100) 2) ἀδελφοὶ Π. Μαρι-
νάκου δολ. 25, 3) Λεων. Π. Διαμαντάκος, 4) ἀδελφοὶ Κομηνοῦ, ἀνά
10 δολ. ἕκαστος, 5) Ἰω. Παλαμιχαλόπουλος, 6) Νικ. Α. Κορονιός,
7) Ἡλ. Γ. Δούκας, 9) Β. Γ. Δούκας, 10) Δ. Κ. Δούκας, 11) Ἀπόστ.
Καλδέλης ἐκ Μελτίνης, 12) Δ. Πετρόπουλος ἐκ Τριπόλεως, 13) Ἰω.
Φραγγῆς, 14) Δ. Π. Μπλέτας, 15) Εὐάγ. Π. Μπλέτας, 16) Λεων.
Ἡλ. Κοκκορός 17) Hatmers Paury 18) William Hoddard Co. (Ἀμερι-
κανοί) ἀνά 5 δολ. ἕκαστος, 19) Ἀ. Ἀντωνόπουλος, 20) Νικ. Κογι-
άννης Δούκας, 21) Χρ. Π. Κωνσταντάκος ἐκ Ποταμιᾶς ἀνά 3 δολ. ἕ-
καστος, 22) Ἰω. Ροβάτσος (Μολάων) 23) Παν. Ἰω. Μαρινάκος, 24)
Β. Κοντίκας, 25) Anna Margissay (Ἀφρικανίς) ἀνά 2 δολ. ἕκαστος, 26)
Σπ. Λουκάς δολ. 1. Ἐν ὄλῳ 233 δολλάρια

Ἐκ Βαλτιμόρη τῆ φροντίδι κ. Κωνστ. Γ. Δούκα.

1) Κωνστ. καὶ Ἀγησ. Γ. Δούκας, 2) Κωνστ. καὶ υἱοὶ Δημ. Δού-
κας ἀνά 25 δολ. ἕκαστος, 3) Πέτρος καὶ Παναγ. Χρυσικός δολ. 10,

4) Δημ. Ἀλ. Δούκας, 5) Δημ. Καραγιουλές ἀνά 7 δολ. ἑκαστος 6) Ἥλ. Π. Καραγιουλεὺς, 7) Θ. Δούκας, 8) Ἀντ. Δ. Σουρτζής, 9) Ἐπαμ. Σταυροῦκος 10) Δ. Ἰω. Κρίας, 11) Ἀδελφοὶ Κωνσταντόπουλοι ἀνά 5 δολ. ἑκαστος, 12) Γ. Π. Σταυρογιαννης, 13) Γ. Κωσπέτης, 14) Σταμάτα θυγ. Δ. Καραγιουλέ, ἀνά 3 δολ. ἑκαστος, 15) Στ. Α. Παπαδάκος, 16) Ἀδελφοὶ Γκαβέου, 17) Παν. Γκαβᾶκος, ἀνά 2 δολ. ἑκαστος, 18) Ἀδελφοὶ Προβέου, 19) Παν. Ξανθάκος ἀνά 1 50]00 ἑκαστος, 20) Λεων. Α. Διζές, 21) Παν. Κανελᾶκος. 22) Δ. Χιός, 23) Ἰω. Σκορδαλῆς, 24) Γ. Κ. Ἀλικακος, 25) Γ. Κακαρούκας, 26) Δημ. Περδικούλιας, 27) Ἰω. Καμίτσης, 28) Κωνστ. καὶ Πανγ. Μανιατέου, 29) Σπ. Μανιάτης, 30) Ἥλ. Παναγιωτόπουλος, 31) Νικ. Σορόκος, 32) Δημ. Καραγιουλές, 33) Νικ. Α. Διζές, ἀνά 1 δολ. ἑκαστος, 34) Ν. Μανδραπήλιας, 35) Ἀρ. Κ. Πρέβας 36) Κων. Ἀνδρεᾶκος, 37) Σπ. Ν. Χατζᾶκος, 38) Στ. Σκιαβές, 39) Δημ. Σπανός, 40) Γ. Λέος, 41) Ἰω. Λέος, 42) Ἰω. Προφύρης, 43) Γ. Χιός, 44) Νικ. Π. Καμίτσης, 45) Δ. Μανιατάκος, ἀνά 0,50 δολ. ἑκαστος, 46) Ἰω. Δ. Προφύρης δολ. εἰκοσι πέντε 0,25.

Γενικὸν ἄθροισμα δολάρια 790,25.

Ἐσαύτως ἐστάλησαν ὑπὸ τοῦ Δημ. Γ. Χ. Κοκκοροῦ ἐκ Pittsburg, Pa. δολάρια 93, καταβληθέντα ὑπὸ τῶν ἐξῆς.

1) Ἀδελφοὶ Θ. Μιχακάκου δολ. 25, 2) Τηλ. Διαμαντάκος, 3) Λεωνίδας καὶ Παναγ. ἀδελφοὶ Γ. Ρηγάκου, ἀνά 15 δολ. ἑκαστος, 4) Δ. Γ. Χρ. Κοκκορός ἢ Γρίβας, 5) Γ. Χρ. Ρηγάκος ἀνά 10 δολ. ἑκαστος, 6) Κ. Βλογιαννίτης 8 δολ. 7) Ἀνστ. Ζερβούλιας, 8) Γ. Ἀθ. Ρηγάκος ἀνά 5 δολάρια ἑκαστος. Ἐν ὅλῳ δολάρια 93.

Ἐσαύτως διὰ τῆς ἀπὸ 23 Ἰανουαρίου 1908 ἐκ Νέας Ῥόρκης ἐπιστολῆς ἐστάλησαν πρὸς τὸν ἑθικὸν ταμίαν κ. Καλκάνην 75 λίραι καταβληθεῖσαι ὑπὸ τῶν ἐξῆς.

1) Γεώρ. Ἥλ. Ἀντωνᾶκος μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ Κωνσταντίνας δολ. 35, 2) Ἀδελφοὶ Ἰωάννης καὶ Χαράλαμπος Παπουστράτης δολ. 25, 3) Ἀγῆσ. Γ. Δούκας, 4) Ἀδελφοὶ Μιχαῆλ καὶ Ἀποστολ. Ἀρ. Δούκας ἀνά 13 δολ. ἑκαστος, 5) Ν. Ρηγάκος, 6) Θ. Γ. Παναγᾶκος, 7) Λεων. Ἰ. Τσάμπιρας, 8) Χρ. Γ. Δούκας, 9) Στ. Γ. Δούκας, 10) Χαρ. Γ. Δούκας, 11) Παν. Ρηγάκος, 12) Ἀλεξ. Τσάμπιρας,

13) Γεώργ. καὶ Δήμος Ἰω. Ἐξαρχάκου, ἀνά 10 δολ. ἕκαστος, 14) Δ. Ἄλ. Τσαμπίρας, 15) Ἰω. Γ. Ρηγάκος, 16) Ν.κ. Τσαμπίρας, 17) Γ. Ἄλ. Τσαμπίρας, 18) Κ. Π. Κοκκορός, 19) Γ. Τιμ. Τσαμπίρας, 20) Μελ. Τσαμπίρας, 21) Κων. Τσαμπίρας, 22) Π. Μαρινάκος, 23) Π. Κοκκορός, 24) Γ. Π. Διαμαντάκος, 25) Ἡρ. Ν. Παλασιράτης, 26) Παν. Ἡλ. Λαμπρινός, 27) Ἡλ. Κοκκορός, 28) Ἡλ. Σουλειδῆς, 29) Κ. Δούκας, 30) Γ. Δούκας, 31) Θ. Δούκας, 32) Πέτρο. Χρυσικός, 33) Ἡλ. Καραγκιουλῆς, 34) Γρηγ. Πρέβας, 35) Ἀδελφοὶ Γ. καὶ Ἄν. Κωνσταντόπουλοι, 36) Κ. Δούκας, 37) Γ. Π. Σπρατάκος, 38) Γ. Π. Κοκκορός, ἀνά 5 δολ. ἕκαστος, 39) Γ. Κοσπέτος, 40) Παν. Σκαλτσούνης, ἀνά 3 δολ. ἕκαστος, 41) Νικ. Π. Κοκκορός, 42) Γ. Μίσουλας, 43) Γ. Βουραζέλης, 44) Ἄγ. Κρητημηλίδς, 45) Ἄν. Σουριτζῆς, 46) Γεωρ. Π. Σταρόγιαννης, 47) Χρ. Ἀραχωβίτης, 48) Ἐπαμ. Σταυροῦκος, 49) Κ. Διαμαντόπουλος, 50) Δ. Καραγκιουλῆς, 51) Π. Γκαβάκος, 52) Νικ. Σορόκος, 53) Δημ. Ν. Παπαδάκος, 54) Ἀδελφοὶ Κασίτς, 55) Δ. Δούκας, 56) Ἰω. Σκορδέλης, ἀνά δύο δολ. ἕκαστος, 57) Γ. Β. Σκαλτσούνης, 58) Λεων. Λίξες, ἀνά 1.50 δολ. 59) Στ. Σιμιντζῆς, 60) Ἀθ. Κ. Μπαλκανῆς, 61) Πέτρο. Τσαγκούρης, 62) Δ. Γκουβάτσος, 63) Εὐάγ. Ἡλ. Λαμπρινός, 64) Δ. Σολομός, 65) Χρ. Μαρινάκος, 66) Π. Ξανθάκος, 67) Γρ. Κωτσούλιας, 68) Ν. Β. Σκαλτσούνης, 69) Θ. Χιος, 70) Π. Ἀγριανιώτης, 71) Ἰω. Κουσοῦρης, 72) Ν. Σκέβης, 73) Γ. Νέος, 74) Δ. Περδικούλιας, 75) Π. Βλαχάκος, 76) Ν. Σοφός, 77) Ἡλ. Βλάχγας, 78) Ἡλ. Παναγιωτόπουλος, 79) Στ. Μπάλας, 80) Ἀναστ. Γάββαρης, 81) Ἀναστ. Καντζῆς, 82) Στ. Λιακάκος, 83) Π. Ἀλικάκος, 84) Γ. Φθιαμέγκος, 85) Π. Σκέβης, 86) Ἰω. Προφύρης, 87) Στ. Σκέβης, 88) Δημ. Σκέβης.

Ἐν ὄλφ δολλάρια 364.50.

ΣΥΜΠΡΟΛΙΤΑΙ

Κατὰ τὸ 17ον ἄρθρον τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς κοινότητος αὕτη εἶναι ὑπόχρεως κατ' ἔτος νὰ λογοδοτῇ, τὴν δὲ λογοδοσίαν αὕτης ἀναγιγνωσκόμενην ἐνώπιον τῶν κατοίκων καὶ εἰτα δημοσιευμένην νὰ ἀποστέλλῃ εἰς πάσας τὰς οἰκογενείας ἐν φυλλαδίῳ ὡς καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ἀποδημοῦντας. Ἄλλ' ἀτυχῶς ἐβράδυνεν ἡ ἐπιτροπὴ μέχρι σήμερον νὰ πράξῃ ταῦτο ἕνεκα τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν

1 τοῦ Ναοῦ διὰ τὴν κακοπιστίαν καὶ ἀπάτην τοῦ ἐργολάβου τοῦ Ναοῦ
Ἰωάν. Κοκκινιά, ἦν πάντες γνωρίζετε:

Ἦδη δὲ εὐρέθημεν εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἐκπληρώσωμεν τὴν
ὑποχρέωσιν ἡμῶν ταύτην καὶ νὰ καταστήσωμεν γνωστὴν τὴν μέχρι
τουδε δράσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τοὺς συμπολίτας ἡμῶν. Ἡ Ἐπιτρο-
πὴ τῆς κοινότητος ἐν ζήλευτῇ ἀμονίᾳ παρουσιαζομένη ἐνώπιον ὑμῶν
χαιρετίζει ὑμᾶς καὶ εὐχεται ὅπως ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ προστάτου τῆς
καιροπόλεως μας Ἁγίου Γεωργίου ὑγιαίνητε καὶ εὐτυχῆτε.

Τῇ πρώτῃ 7βρίου 1904, Κύριοι, ἡ Ἐπιτροπὴ ἀναλαβοῦσα τὰ καθήκοντά της πρώτον αὐτῆς μέλημα εἶπετο κατὰ τὴν ὑπὸ πάντων ἐκ-
φρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν νὰ μεριμνήσῃ περὶ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Ἱεροῦ
Ναοῦ « Ἁγιος Γεώργιος » διότι ἡ ἀνάγκη αὐτῆ εἶχε καταστῆ ἐπιτακτι-
κὴ ἤδη. Πρὸς τοῦτο ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ κολοσσιαῖον ἔργον διὰ τὸν
τόπον μα ἦτοι ἡ διὰ προσωπικῆς ἐργασίας κατασκευὴ ἀμαξιτοῦ ὁδοῦ
ἀπὸ τοῦ λατομείου εἰς τὴν καιροπόλιν πρὸς μεταφορὰν τῶν μαρμάρων
καὶ λίθων. Ἐπάλασε δὲ κατὰ πολλῶν δυσχερειῶν ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς
οὐ ἔλθη εἰς πέρας τὸ ἔργον τοῦτο, διότι κλῆν τῶν χιλιάδων ἡμερομι-
σθίων, ἀτινα ἐχρειάσθησαν ἐνεκα τῆς ἀποστάσεως καὶ τῆς ἀνωμαλίας
τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ πλάτους τῆς ὁδοῦ ἔπρεπε νὰ ὑπερνικήσῃ καὶ τὰ
κωλύματα καὶ τὰς ἀντιδράσεις εἰς τὴν διέλευσιν τῆς ὁδοῦ διὰ μέσου
ἀγρῶν, κήπων καὶ ἀμπελῶν. Χάρις ὁμως εἰς τὴν ἐπιμονὴν τῆς Ἐπι-
τροπῆς ὑποβοηθουμένης ὑπὸ τῶν πλείστων συμπολιτῶν ἡ ὁδὸς αὐτῆ ἐ-
περάτωθη, ἥτις πλὴν τῆς χρησιμότητος διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ ὕλικου
καὶ διὰ τὰς λοιπὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων εἶναι στολισμὸς διὰ τὴν και-
ροπόλιν μας καὶ μνημεῖον τῆς ὑπὲρ τῶν κοινωφελῶν ἔργων προθυ-
μότητος τῶν κατοίκων, οἵτινες οὐ μόνον ἐργασίαν κατέβαλον, ἀλλὰ καὶ
ἀνευ ἀποζημιώσεως ἐδέχθησαν νὰ διέλθῃ ἡ ὁδὸς διὰ μέσου τῶν κτη-
μας των. Αὐτῆ δὲ ἡ ὁδὸς προεκτεινομένη εἰς λίαν προσεχὲς μέλλον
μέχρι Ποταμίας καὶ ἐνομιμένη μετὰ τῆς δημοσίας ὁδοῦ Σπάρτης—Γυ-
θειῶν διὰ τε τοῦ Σηροκαμπίου καὶ τῆς Βίγλας θὰ ἐξυτηρηθῇ σημαν-
τικῶς τὰ συμφέροντα τῆς κοινότητος Γοράνων, ἥτις ἐκ τοῦ ἀπὸ ἀμνη-
μονεῦται χρόνων ἀφιερωμένου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας μοναδικοῦ ὑ-
πο πᾶσαν ἐποψιν λατομείου πωλοῦσα μάρμαρα θὰ προσπορίζηται οὖν
εὐκαταφρόνητα κέρδη.

Συγχρόνως πρὸς τὴν ἐργασίαν ταύτην ἡ Ἐπιτροπὴ ἐμεριμνήσασα καὶ

περί συλλογής των απαιτούμενων χρημάτων και διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 7
 καὶ ἀπὸ 15 Αὐγούστου 1906 πράξεως αὐτῆς διώρισεν ἐν Νέα Ὑόρκη
 ἀντιπροσώπους αὐτῆς τοὺς Κοὺς 1) Εὐστρ. Γ. Κοκκορόν ἱατρὸν ὡς
 πρόεδρον 2) Κ. Δ. Παναγᾶκον 3) Γεώργ. Ἡλ. Δούκαν καὶ 4)
 Γεώργ. Ν. Μαρινᾶκον καὶ 5) Δημοσθ. Ξεραχᾶκον καὶ παρεκάλεσεν
 αὐτοὺς νὰ ἀναπτύξωσι πᾶσαν τὴν δυνατὴν δραστηριότητα διὰ τὴν εἰ-
 σπραξίν ἐράνων διορίζοντες καὶ ἄλλους ἀντιπροσώπους αὐτῶν καὶ ἐν
 ἄλλαις πόλεσι τῆς Ἀμερικῆς. Κατὰ δὲ τὸν Αὐγουστιον τοῦ 1907 διὰ
 τῆς ὑπ' ἀρ. 12 πράξεως αὐτῆς διώρισε κατὰ προσθήκην ἀντιπρο-
 σώπους μετὰ τῶν ἄλλων ἐν Νέα Ὑόρκη μελῶν καὶ τοὺς Κοὺς 1) Γε-
 ώργιον Ἡλ. Ἀντωνᾶκον, 2) Ἀθ. Παταστράτην, 3) Ἀλέξ. Σ. Τσα-
 μπιραν καὶ 4) Νικὸλ. Δ. Ρηγᾶκον· ὀφειλομεν δὲ νὰ ὁμολογήσωμεν
 πρὸς εὐχαρίαν καὶ τιμὴν τῶν ἀνωτέρω ἀντιπροσώπων καὶ πάντων τῶν
 ἐν Ἀμερικῇ Γορανιτῶν διὰ τὰ ἀποτελέσματα τῶν φρονιμῶν καὶ τῆς
 γενναίας συνδρομῆς αὐτῶν ὑπῆρξαν ἀνώτερα τῶν ἀποδοχῶν ἡμῶν·
 διότι πλὴν τῶν προηγουμένων εισφορῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς κοι-
 νότητος συνελέγησαν καὶ ἀπεστάλησαν ἕκαστε 6,917,25 πρὸς τὸν Τα-
 μῖαν τῆς κοινοτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Πλὴν δὲ τούτων ἡ Ἐπιτροπὴ ἐξέδθηκεν εἰς ἐπανειλημμένας μας δο-
 τικὰς δημοπρασίας τὸ πρῶτον καὶ δευτέρον τμήμα τοῦ Ναοῦ προϋπο-
 λογισμένα εἰς δρ. 26,841 δραχ. Ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς παρουσιάζετο μει-
 οδότης ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ νέας προκηρῦξεως τῆς ἐδήλωσεν ὅτι ἀναλαμ-
 βάνει ἡ κοινότης νὰ παραχωρήσῃ δωρεάν τὴν χρησιμοποιηθησομένην
 αἴψων καὶ οὕτως ἐμειοδότησε τελευταῖος ὁ Ἰωάν. Κοκκινιάς 15 ἐπὶ
 τοῖς ἑκατὸν καὶ παραχωρήθη εἰς αὐτὸν τὸ ἔργον συνταχθέντος τοῦ
 ὑπ' ἀριθ. 175 συμβολαίου ἐργολαβίας τῆς 18 Ἰουνίου 1906 τοῦ συμ-
 βολαιογράφου Σπάρτης Ἀν. Κοκκανοπούλου, διὰ τοῦ ὁποῦ ὑπεχε-
 οῦτο οὗτος νὰ περάνῃ τὸ ἔργον ἐντὸς ἐνὸς καὶ ἡμίσεως ἔτους· ἀλλ' ἀρ-
 ξάμενος τῶν ἐργασιῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς Αὐγούστου 1906 εἰργάσθη με-
 τὰ τινὰ διαλείμματα μόνον μέχρι 8 βοῦίου 1907 εἰς τὴν ἐκχωρηθείσαν τοῦ
 βραχέως χώρου, εἰς τὴν ἑκακαφὴν τῶν θεμελιῶν καὶ εἰς τὴν λιθο-
 δομήν 1,85 μέτρον μετὰ τῆς βάσεως, οἷα ἄνευ οὐδενὸς λόγου διακό-
 ψας τὴν ἐργασίαν ἀπῆλθε μετὰ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἤθελεν ἐπανέλθῃ
 μετ' ὀλίγας ἡμέρας· ἀλλ' οὗτος ἀφ' οὗ κατώρθωσε νὰ λάβῃ προκατα-
 βολικῶς δραχ. 1954 κατὰ διαφόρους μικρὰς περιόδους ὅτε μὲν διὰ

παραλήσεων, ὅτε δὲ δι' ἀπειλῶν ὅτι ἐνεκὲν ἐλλείψεως χρημάτων ἤθε-
 λε διακόψει τὰς ἐργασίας οὐ μόνον δὲν ἐπαγγέλθεν πρὸς ἐπαναλήψιν
 τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ οὐκ ἐλάλησεν ὁ χρόνος τῆς ἐργολαβίας ἤτοι τῆ
 27 Δεβρίου 1907 ἐκοινοποίησε διαμαρτυρήσιν ὅτι ἐξ ὑλατιότητος τῆς
 κοινότητος δὲν δύναται νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἔργον, διότι δῆθεν δὲν
 κατέσκευάσαμεν ἐγκαιρῶς τὸν ὁρόμον τοῦ λατομείου καὶ δὲν ἐχορηγή-
 σαμεν τὴν ἀπαιτούμενην διὰ μίας καὶ ἐξήτει ἀποζημιώσιν δραχ. 5,000
 εἰς τὰς ψευδεῖς ταύτας προφάσεις ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τοῦ προέδρου αὐ-
 τῆς δι' ἀντιδιαμαρτυρήσεως ἀντιτάξασα τὴν ἀλήθειαν καὶ θέλουσα νὰ
 μὴ παραταθῇ ἐνεκὰ δικαστικῶν ἀγώνων ἡ διακοπὴ τῆς ἐργασίας ἐχο-
 ρήγησεν εἰς αὐτὸν νέαν προθεσίμian καὶ προσεκάλεσεν αὐτὸν ὅπως ἐπα-
 ναλάβῃ τὸ ἔργον, ἀλλ' εἰς μάτην διότι ὡς ἐβεβαιώθημεν ὁ ἐργολά-
 βος οὗτος ἐστερεῖτο χρημάτων, τὰ δὲ προκαταβολικῶς ληφθέντα καὶ
 τὴν ἄλλην ὠφέλειαν εἶχε δαπανήσῃ εἰς ἄλλας αὐτοῦ πλέον ἐπιγενοῦσας
 ἀνάγκας καὶ ὑποχρεώσεις καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ ἔργον ἐνε-
 κα δεισιφλόγου τούτου ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκτὼναυγίων διαδέσεως ἐμφανισμένη
 πάντοτε περὶ τῆς ταχυτέρας ἀποπερατώσεως τοῦ ἔργου ἐδέχθη νὰ δο-
 θῶσι πρὸς αὐτὸν πλέον τοῦ διὰ τοῦ συμβολαίου ποσοῦ δραχ. 1500,
 ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μᾶς ἐξασφαλίσῃ περὶ τῆς συνεχίσεως τοῦ ἔργου,
 προβλέπουσα ὅτι ἐπαναλαμβανόμενοι τοῦ ἔργου ἦτο δῦνα-δὲν καὶ τὰ
 προκαταβολικῶς δεθέντα χρήματα νὰ συμπληρωθῶσι καὶ αἱ πρὸς οὐς
 ὄφειλεν οὗτος παντοπώλας καὶ ἄλλους δι' ἡμερομίσθια κατοίκους περὶ
 τὰς χιλιάδας ἐν ὄλῳ δραχ. νὰ λάβωσι ταύτας παρ' αὐτοῦ· δυστυχῶς ὅμως
 καὶ ἐν ταῖς διαπραγματεύσεσι ταύταις ταῖς ἐπὶ μακρὸν παραταθείσας
 διεξήλθεν ἡ καταπίπτειν τοῦ ἐργολάβου, τούτου προσπαθήσαντος καὶ
 πάλιν νὰ μᾶς ἐξαπατήσῃ ἀλλὰ τὸ δὲς ἐξαμαρτεῖ, οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ
 καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ διαγνοῦσα τὴν περικλήσιν ἐφρόντισε διὰ τοῦ προε-
 δρου αὐτῆς καὶ ἀνεγκρίθησαν ὑπὸ τε τῆς Νομαρχίας καὶ τοῦ Ὑ-
 πουργείου καὶ τοῦ ἀρμοδίου μηχανικοῦ τὰ δίκαια τῆς κοινότητος καὶ
 ἐπινοήθη οὗτος ἐκπτώτως δεστικῶς ἀπορριφθείσης τῆς ἐφέσεως αὐ-
 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9,378 ἔ. ἔ. ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν
 Ἐσωτερικῶν ἐκκυρωσάσης τὴν ὑπ' ἀριθ. 2,356 π. ἔ. ἀπόφασιν τῆς
 Νομαρχίας Λακεδαίμονος, διέταξε δὲ τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τῆς ῥηθείσης
 ἀποφάσεως τοῦ ὅπως ἐκδέσωμεν εἰς νέαν δημοπρασίαν τὸ ἔργον εἰς
 βάρος τοῦ ἐκπτώτου ἐργολάβου. Ἡ ἐνέργεια δὲ αὕτη ἦτο σωτήριος,

διότι άλλως δὲν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ συνεχίσωμεν τὸ ἔργον πρὸ τῆς διὰ τῶν δικαστηρίων λύσεως τῆς διαφορᾶς, ὁπότε τὸ ζήτημα θὰ παρει-
κλύετο καὶ θὰ ἰσοσταθίζετο.

Ἦδη δὲ ἐξετάσαμεν δις μειοδοτικὴν δημοπρασίαν κατὰ τὴν 19ην Ἰουλίου καὶ τὴν 2 Αὐγούστου καὶ παρουσιασθέντων ἐργολάβων κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν ἀνεβίβωμεν εἰς νέαν δημοπρασίαν ὅπως ἐλθῶσιν ἐπι-
τοπίως καὶ ἀντιληφθῶσι τῶν πραγμάτων καὶ ἐνέπιγγώσει διαγωνισθῶσιν.

Καὶ ταῦτα μὲν ἡ κακοπραΐα τοῦ ἐργολάβου τὰ κωλύματα καὶ τὰς περιπλοκάς ἐγέννησε καὶ ἐνοχλήσεις πολλὰς εἰς τὴν ἐπιτροπὴν καὶ ζή-
μίας εἰς τὴν κοινότητα καὶ ἰδίᾳ εἰς πολλοὺς κατοίκους ἐιροξένησεν,
πρὸς τοὺς τόσον ἀγνώμων ἀπεδείχθη ὁ ἐργολάβος ἀυσίτως ἀρη-
θεὶς τὰς πρὸς αὐτὸν παρασχεθεῖσας εἴτε εἰς χρήματα καὶ ἄλλα εἶδη
εὐκολίας εἴτε εἰς προσωπικὴν ἐργασίαν καὶ μὴ ἐκπληθῶσας τὰς πρὸς
αὐτοὺς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ εἰσεῖ.

Ἀλλὰ τὸ κακὸν τοῦτο οὐκ ἔστι πρὸς θάνατον καὶ τὰ παθήματα
ταῦτα ἃς γίνονται μαθήματα. Τὸ σπουδαίτερον δὲ κακόν, ὁπερ προ-
σεγένετο εἰς τὴν κοινότητα, δὲν εἶναι τόσον ἡ ἐπὶ διατταν ἀνοβολὴ τῆς
ἀνεγέσεως τοῦ Ναοῦ, ὅσον ἡ ἔνεκα τῶν δυσκολιῶν τούτων καὶ τῶν
φροντιδῶν καὶ τῶν περισπασμῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπελθοῦσα στασιμό-
της καὶ χαλάρωσις εἰς τὴν ἐκπληρωσὴν καὶ ἄλλων ὑποχρεώσεων τῆς Ἐ-
πιτροπῆς ἀπέναντι τῆς ἐντολῆς, ἣν ἔλαβεν ἐκ μέρους τῆς κοινότητος
διότι ἡ ἐντολὴ αὕτη πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν δὲν περιορίζεται μόνον εἰς
τὴν ἀνακατασκευὴν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ « Ἁγίου Γεώργιος » ἀλλ' ἐπεκτείνε-
ται καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν παντὸς κοινωφελούς ἔργου καὶ εἰς τὴν περι-
φρούρησιν τῶν συμφερόντων τῆς κοινότητος, τῆς ζωῆς, τιμῆς καὶ περι-
ουσίας αὐτῆς, εἰς τὴν ἐπίστασιν καὶ βελτίωσιν τῆς γεωργίας, τῆς κτη-
νοτροφίας, κοινωλυτροφίας καὶ μελισσοκομίας, εἰς τὴν προστασίαν
τῶν ὁσῶν καὶ τὴν ἀναδάσασιν καὶ ἄλλων ἐκτάσεων.

Ἦδη κύριοι ἔχομεν χάριτας ἐλπίδας ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ δυνηθῆ ἑ-
παρκῶς νὰ ἐπιτηρώσῃ τὰς ἀνωτέω ὑποχρεώσεις αὐτῆς, διότι βλέπει
μετ' ἀνεκφράστον γλαφῶς ὅτι ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς κοινότητος Ἐπι-
τροπῆς ἤρξατο νὰ διαδῆναι ἐπιλοπιτικὸν πνεῦμα καὶ ἐπιβλήθητε ἀνά-
πλασις τῶν κατοίκων συναίσθανομένων ὅτι πρέπει ἕκαστος νὰ ἀφήσῃ
κατὰ μέρος τὰς μικροφιλοτιμίας καὶ τὰ κομματικὰ καὶ ατομικὰ συμφέ-
ροντα καὶ μόνον εἰς τὰ γενικά συμφέροντα νὰ ἀποβλέπῃ ἐντὸς τῶν ὁ-

ποιών είναι και το άτομικόν, και να συντελή υπέρ του γενικού καλού
 εστώ και με θυσίαν τινά των ιδιαίτερών συμφερόντων· εν ομοιοτά δε
 και αδελφική συνεργασία να συστή μετὰ των συμπολιτών του έκαστος
 έχων υπ' όψει ότι εκ της συνεισφοράς, της αλληλοβοήθειας και του συ-
 νεταιρισμού προσέχεται η ευημερία των κοινωνιών και προάγονται τα
 ήθη και αμαρτίαι τα έθνη. Μετὰ ενδοουσιασμού δε και υπερηφανείας
 βλέπομεν ότι ήρξατο μικρόν και κατ' ολίγον να αναγνωρίζεται παρὰ
 πάντων ότι εν τη ενώσει κείται η ίσχυς και έχομεν πεποιθήσιν ότι με-
 τὰ πάροδον ουχι πολλού χρόνου θα έπέλθη τοιαύτη των ήθων μεταβο-
 λή επί το βέλτιον, ήτις θα συνεπαγαγή την συμπαραστροφέν ούτω
 πρόοδον και ευημερίαν ώστε η κοινότης Προάνων να χορηγηθή εις
 μέν τους εξ αυτής καταγομένους ως καύχημα, εις άλλους δε ως υπόδει-
 γμα μίμησης και αμίλλης.

Ότι δε αι προαδικαι ήμών αύται θα εκπληρωθώσι τεκμηριώ και
 βεβα· οι το έχον· έργων των εν Αμερικη Γορανιτών, οιτινες συνέστη-
 σαν Σύνδεσμον υπό την επωνυμίαν «Άγιος Γεώργιος» με έδραν την
 Νέαν Υόρκην, σκοπός του οποίου είναι η εκπλήρωσις του προς τη πα-
 τριδα καθήκοντος, η συλλογή έράνων υπέρ της τελείας αποπρωτάσε-
 ως του Ιερού Ναού και υπέρ πάσης άλλης ανάγκης της ιδιαίτερας πα-
 τριδος αυτών Γοράνων.

Τίς δέν διαβλέπη την μεγάλην σπουδαιότητα του εν Αμερικη συντελε-
 σθέντος έργου; δέν είναι μόνον ή έσφαλτος επιτυχών πρόοδος προς τελείαν
 ανακαίνισιν του Ναού και δι' άλλας ουχ ήττον επειγούσας άλλας χρείας
 της κοινότητος, δέν είναι μόνον η υλιτη προσδοκίη, όσον η ήθική επί-
 σχυσις, όσον το δίδαγμα, όπερ ως ενδοουσιαστικός αποπρωτός φιλοστόργων
 τέκνων πέμπεται προς ήμάς εκ της πλουσίας και πεπολιτισμένης εκεί-
 νης χώρας, εν τη όποία διαμένοντα τα τέκνα των Γοράνων έπορεύσασαν
 τα αίτια της ευδαιμονίας των κατοίκων της χώρας εκείνης και τα φώτα
 ταυτα της σπουδής αυτών ήθέλησαν να μεταλαμπαδεύσωσι και προς
 την γενέτειραν.

Πλην δε του διδάγματος, όπερ δια της ίδουσεως του Συνδέσμου αυ-
 τών· οι εν Αμερικη Γορανιται έδωκαν υμιν προσετι και τας χρειάς
 έλπίδας ότι μη λησμονήσαντες την γλυπηράτην πατριδα, της όποίας σε-
 μνότερον και άγιότερον δέν υπάρχει άλλο εν τώ κόσμω, εν τη όποία
 έγεννήθησαν και ειδόν το πρώτον το φώς του ήλιου και άνετράφησαν, εν

τη οποία φυλάσσονται φιλοτιμῶς τὰ ὅσα τῶν πατέρων καὶ τῶν υἱῶν τῆς νεότητος γλυκεῖα ἀναμνήσεις συνκεντρῶνται μὴ λησθῆσαντες λέγω ταύτην θὰ ἐπανέλθωσι νὰ λήσωσιν εὐτυχεστέροι καὶ ευφρότεροι τῶν πατέρων αὐτῶν συναποκομιῶντες πλὴν τῶν χρημάτων καὶ τὴν σπουδὴν τῶν αἰτίων τῆς ευφροσύνης, τῆς χάριτος, τῶν καρπῶν, τῶν δασῶν, τῶν ὁμοειδῶν ὑδάτων καὶ τῆς εὐνοίας αὐτοῦ τοῦ ἀποστολέως τῆς πατρίδος τῶν, αἵτινα ἀναζητοῦσιν αὐτοὺς καὶ ποδοῦσι καὶ τοὺς ἀναμένουσιν ἐν ἀνοικταῖς ἀγάλας καὶ οἱ δὲν θὰ μεινώσι πλεον ἠσημασμένοι οἱ περιφημοὶ Φοράνοι.

Μετὰ τὰ ὀρθήντα, Κύριοι, ἐγένετο κατάληπτόν διὰ τὴν Ἐπιτροπὴν εὐελπιστεῖν οὐθὲν θὰ καθυβίσθῃ νὰ φέρῃ εἰς πέρας σὺν τῷ χρόνῳ διὰ τὰ ἀναγκαζόμενα ἔργα καὶ ἐπιπλοῶσῃ τὰς ἀνελάβε διὰ τοὺς πληροῦσαι οὐ συμβαλλοῦν ὑποσχεθεῖς καὶ μετὰ χάριτος ἀναγγελεῖ ὑμῖν οὐθὲν ἦδη ἐξασφαλίσῃ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ Ναοῦ διὰ τῆς παραχωρήσεως εἰς ἐπιπλοῦν τοῦ λαοῦ, ἐπειδὴ οὐ μόνον οἱ ἔξ Ἀμερικής ἔρανοι θὰ εἴνε πλεον διαρκεῖς κατόπιν τῆς συγκοιτήσεως τοῦ ἐκεῖ Συνδέσμου τῶν Φορανῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐνταῦθα οἱ πόροι τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου ἐποικίως ἤσαντο νὰ ἀυξάνωσι, διετυχεθῆντων δὲ τῶν κατ' αὐτοὺς οὕτως ὥστε νὰ παρέχεται πᾶσα ἐγγύησις περὶ καλῆς καὶ ἀμερόνου διαχειρίσεως, ἐλπίζεται οὐθὲν μᾶλλον θὰ ἀυξησῶσιν οἱ πόροι αὐτῶν, διὰ ταῦτα ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπεφασίσε νὰ δαπανῆσῃ καὶ εἰς ἄλλας οὐχ ἥτον ἐπειγουσάς ἀνάγκας τῆς κοινοτήτος.

Ἐπιπλοῦν Κύριοι, ἡ φύσις ἐποικίως τοῦ τόπου μας θὰ πολλῶν καὶ ἀφθονῶν ἐκ τῶν ἐαυτῆς δώρων, ἀλλ' ἡμεῖς ευρισκόμενοι εἰς πρωτογενῆ κατῆστασιν ἀγνοοῦμεν νὰ ἐκμεταλλευθῶμεν τὰ δῶρα ταῦτα.

Ἐν τῇ πατρίδι μας, Κύριοι, δὲν εὐδοκίμουσιν οἱ δημητριακοὶ καρποὶ, εὐδοκίμουσιν ὅμως καταπληκτικῶς ὅσον τῶν οὐδαμῶν ἀλλοθι πάντα τὰ καρποφόρα δένδρα καὶ ἂν ἐγνωρίζομεν τὸ φασικόν αὐτοῦ προκείμενον τὸ ἔξαιρετόν νὰ τὸ καρποθῶμεν δὲν θὰ ελεγχόμεθα καὶ δὲν θὰ ἐξελπιζόμεθα ζητοῦντες εἰς ἕνας χάριτος πόρον ζωῆς. Διὰ ταῦτα λοιπὸν τὴν ἐπιτροπὴν θὰ ἀπασχολῆσῃ τὸ γεωπονικὸν ἔτημα καὶ ἡ δειροφύτεια προ πάντων καὶ διὰ τῆς Κυβερνήσεως θὰ ζητήσῃ νὰ ἐλθῇ ἐπὶ ἀρχαῖς ἡμέρας ἐπιστήμων γεωπόνος πεπειραμένος, ὅστις νὰ μελετῆσῃ τὸ ἔδαφος καὶ νὰ διδάξῃ τὴν καλλιέργειαν διαφόρων ὀπωροφόρων δέν-

ποίνην είναι και το άτομ των καστανέων κροσσών, μηλέων, διαφόρων ειδών μεθυστικών υδρών κλπ. να διδάξη την αγάπην της κτηνοτροφίας δια της διατροφής ευγενεστερών ειδών ζώων, να διδάξη την μελισσοκομίαν και την προμήθειαν εύηθών λιπασμάτων ίνα μη εξατλήτε το καλλιεργησιμον έδαφος και οι ελοπτικώς διδασκαλίαι να μάθωσιν οι κατοικοί επιστημονικώς τον έγκυαντισμόν, άκομα δε και οι διδασκαλοί και οι αυτών και οι μικροί μαθηταί, ώστε προϊόντιος του χρόνου να μεταδοθή το αίσθημα της εφημερωσεως των άγρίων δένδρων και η αγαπη προς αυτά και να εκδίλη το βάρβαρον έθιμον της καταστροφής των δένδρων και των δασών.

Ελπίζομεν δε ότι τοιούτοτρόπως θα απαριθμηθαι αρκετοί παροί προς ευεστίαν εις τους κατοίκους, τότε και θα ανακοιτη ο εκπατρισμός και η έρημοσίς δια της μεταναστευσεως προς ευεστίαν πόρον ζωής.

Περαιόντες, Κύριοι, την λαοδοσίαν ημών και εκδηλούντες τας διαθέσεις αν ευραρομηθεώ υπέρ του κοινού αγαθού αποτεινομεθα προς τα ευγεή και φιλοπατριδα αίσθημα ημών και εξαιτονηθεώ την γενναίαν συνδρομήν Σας ου μόνον ώ προσετιμήν εργασίαν, άλλα και ως εισφοράς. Πρώ πάντων δε η Επιτροπή αποτεινομενη προς τα έν τη έξη τέκνα του Γουράγου, αν πλείστα επιτυχώς εκπαιθεύσι και προσηότερον των εδώ ευπορούσι δια της εντιμού εργασία, αυτών, τινε δε και διαδραστή ματχουσι θεσιν επιτάγμασι την γενναίαν χρηματικήν επικουρίαν αυτών, επι της όποιας κυρίως σπηρωθή η ενέλιπται ότι θα συνηθή να πραγματοποιηθη τους υπέρ του κοινού αγαθού σκοπούς αυτής. Ευχεται δε η Επιτροπή ίνα ο Άγιος Γεωργίος, υπό την σκεπή και προστασίαν του όποιου επήρησαν ιδουσαντες τον ορισμόν εν Αμερικη Συνδεσίμω, να βοηθή αυτούς ως και πάντας τους εδώ κατοίκους προς όθεαν και ταμερίαν των Γουράγων.

Η άνωτέρω λαοδοσία ήπαρ να εδωκεται εις διάλητας, υπό του συμβούλου υπό του προεδρου της επιτροπής της κοινότητος κ. Π. Χ. Λουκα περιτομωμενου, υπό του ταμίου της επιτροπής κ. Γ. Καλιανη και των μελών αυτής Ιω. Β. Καζοπου, Παυ. Ν. Παπαγιάν, Ιω. Τραυτιού, Δεσφ. Ήεσογίου και Δημ. Παπατοκλή ίνα ουτος εκδηλωθή ενωπίου του κοινού η συμπνοια και ειλικρινής συνεργασία της επιτροπής προσενησεν αγαθήν εμπειρίαν εις πάντας τους κατοίκους. Κατά την ημεραν δε ταύτην έψάλη συλλειπορησύντην και των δυο

Τεσσών της κοινότητος καταλυτική και πάνδημος των δημοσίων και ευεργετών του Ναού και της κοινότητος ερμηνείας της εγγυήσεως των κεκοιμημένων τούτων. Απλήρωσεν δε πάντες μετά την άποπεραιώσιν της θείας λειτουργίας συγκεκληθημένοι συντακτικοί συνεπείον ευχερέστους ενυπόκεις

Σημει. Κατά την έκπρωσιν της λογοδοσίας ταύτης ήτοι κατά την δην θβόλιον προσήλθεν ο Έργολάβος Χαρ. Πασίας παρουσιάσων πολλάς και ποικίλας μηχανικών και δι' άναφορά αυτού εμειοδότησε δύο επί τρι έτατόν επί του άρχικου προσυπολογιστικού και έφ' όλων των μερών επερωτημένος να καταδείξη χιλίας δραχμ. ως εγγυήσιν και να προσάσση εταρεσιν εγγυητήν και ότι θα άσθηται της εργασίας ενάμηνα μετά τήν συνταξιν του συμφωνητικού συμβολαίου και ότι θα προσήτητο ενόστενιο ενός έτους συμφώνως προς τα προσυπολογισμένα και τα σχεδιασθέντα τα έγκρισημένα υπό του Υπουργείου.

Η δε Επιτροπή ενόστενιο δημοπρασίας ενεργήσασα κατά Τούλιον Αυγουστον και την τριεσιν έτατους, δεν έλαβεν ουδεμίαν μειοδοτικήν προσφοράν, δευταίως την αίτησιν αυτού ενέκρινεν αυτήν και άπήνησεν επισήμως ότι αποδέχεται τους προταθέντας όρους και προσκαλεί αυτόν όπως εντός 15 ήμερων εν προσέλη προς σύνταξιν των συμβολαίων. Ούτως δε η Επιτροπή ενεργήσασα συμφώνως προς την άπόφασιν του Υπουργείου τρεσιν δημοπρασίαις εις βάρος του εκπιώτου κατολιστου Έργολάβου Ιω. Κοκκιναδά να εαδιώση δικαστικώς την άποσημίωσιν της κοινότητος διά τήν άποσημίωσιν της κοινότητος υπό του θηθέντος Έργολάβου Κοκκιναδά ήτοι δι' όσα γνήματα έχει λάβει ούτος περιπλέον και δι' όσα ήζουσε ή να πληρώση περιπλέον μεχοί της άποπεραιώσεως του έργου, διά τα όποια πάντα είναι υπεύθυνος αυτός τε και ο εγγυητής αυτού Η. Δικαστικός.

πολογείν και το ... ~~πρόεδρος της κοινότητας Γουαγου.~~

- 1) ... με θυ ...
- 2) Γεωργιος Χ. Καλκανης, ιατρος, Γαμίας
- 3) Ιωαννης Β. Κοκκορος, δημοδιδασκαλος, μέλος κυριου
- 4) Παναγιωτης Ν. Παναγας, > >
- 5) Λεωνιδας Εξαρχος, > >
- 6) Ιωαννης Τσαλφρας, > >
- 7) Ιαννης Γ. Δούκας, > >

Αναπληρωματικοί 1) Δημητ. Π. Παλαστράτης, 2) Λεων. Γ. Κοκκορος, Σχολάρχης, 3) Δημ. Γ. Βουραζέλης, Σχολάρχης, 4) Πέτρος Γ. Δούκας, Ιατρος, 5) Πρωτ. Ν. Παλαστράτης, δικηγόρος, 6) Ευστ. Μπλομποτισης και 7) Σταυρος Αντωνάκος και εν Αμερικη 8) Ευστράτ. Γ. Κοκκορος, 9) Γεωργ. Ηλ. Δούκας, 10) Γεωρ. Ν. Μαρινάκος, 11) Δημοσθ. Εξαρχος και 12) Κωνστ. Δικ. Παναγας.

Ἀγαπητοὶ Συμπολίται,

Ε. Α. Γ.

Ὅλοι βεβαίως θὰ ἔχετε μάθῃ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς Ἐκκλησίας μας τὸν ἐγκαινισμὸν αὐτῆς καὶ ὅτι ἤδη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου λειτουργοῦμεθα ἐν αὐτῇ. Ἴνα λάβητε μίαν ἰδέαν τοῦ κολοσιαίου τούτου ἔργου, τὸ ὁποῖον δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι εἶναι τὸ μόνον στόλισμα τοῦ χωρίου μας καὶ τὸ καύχημα τῶν Γορανιτῶν καὶ δὴ τῶν ἐν Ἀμερικῇ, οἵτινες προθύμως καὶ ἀπειδῶς προσεφέρατε τὸν ὄβολόν Σας, σὰς ἀποστέλλομεν μερικὰς φωτογραφίας μέσον τῆς Ἀδελφότητος Γορανιτῶν, ἡ ὁποία καθὼς μαθάνομεν εὐχαρίστως ἐργάζεται μετὰ προθυμίας καὶ ζήλου διὰ τὸ δεύτερον στόλισμα τῶν Γοράνων, τὸ ὁποῖον, εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ εἴπῃ, εἶναι ἂν ἔχι περισσότερον τοῦλάχιστον ἐξ Ἰσοῦ ἱερόν, κοινωφελές καὶ ἀναγκαῖον μετὰ τὴν Ἐκκλησίαν. Σὰς κάμνομεν γνωστόν, Ἀγαπητοὶ Συμπολίται, ὅτι τὸ Σχολεῖόν μας εἶναι ἐτοιμόρροπον καὶ ἐν γένει ἐντελῶς ἀκατάλληλον διὰ τὴν νεολαίαν μας, τὸ δὲ Κράτος εὐρισκόμενον σήμερον ἐν κρίσιμῳ οἰκονομικῇ καταστάσει ἀδυνατεῖ νὰ προβῇ εἰς ἴδρυσιν σχολείων. Ὅλοι λοιπὸν αἱ ἐλπίδες μᾶς καὶ αἱ ἐλπίδες τῶν παιδιῶν Σας, στρέφονται πρὸς Σᾶς, στηρίζονται εἰς τὸν ὄβολόν Σας, τὸν ὁποῖον, εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ὅλοι θὰ προσφέρετε μετὰ χαρᾶς καὶ προθυμίας ὅπως καὶ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι οὐδεὶς θὰ ἀρνηθῇ τὴν συνδρομὴν τοῦ δι' ἓνα τοιοῦτον θεάρεστον ἔργον, οἷον τὸ σχολεῖον τοῦ ὁποῖου οὐδεὶς ἀγνοεῖ τὴν σπουδαιότητα καὶ πάντες θὰ ὑπακούσῃτε εἰς τὴν φωνὴν καὶ τὴν παράκλησιν τῶν παιδιῶν Σας. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ Σχολεῖόν μας θὰ γίνῃ ἐξατάξιον, περιλαμβάνον δηλαδὴ πρώτην καὶ δευτέραν τάξιν Ἑλληνικοῦ, πράγμα τὸ ὁποῖον θὰ βοηθήσῃ πολὺ εἰς τὴν τελειοτέραν ἀνάπτυξιν τῆς νεολαίας μας. Πεισθηθῆτε ὅτι ἡ φιλοτιμία Σας, τὰ εὐγενῆ καὶ πατριωτικὰ Σας αἰσθήματα οὐδέποτε θὰ ἀρνηθῶν μίαν μικρὰν προσφορὰν διὰ τὸ συμφέρον τῶν τέκνων Σας ἢ μᾶλλον διὰ τὸ συμφέρον τὸ ἰδικόν Σας, Σὰς ἀπευθύνομεν ἐγκαρδίους χαιρετισμοὺς καὶ Σὰς εὐχόμεθα ζῶν, εὐτυχίαν καὶ καλὴν ἐπάνοδον εἰς τὴν ἀγαπητὴν Πατρίδα.

Διατελοῦμεν μεθ' ὑπολήψεως καὶ ἀγάπης οἱ Συμπολίται Σας:

Γεώργιος Χ. Καλκάνης, Παναγ. Π. Μαρινάκος, Παναγ. Ν. Παναγάκος, Ἰωάννης Β. Κοκκορός, Γεώργιος Β. Ρηγάκος, Φώτ. Ι. Σερατάκος, Ἄνδρ. Παππαστράτης, Τιμ. Τόμπρας, Παναγ. Διαμαντάκος, Ἰωάννης Δούκας, Λεων. Βλογιαννίτης, Κωνστ. Πλαγιάννης, Ἀναστ. Βλάχος, Γεώργιος Λαμπράκος, Ἡλ. Λαμπρινός, Κωνστ. Κρητικός, Γεώργιος Ἐξαρχάκος, Νικόλ. Κριάς, καὶ Κωνσταντ. Δάνος.

Ἀγαπητὴ Συμπολίτα,

Παρακλήσει τῶν ἐν Γοράνοις Συμπολιτῶν μας Σὰς ἀποστέλλομεν ἀντίγραφον τῆς ἄνω ἐπιστολῆς, ἣτις ἐλήφθη εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Ἀδελφότητος, ἐκ τῆς ὁποίας θὰ ἴδετε ὅτι τὸ χωρίον μας στερεῖται Σχολικοῦ κτιρίου, ἀπαραίτητου διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν παιδιῶν μας. Ἡ Ἀδελφότης εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς συναισθανθεῖσα τὴν ἀνάγκην ταύτην ἔταξε ὡς πρῶτον καὶ κύριον σκοπὸν τῆς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ κενοῦ τούτου, δηλαδὴ τὴν ὅσον τὸ δυνατόν χαυυτέραν ἴδρυσιν τοῦ νέου Σχολικοῦ κτιρίου. Ὅθεν παρακαλεῖ Ὑμᾶς ὅπως ἔχι μόνον γίνετε καὶ Σεῖς μέλος τῆς Ἀδελφότητος, ἐὰν δὲν εἴσθε ἀκόμη, ἀλλὰ προτρέψητε καὶ τοὺς ἄλλους Γορανίτας τοὺς εὐρισκόμενους ἐν τῇ περιφερείᾳ Σας νὰ ἔλθωσιν εἰς συνάφειαν μετὰ τὸ Γραφεῖον τῆς Ἀδελφότητος, ἵνα ὅλοι ἀπὸ κοινοῦ φροντίσωμεν καὶ φέρομεν εἰς πέρας τὸ ἀναληφθὲν ἔργον. Ἐπειδὴ αἱ ὀλίγαι ληφθεῖσαι φωτογραφίαι τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἦτο δυνατόν νὰ κυκλοφορήσωσιν μεταξὺ ὄλων τῶν ἐν Ἀμερικῇ Γορανιτῶν, ἡ Ἀδελφότης ἀπεφάσισε τὴν ἐκτύπωσιν καὶ ἀποστολὴν ἀντιτύπων ὁμοίων αὐτοῦ ὅπερ εὐρίσχετε ἐσωκλειστώσας.

Ὁ Πρόεδρος
ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ Γ. ΚΟΚΚΟΡΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς
ΔΗΜ. Ν. ΡΗΓΑΚΟΣ

Ἐν Brooklyn, N. Y. τῇ 1ῃ Αὐγούστου 1924.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον:

Κλεοβούλος Γ. Κοκκορός Πρόεδρος, Στυλιανὸς Κ. Πλαγιαννίτης Ἀντιπρόεδρος, Θεόδ. Παναγάκος Ταμίας, Δημ. Ν. Ρηγάκος Γραμματεὺς. Σύμβουλοι οἱ κ. κ. Λεωνίδας Γ. Βλογιαννίτης, Γεώργιος Ἡλ. Δούκας, Χαρίλαος Γ. Δούκας, Προκόπιος Καλκάνης, Παναγιώτης Ι. Κοκκορός, Νικόλαος Γ. Λαμπράκος, Νικόλαος Ι. Παναγάκος Γεώργιος Δ. Ρηγάκος, Ἡλίας Φ. Σερατάκος, Γεώργιος Δ. Τόμπρας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ἄριθ. Πρωτ. 95800

Ἄριθ. Διεκπ. 390

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21ῃ Ἰανουαρίου 1937.

Πρὸς
τὴν ἐν Ἀμερικῇ Ἀδελφότητα τῶν Γορανιτῶν
Ὁ «Ἅγιος Γεώργιος»
Εἰς Νέαν Ὑόρκην.

Κύριε Πρόεδρε,

Μετ' ἰδιαίτερας ὄλως εὐχαριστήσεως ἐλάβομεν γνῶσιν τῆς ἀποφάσεως Ὑμῶν, ὅπως προβῆτε εἰς ἀνεγερσιν νέου συγχρονισμένου διδακτηρίου εἰς τὴν ἰδιαίτεραν Ὑμῶν Πατρίδα.

Συγχαίροντες Ὑμᾶς ἐγκαρδίως διὰ τὸ ὑπὲρ τῆς μαθητιώσης νεολαίας καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν γένει ἐπιδεικνυόμενον ἐνδιαφέρον Ὑμῶν, ἐκφράζομεν Ὑμῖν τὰς εὐχαριστίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἡμῶν ἰδιαίτερώς καὶ εὐχόμεθα, ὅπως τὸ εὐγενές Ὑμῶν παράδειγμα μιμηθῶσι καὶ οἱ λοιποὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δρῶντες Σύλλογοι καὶ Ἀδελφότητες ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τοῦ Ἔθνους ἡμῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ γηπέδον ἐφ' οὗ ἀνεγερθῆσεται τὸ διδακτήριον, ἀποστέλλομεν Ὑμῖν ἐγκλείστως ἀντίγραφον τῆς ἀπὸ 8 Δεκεμβρίου π. ἔ. ἐκθέσεως τῆς ἐκ τοῦ νόμου προβλεπομένης ἐπιτροπῆς καὶ παρακαλοῦμεν, ὅπως διὰ τοὺς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένους λόγους, συγκατατεθῆτε εἰς τὴν ἐξαγοράν τοῦ προτεινομένου γηπέδου, ἐφόσον καὶ πλέον κατάλληλον εἶναι ἀλλὰ καὶ ἡ δαπάνη τῆς ἀγορᾶς τούτου εἶναι μικροτέρα τῆς ἀπαιτηθησομένης διὰ τὴν ἰσοπέδωσιν τοῦ ἤδη ὑπάρχοντος γηπέδου.

τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου Ὑμετέραν ἀπόφασιν, παρακαλοῦμεν, ὅπως ἀνακοινώσητε ἡμῖν, διὰ τὴν σύνταξιν τῆς μελέτης τοῦ ἀνεγερθησομένου διδακτηρίου.

Ὁ Ὑπουργός
Κ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΓΟΡΑΝΙΤΑΙ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΑΝΑΜΟΡΦΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΩΝ

Μεταξύ τῶν χωρίων τῆς Λακωνίας, ἀπὸ τῆς κατελήφθησαν ἐσχάτως ἀπὸ τὴν μανίαν τῆς ὁδοποιίας, παράγοντος ἀναγκασίου καὶ ἀπαραίτητου διὰ τὴν πρόδον τῆς κοινωνίας, συγκαταλέγεται καὶ τὸ παρὰ τὰς ὑπαρξείας τοῦ Ταυγέτου χωρίον Γοράνιον. Ἡ ἀμαξίτη ὁδός, ἧτις θὰ συνδέσῃ τοὺς Γοράνους, τὴν Πολυβίτσαν καὶ Ποταμίαν μετὰ τῆς Σπάρτης μέσον Σπροκαμπίου καὶ μετὰ τοῦ Γυνθίου, εὐρίσκεται ἤδη ἐν τῷ τελειοῦσθαι. Τὸ γεγονός εἶχει ἰδιαιτέραν σημασίαν διὰ τοὺς ἐν Ἀμερικῇ Γορανίτας, καθόσον τὴν τε πρωτοβουλίαν καὶ τὴν ὕλικὴν δαπάνην τῆς ὁδοῦ ταύτης ἀνέλαβεν ὁ ἐν ΡΟΥΓΚΕΨΙΕ, Ν. Υ., καλῶς ἐγκατεστημένος Γορανίτης κ. Παν. Τ. Τσάμπιρας, τοῦ ὁποίου τὸ παράδειγμα εὐχομεθα νὰ μιμηθῶσιν καὶ ἄλλοι ὁμογενεῖς. Ὁ κ. Παν. Τσάμπιρας, διαμένων ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, μετέβη πρὸ διετίας μετὰ τῆς οἰκογενείας του πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν οἰκείων του καὶ τῆς γενετείρας μας. Εὐθὺς ὡς ἔφθασεν ἐκεῖ, μετὰ τῶν ὀδυρτικῶν καὶ Σπαρτιατικῶν πνεύμα, ὅπερ τὸν διακρίνει, κατείδεν ἀμέσως τὴν ἔλλειψιν τοῦ σπουδαιότερου παράγοντος τῆς ὑφ' ὅλης τὰς ἐποφείας ἀναπτύξεως καὶ πρόδου ἐνὸς τόπου καὶ ἐδήλωσε δημοσίᾳ, ὅτι ἀναλαμβάνει δι' ἰδίῳν του ἐξόδων τὴν κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ ταύτης, τὴν δὲ ἐπαμένην, μέσον τοῦ κ. Νομάρχου Σπάρτης, ἐζήτησε παρὰ τοῦ ὑπουργείου ὡς διατάξῃ τὸν Νομάρχην νὰ χαράξῃ τὴν ὁδόν. Καὶ ἰδοὺ ἀμέσως ἡ κρατικὴ ἀστοργία καὶ ἀδιαφορία καταφανῆς καὶ κατὰ φῶρος ἀπὸ τὴν ἀπάντησιν τοῦ λεγομένου Ἑλληνικοῦ ὑπουργείου, ὅπερ ἀντὶ νὰ συγχαρῇ καὶ νὰ παράσχῃ πᾶσαν ἠθικὴν βοήθειαν πρὸς τὸν εὐγενῆ δωρητὴν ἀπαντᾷ, ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ διατάξῃ τὸν μηχανικόν, ἀλλ' ὡς πᾶρη ἰδιώτας. Ὁ κ. Τσάμπιρας, μὴ ἀπογοητευθεὶς, κερῆλαβεν ἐκανεπιληπτικῶς ἰδιωτικῶς μηχανικῶς, οἵτινες ἐχάραξαν τὸν δρόμον, καὶ μίαν ὥραιον πρῶταν, μετὰ τὴν τέλεισιν ἀγιασμοῦ ἐπὶ τόπου, ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς τοπικῆς μουσικῆς καὶ τὸ σχετικὸ φαγοπότι, ἢ σκαπάνη ἔκαμνε τὴν ἐναρξιν τοῦ μεγάλου κοινωφελούς ἔργου. Ἡ ὕλικὴ δαπάνη, καταβαλλομένη ἐξ ὀλοκλήρου ὑπὸ τοῦ κ. Π. Τσάμπιρα, ὑπολογίζεται ὑπὲρ τὸ ἐν ἑκατομμύριον δραχμῶν.

Ἀλλὰ καὶ οἱ Γορανίται, παρ' ὅλης τὰς μικροκομματικὰς ἀντιρρᾶσεις, φιλοτιμηθέντες ἐκ τῆς γενναίας χειρονομίας τοῦ εὐγενούς συμπολίτου τῶν ἐβοήθησαν

τῶν ἐργασίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ παρατιθέντες πάσης ἀποημιώσεως διὰ τὰς κτηματικὰς τῶν ζημίας, τὰς ὁποίας ἐπέφερον ἡ διόδος τοῦ δρόμου. Ἡ Ἀδελφότης Γορανιτῶν ὁ «Ἅγιος Γεώργιος» καθὼς καὶ τὸ κρατικὸν Σωματεῖον, ὁ «Σύνδεσμος τῶν Λακεδαιμονίων» δικαίως ὑπερηφανεύονται, ὅτι συγκαταλέγουσι τὸν κ. Τσάμπιραν μετὰ τῶν μελῶν των. Ἡ Ἀδελφότης Γορανιτῶν, ἀναγνωρίζουσα τὰς μεγάλας θυσίας τοῦ εὐγενούς τῆς μέλους, καὶ μικρὸν εἶδρον εὐγνωμοσύνης ἀποτίουσα, ἀνεκήρυξεν αὐτόν, ἐν γενικῇ συνελύσει, «Μέγαν Ἐυεργέτην» καὶ ἐπιθυμεί, ὅπως καὶ δημοσίᾳ ἐκφράσῃ τὴν αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην τῆς καθὼς καὶ τῶν κατοίκων Γοράνων καὶ εὐχεται εἰς τὸν κ. Τσάμπιρα καὶ τὴν ἀξιοτίμον οἰκογένειάν του ὑγείαν καὶ εὐημερίαν. Ὡσαύτως συχαίρει καὶ τὴν ἐν Γοράνοις Ἐπιτροπὴν, ἀποτελομένην ἀπὸ τοῦ κ. Πέτρον Δούκην καὶ Γεώργιον Καλκάνην, ἱατροῦς, τὸν Ἰωάννην Β. Κοκκορόν, δημοδιδάσκαλον καὶ τὸν σεβαστὸν γέροντα καὶ πατέρα τοῦ εὐεργέτου, Τιμολέοντα Τσάμπιραν, οἵτινες μετὰ ζήλου καὶ προθυμίας ἐπιβλέπου τὴν ἐπιτέλεισιν τοῦ ἔργου.

Κατὰ τὰς ἀρχαιερείας τῆς Ἀ-

δελφότητος Γορανιτῶν, τῆς 12ης Ὀκτωβρίου, ἐξελέγησαν οἱ ἐξῆς: Κλεόβουλος Γ. Κοκκορόν, Πρόεδρος, Στυλ. Πλαγιάννης, Ἀντιπρόεδρος, Δημ. Ν. Ρηγάκος, γραμματεὺς, Θεόδ. Παναγάκος, ταμίας, καὶ Σώμβουλοι οἱ κ. Λεων. Βλογιαννίτης, Γεώργ. Δ. Ρηγάκος, Βρασίβας Κοκκορόν, Παναγ. Διαμαντάκος, Ἡλ. Φ. Σταματάκος, Χρῆστος Μαρινάκος, Δημ. Γ. Τσάμπιρας, Κωνστ. Μαρινάκος, Πρόκτοριος Καλκάνης καὶ Παν. Μ. Καψάλης.

Συνάμα ἀπερασίθη, ὅπως διὰ πληρεξουσίου ἀνατεθῇ ἡ ἐντολή εἰς τὴν ἐν Γοράνοις Ἐπιτροπὴν, ἀποτελομένην ἀπὸ τοῦ κ. κ. Γεώργιον Ἰ. Κοκκορόν, Χρῆστον Σ. Ρηγάκον, Ἡλίαν Καλκάνην, Ἀνδρ. Παπαστράτην καὶ Ὀδυσσεά Δάσον, ἡ ἀνεγέρσις τοῦ σχολικοῦ κτιρίου, διὰ τὸ ὁποῖον ἡ Ἀδελφότης ἐργάζεται ἀόκνως. Ὅσοι Γορανίται δὲν προσέφερον τὸν ὀβολόν των εἰς τὸν πρὸς τοῦτο διενεργούμενον ἔρανον, παρακαλοῦνται νὰ ἀποστειλῶσιν αὐτόν εἰς τὴν διεύθυνσιν:

ADELPHOTIS GORANITON
877 NOSTRAND AVE., BROOKLYN, N. Y.

Ἐγκρίσει τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Κλεόβουλος Γ. Κοκκορόν
Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
Δημ. Ν. Ρηγάκος

ΑΜΕΡΙΚΗ

ΚΟΙΝΩΦΕΛΗ ΕΡΓΑ ΓΟΡΑΝΙΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΓΕΝΕΤΕΙΡΑΝ ΤΩΝ

Ἡ Ἀδελφότης Γορανιτῶν, ἕνα ἀπὸ τὰ ἀθροῦσως ἀλλὰ ἀποτελεσματικῶς δρῶντα μικρὰ Λακεδαιμονιακὰ Σωματεία ἔλαβε πρὸ ἡμερῶν ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ ἐκ Γοράνων καταγομένου κ. Δημητρίου Ι. Πλαγιάννη, Βουλευτοῦ Λακεδαιμόνος ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἀγαπητοὶ Συμπατριῶται,
Μετὰ μεγίστης χαρᾶς καὶ συγκινήσεως ἔλαβον τὴν ἀπὸ 4ης Μαρτίου 1953 ἐπιστολὴν σας καθὼς καὶ ἀντίγραφα τῆς πρὸς τὸ ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ πρὸς τὸν κ. Νομάρχην ἀπὸ ἔτους σχεδὸν ἐπιστολῆς σας σχετικῶς μετὰς ἐλλείψεις τοῦ σχολικοῦ κτιρίου Γοράνων τὸ ὁποῖον εἶναι ἔργον τῆς Ἀδελφότητός σας πληροφορῶ ὅτι παρ' ἄλλας τὰς οικονομικὰς δυσχερείας καὶ ἀνωμαλίας πού ἐκκληρονόμησεν ἡ Κυβέρνησις τοῦ Ἑλληνικοῦ Συναγερμού, με ἀύστηράς οικονομίας κατάρθωσε νὰ ἀντεπεξέλθῃ εἰς ἀρκετάς ἀνάγκας τῆς χώρας. Διὰ τὸ σχολεῖον Γοράνων παρεχώρησε 15 ἑκατομμύρια δραχμῶν τὰ ὁποῖα παρέλαβεν ἤδη ἡ Σχολικὴ Ἐφορεῖα μαζί δὲ μετὰ τὴν παρὰ τῆς Ἀδελφότητος ὑπεσχημένῃν οικονομικὴν βοήθειαν θὰ κατάρθωση νὰ συμπληρώσῃ πάσας τὰς ἐλλείψεις αὐτοῦ. Ἐπίσης παρεχωρήθησαν ὀκτώ ἑκατομμύρια δραχμαὶ διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ δρόμου Καμινίων—Πολοβίτσης—Γοράνων, δύο δὲ μπουλντόζαι εὑρίσκονται ἤδη ἐπὶ τόπου. Ὡσαύτως ἤρχισεν ἡ κατασκευὴ τοῦ δρόμου Γοράνων—Κουρτσούνας—Ἄρνας.

Ἀγαπητοὶ Συμπατριῶται, νὰ εἰσθε ἀπολύτως βέβαιοι ὅτι μετὰ τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Συναγερμού ὑπὸ τὴν ἱκανὴν ἡγεσίαν τοῦ Στρατάρχου Παπάγου, ἡ Πατρίς μας θὰ ἴδῃ καλύτερας ἡμέρας πρὸς μεγάλην ἱκανοποίησιν καὶ ὁμῶν πού τόσα ἔχετε προσφέρει καὶ ἐξακολουθεῖτε νὰ προσφέρετε εἰς τὴν Ἑλλάδα μας. Ἐκαμὰ Πάσχα εἰς Γοράνους καὶ ἐπεσκέφθην περὶ τὰς 40 Κοινότητες Ἴνα ἐκ τοῦ πλησίον γνωρίσω τὰς ἀνάγκας καὶ τὰ ἀσθήματα τοῦ λαοῦ. Μετὰ χαρᾶς διεπίστωσα ὅτι ὁ λαὸς εἶναι πολὺ περισσότερο ἐνθουσιασμένος σήμερον μετὰς ἐνεργείας καὶ τὰ ἔργα τῆς Κυβερνήσεως. Ἐργαζόμεθα ἡμέραν καὶ νύκτα διὰ νὰ βελτιώσωμε καὶ διορθώσωμε τὰ κακῶς κείμενα, καὶ θὰ διορθώσωμε. Περὶ αὐτοῦ νὰ ἔχετε πλήρη πεποίθησιν.

Μὲ ἀδελφικώτατον φιλικὸν ἀσπασμὸν εἰς ἄλους σας.
Διατελῶ μετ' ἐκτιμῆσεως ὀλως ἐξαιρετικῆς,

Ὁ συμπατριώτης σας
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΠΛΑΓΙΑΝΝΗΣ
Βουλευτὴς Λακεδαιμόνος

Ἡ Ἀδελφότης Γορανιτῶν ἔχει προσφέρει διὰ τὸ σχολικὸν κτίριον Γοράνων καὶ τὸ περὶ αὐτὸ γήπεδον περὶ τὰς 7.000 δολλάρια ἀπὸ δὲ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1946 μέχρι σήμερον περὶ τὰς 6.000 δολλάρια διὰ διαφόρους κοινωφελεῖς καὶ ἀγαθοεργούς σκοπούς, καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὴν ἐκκλησίαν Γοράνων, τοὺς πυροπαθεῖς Γορανίτας, διὰ ἱματισμὸν, διὰ σχολικὴν ὕλην μαθητῶν καὶ ἄλλα, πρόκειται δὲ νὰ δωρήσῃ καὶ γήπεδον διὰ τὴν Ἰδρυσιν ἀτυνομικοῦ σταθμοῦ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν δρόμον Καμινίων — Πολοβίτσης — Γοράνων ἄς σημειωθῇ ἐνταῦθα ὅτι ὁ Μέγας Εὐεργέτης Γοράνων, ὁ ἐνθουσιώδης πατριώτης κ. Παναγιώτης Τ. Τσαμπηρας ἐκ Πουκῆψι, Ν. Υ., συνεισέφερε ἄνω 30.000 δολλαρίων.

Παρακαλοῦνται οἱ Γορανίτες οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι μέλη τῆς Ἀδελφότητος ὅπως ἔλθουν εἰς ἐπαφὴν μετ' αὐτῆς εἰς τὴν διεύθυνσιν: ADELPHOTIS GORANITON ASS.N, INC., 316 8th AVENUE, N. Y. 1, N. Y.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἀδελφότητος ἀπαρτίζεται ἀπὸ τοὺς ἑξῆς: Δημήτριος Ν. Ρηγᾶκος, πρόεδρος, Παναγιώτης Στρατάκος, ἀντιπρόεδρος, Κλεόβουλος Κοκκορός, γραμματεὺς, Παναγιώτης Διαμαντάκος, ταμίας, Χαρίλαος Δούκας, Κωνσταντῖνος Μαρινᾶκος

Μαρινᾶκος, Παναγιώτης Λαμπρινός, Δημήτριος Βλογιανίτης, Γεώργιος Λαμπρινός, σύμ-βουλοι. Ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ:

κ.κ.κ. Γ. Ρηγᾶκος, Παν. Ι. Κοκκορός, Ἡλ. Ι. Διαμαντάκος, Νικ. Ε. Παπαστράτης καὶ Ἡλ. Δ. Κοκκορός.

Greetings

 HE BOARD OF DIRECTORS as well as the members of the Ball Committee are pleased to extend to everyone a hearty welcome and sincerest thanks for honoring us tonight with your attendance and your valuable contribution to the success of our affair. Also our warmest congratulations to the younger generation following in the footsteps of their fathers and adhering to the noble traditions of our fatherland.

We wish especially to thank the Greek Daily Press of New York and the Greek Radio Hour as well as our Advertisers, whose generous support and cooperation has made possible the publication of this Journal dedicated to our boys and girls serving our Country here and abroad.

In concluding, we extend our congratulations to the members of our Organization who have materially contributed to the success of our affair.

THE BOARD OF DIRECTORS
THE BALL COMMITTEE

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

 Ο ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ και η Διοργανωτική Έπιτροπή της Χοροεσπερίδος χαιρετίζουν και εύχαριστούν πάντας υμάς οίτινες είχετε την εύγενή καλωσύνην να τιμήσητε δια της παρουσίας Σας την Έσπερίδα μας, ιδιαίτέρως δε την Νέαν Γενεάν, ητις παρακολουθεί τα βήματα ήμων και ασπάζεται τα άγνά Έλληνικά ήθη και έθιμα.

Έκφράζομεν τας εύχαριστίας της Άδελφότητος προς τον Ημερήσιον Έλληνικόν Τύπον και τας Έλληνικάς Ραδιοφωνικάς Ώρας δια την πρόθυμον αυτών υποστήριξιν.

Ίδιαιτέρως εύχαριστούμεν θερμώς τους άγγελιοδότας του Λευκώματος μας, συντελέσαντας ούτω τα μέγιστα εις την έπιτυχή έκδοσιν αυτού, γενομένην προς τιμήν των την πατρίδα υπηρετούντων παιδιών και κοριτσιών μας.

Τέλος εκφράζομεν τα συγχαρητήριά μας και την εύγνωμοσύνην μας προς όλα τα μέλη άτινα ήθικώς και υλικώς συνέβαλον εις την έπιτυχίαν της Χοροεσπερίδος μας.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ
Η ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΣΙΜΙΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΡΑΝΙΤΑΣ

Α εὐγνωμοσύνη τῆς Πατρίδος πρὸς τὰ φιλογενῆ ἀπόδημα τέκνα της.

BROOKLYN, N. Y. — Τὴν ὡραίαν τελετὴν, μετὰ δειπνοῦ ἡ χοροῦ, ὀργανωθεῖσαν ὑπὸ τῆς Διεφθότῃτος Γορανιτῶν εἰς τὴν γάλην αἰθουσαν τοῦ ἐστιατορίου **ICHEL'S** τοῦ Μπροῦκλιν, ἐνετο ἡ ἐπίδοσις τοῦ Βασιλικοῦ ἐταλλίου καὶ εὐσημοῦ τοπικῆς τοδ'αθέσεως ὑπὸ τοῦ Προξένου Διον. Σίνου, τὸ ὅποιον ἀπενεμή- πρὸς τὴν 'Αδελφότητα ὑπὸ τῆς Μ. τοῦ Βασιλείου Παύλου, εἰς ἀγνώρισιν τῆς κοινωφελούς αὐ- τῆς ἐράσεως καὶ ἰδιαίτερος τῆς ἐγέρσεως τοῦ Σχολείου Γορά-

Ν. Ὁ Ἑλλῆν Προξένος, ἀνακτό- ρος ἐν ὀλίγοις τὴν σπουδειότητα τοῦ Σχολείου διὰ τὴν οἰκογένειαν, ἡ κοινωγίαν καὶ τὸ ἔθνος, ἀπέ- ωσε τὸ δίπλωμα τιμῆς καὶ ἐπέ- ωσε τὸ Μετάλλιον εἰς τὸν Πρό- ρον τῆς 'Αδελφότητος κ. Δημ. Ρηγᾶκος, ἐν μέτρῳ μεγάλης εὐ- θυθυασμοῦ καὶ ἠθικῆς ἀνοποιήσεως τοῦ Γορανιτῶν καὶ ἐν παρόντων φίλων των.

Ὁ Πρόεδρος κ. Δημ. Ρηγᾶ- ρος, γημικὸς εἰς τὸ **ROCKE- ELLER INSTITUTE**, ὁ ὅποι- ος ἐπὶ τριακονταπενταετίαν χαι- ρετῆς ἐκτιμῆσεως καὶ ἀγάπης ἐν συμπατριωτῶν του καὶ ἐργά- ται ἀόκνως διὰ τὴν πρόδοσιν τῆς Διεφθότῃτος, μὲ μεγάλην χαρὰν ἡ συγκίνησιν πῦχρῆστῃτε τὸν κ. Πρόξενον καὶ δι' αὐτοῦ τὸν Βα-

σιλέα καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρ- νησιν διὰ τὴν προσγενομένην τι- μὴν. Ἀρῶν ἐξέθεσε τὸ ἱστορικὸν τῆς ἐράσεως τῆς 'Αδελφότητος, ἀναφέρας καὶ τοὺς Μεγάλους Ἐυ- εργάτας αὐτῆς, ἦτοι τοὺς ἀειμνή- στοὺς Λεων. Π. Μαρινᾶκον, Πα- ναγιωτῆν Τ. Τσαμπιραν, ἀδελ- φούς Χαρ. Μκομπότση καὶ Γεώρ- γιον καὶ Βασίλειον, ὑπεσχέθη δὲ οἱ Γορανίται θὰ συνεχίσουν ἐπιτε- λούντες τὸ πρὸς τὴν γενέτειραν καθήκον των μετὰ μεγαλειτέρου ζήλου καὶ ἐνθουσιασμοῦ, ἀθροῦθως μὲν ἀλλὰ ἀποτελεσματικῶς, ὅπως μέχρι τοῦδε. Κατόκτιν ἐξέφρασε τὰς θερμὰς εὐχαριστίας τῆς 'Α- δελφότητος εἰς ὅλους τοὺς παρι- σταμένους. Τέλος ὁ Θεοφ. Κων- σταντίνος Γερμανός, ἀντιπροσωπεύ- ῶν τὴν Σ. Ἑλληνικὴν Ἀρχιεπι- σκοπὴν, συνεχάρη τὴν 'Αδελφότη- ταν καὶ πατρικῶς συνέστησε τὴν διαφύλαξιν καὶ ἐκμάθησιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, διότι δι' ἡ- μᾶς εἶναι ἱερὰ κληρονομία μὲ θα- ρεῖας εὐθύνας καὶ ὑπογρεῦσεως.

Ἡ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία τῆς τε- λετῆς ἀρεῖλεται εἰς τὸν εἰσχηγ- τὴν κ. Γεώργ. Ζανετᾶκον, ἀπόφοι- τον τοῦ **N. Y. UNIVERSITY** καὶ δυναμικὸν παράγοντα τῆς πα- ροικίας μας, ὁ ὅποιος μὲ γλαφ- ρότητι καὶ δεξιότητα παρουσίασε τοὺς ὁμιλητὰς καὶ ἀντιπροσώπους τῶν διαφορῶν σωματείων μας, κα- θὼς καὶ εἰς τὰς ἐνεργείας καὶ πε- ριποιήσεις τοῦ ἀκαμάτου ταμίου τῆς 'Αδελφότητος κ. Παν. Δια- μαντάκου καὶ τῆς χαριτοδρῦτου Δίδου Αἰκατερίνης Ν. Ρηγᾶκου, ποὺ ἀπετέλουν τὴν διοργανωτικὴν ἐπιτροπὴν τῆς ὡραίας αὐτῆς συγκλητρώσεως.

Συγχαρητήρια τηλεγράφημα α- τα καὶ γράμματα ἀπέστειλαν πρὸς τὴν 'Αδελφότητα οἱ κ. κ. Ν. Ρηγᾶκος Γκρήνβιλλ, Σ. Κ., Χρ. Νικολακάκος, Πέτρο Ἀμπό, Ν. Ι., Παν. Τ. Τσαμπιρας, Πωκῆπ- ση, Ν. Υ. Βρασ. Γ. Κοκκορός, Ν. Ὑόρκη, κ. **BROOKS**, πρόεδρος **ATLANTIC BANK, N. Y.**, ὁ ἐν Γοράνοις εὐρισκόμενος Γεν. Γραμματεὺς τῆς 'Αδελφότητος κ. Κλειῶδ. Κοκκορός, καὶ ὁ κ. Παν. Μαρινᾶκος Γουίλκς Βαίρ, Πα.

Ἄνω τῶν διακοσιῶν ὁμογενῶν παρευρέθησαν εἰς τὴν τελετὴν ταύτην μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦσαν ὡς ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἑλληνοαμε- ρικανικοῦ Τύπου, οἱ κ. κ. Δημ. Ἀναϊπάκος τῆς «Ἀτλαντίδος» καὶ Ζαχ. Τσουγκαρακῆς τοῦ «Ἐ- θνικοῦ Κήρυκος». Ἐπίσης ἦσαν οἱ κ. κ. Γεώρ. Μενούττης καὶ Δημ. Κορᾶκος, ἀντιπρόεδροι Συνθ. Λακκεδαμονίων μετὰ τοῦ ταμίου αὐτοῦ Γ. Λυκουρέζου, Ἡλίας Νι- κολόπουλος, πρόεδρος τῶν Μα- γουλιωτῶν, Λεων. Κηφάλης τῶν Μελατιναίων, Γ. Κοντζαράνης καὶ Ν. Βασιλάκος τῶν Πετρινω- τῶν, Φώτ. Διούνης τῶν Ἀρνω- τῶν, Γ. Αὐτρας τῶν Αἰτωλοακαρ- νάνων, Νικ. Κάλλας τῶν Πελε- τωτῶν ἢ «Ἀθηνᾶ», Παν. Γεωρ- γόπουλος, πρόεδρος Ἀγετικῆς τμήματος Μπροῦκλιν καὶ ἴος ἀν- τιπρόεδρος τῆς Κοινότητος Ἀγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, Γεώρ. Παναγιᾶκος, ἀντιπρόεδρος τῆς Κοινότητος τῶν Τριῶν Ἱερρα- χῶν, Κων. Θωμαῆκος, τῆς Κοιμή- σεως Θεοτόκου, Αἰθ. Ἀθαν. Τσαμ- πιρας τῆς Κοινότητος Προκίπην, Ν. Υ., μετὰ τοῦ ἱατροῦ Κων. Πα- παστράτη, Κων. Κοσμάς τῶν Βασ- σαριῶν, ὁ ἱατρός κ. Χ. Τσάκκ- λης, οἱ δικηγόροι τῆς παροικίας

μας Μ. Μουλαίην, Β. Σπανῶ ο κ. Ν.κ. Κορρινᾶς, κρήνη ἀγγελεῖς, ὁ ὑπολ. τοῦ Ἀ Στρατοῦ Κων. Πιλαγιάννης, Γκρήνβιλλ, Σ. Κ., ἡ οἰκογ. Θ. Μκομπότση ἐκ ἐκ Σπάρ- μπουρχ. Σ. Κ. μετὰ τῆς Ἡλ. Τζανετᾶκου, ὁ μηχαν. Ἰωάν. Ζανετᾶκος μετὰ τῆς τωμένης μηνστῆς του Ἰωάν. Μκομπότση, καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

Μετὰ τὴν τελετὴν ἐπηκολο- σε γλέντι καὶ χορὸς μετὰ τὴν ὄργανον ὀρχήστραν τοῦ κ. Βούλτσου καὶ ἀπὸ ἀγῶνι τοῦ νικοῦ τραγουδιοῦ Κων Βούλ- μέχρι τῶν πρωϊνῶν ὥρῶν. Εἰς τοὺς Γορανίτας ἀξίζει μεγάλο εὖγε, γὰρ μ' ἀξια- κῶς εὐχάριστη βραδυά, ποὺ μείνη εἰς ὅλους ἀξεχάστη, — ρίς νὰ λησμονοῦμε τὸ μέγα κ. ὄνοφελές των ἔργων, διὰ τὸ οὐ τοὺς ἀντῆμείμε τόσον τη- κῶς εὐγνωμονοῦσα ἡ Ἑλλ. Πατρίς.

471 111 3
2009

ΟΙ ΓΟΡΑΝΙΤΑΙ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΙΝ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Η ΑΜΑΕΙΤΗ ΟΔΟΣ ΓΟΝΑΡΩΝ-ΠΟΛΟΒΙΤΣΗΣ-ΚΑΜΙΝΙΩΝ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

16 Ιουλίου 1926

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΑ ΘΡΙΑΜΒΕΥΟΥΣΑ

Ἦ ἐν Ἀμερικῇ Ἀδελφότης Γορανιτῶν «Ο ΛΕΪΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ», μετὰ τὴν ἄποκρίτωσιν τοῦ ἐν Γοράνοις Ἰεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, στοιχίσαντα περὶ τὰς εἰκοσι χιλιάδας δολλαρίων, ἀπεφάσισεν ὡς ἐνεργήσῃ διὰ τὴν ἕκτισιν νέου Σχολικοῦ κτιρίου, καταλλήλου ὅπως συμπεριλάβῃ ἕξ τάξεις διὰ τὴν καλλιτέραν καὶ τελειότεραν ἱκανοποιήσιν τῶν μικρῶν Γορανιτῶν. Κατόπιν τῶν καταλλήλων ἐνεργειῶν, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἀπέστειλε μηχανικὸν ἐπὶ τόπου, ὅστις ἐξέδρασε τὸ σχέδιον, ὅπου ἴδῃ ἐφ' ἑστέκεται εἰς χεῖρας τῆς ἐν Γοράνοις Ἐπιτροπῆς. Ἐνθὺς μετὰ τοῦτο, ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῆς ἐνταῦθα Ἀδελφότητος ἐψήφισεν ἐν ἁμοφωνίᾳ 1,500 δολλάρια διὰ τοῦ ταμείου της διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ ἀπεφάσισε τὴν διεξαγωγὴν γενικοῦ ἑράνου, ὅστις χάρις εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ λοιπῶν μελῶν ἔχει ἀποδοῦσαι ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα, ὡς ἠμφαίνεται ἐκ τοῦ παρόντος καταλόγου τῶν μέχρι τοῦδε εἰσφορῶν, ἔχοντος ὡς ἑξῆς:

Ἦ Ἀδελφότης Γορανιτῶν Δολλάρια 1,500.

Κωνστ. Π. Βουραζέλης δολλ. 25, Ἡρασίδης Π. Βουραζέλης 25, Λεων. Γ. Βλαγιαννίτης 50, Εἰδοτ. Κ. Βλαγιαννίτης 10, Νικ. Ε. Βλάχος 15, Λεωνίδης Π. Διαμαντάκος 100, Νικόλαος Γ. Διαμαντάκος 100, Ἀδελφοὶ Γεώργιος καὶ Βασίλ. Π. Διαμαντάκου

τῆκος 25, Πέτρος Φ. Στρατάκος 15, Δημ. Π. Σταυρογιαννῆς 5, Γεώργ. Τ. Τσαμίτσης 80, Γεώργιος Α. Τσαμίτσης 20, Δημήτρ. Ν. Τσαμίτσης 15, Ἀδελφοὶ Γεώργιος καὶ Ἀν. Πιλ. Τσαμίτσης 25, Ἀδελφοὶ Πέτρος καὶ Νικ. Κ. Χρυσόκοῦ 15.

Ὁ κ. Παναγιώτης Ἀντ. Κοκορόδης ἐκ Καναδά, ἀπέστειλε κατ' εἰθεῖον εἰς Γοράνους 10,000 δραχμὰς, ὅπως διατεθῶσι διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Οἱ κάτωθι φίλοι, ἐκτιμῶντες τὴν ἄξιαν τοῦ εὐγενοῦς σκοποῦ, συνεισέφερον ὡς ἑξῆς:

Παναγ. Σταυροῦκος (Παλαιόπαναγιά) δολλ. 50, Μιχ. Καλέσης (Σκλαβοχώριον) 15, Νικ. Καμπύσιος (Καλάβρυτα) 10, Βασίλ. Παναγιώκος (Πετρίνα) 5, Κωνστ. Δρογγάκης (Λονα) 5, Δημ. Νικολακάκος (Λονα) 10, Βασίλ. καὶ Πολιξ. Βαφάκος (Λονα) 10, Σοφοκλῆς Ι. Κατάβολος (Ζελλίνα) 10, Γεώργ. Μελλάς (Μολάοι) 10, Γεώργ. Ψαρῆας 5, Κωνστ. Σαραντάκος 1, Γεώργιος Κοντρούρος 2, Νικ. Μαλάμης 2, Νικ. Ψαρῆας 5, Χαριτὴν Τροχιτάκη 5, Γεώργ. Καρνιτάκης 2, Γεώργ. Καλέσης (Σκλαβοχώριον) 2, Φίλ. Ε. Παπαδάκης (Κρήτη) 1, Νικ. Κατσικῆρας (Βασιτιά) 2, Ἀριστ. Κ. Γιαννῆκος (Τάραφα) 5, Ἰωάν. Κ. Κλάνης (Πηλοβίτσια) 2, Α. Κουρλέσης (Ἀχαῖα) 1, Σταῦρος Τσακάλης (Πολοβίτσια) 10, Λεων. Βενετσιανῆκος (Λονα) 10, Λεων. Νικολακάκος (Λονα) 10, Ἀνῆτο Χ.

Σηροκαμπίου μέσον Καμινίων καὶ Πολοβίτσης, εἰς Ἱοράνους.

Ἦ Ἀδελφότης Γορανιτῶν, ἧς ὁ κ. Π. Τσαμίτσης εἶναι μέλος, ἐκτιμῶσα τὰς παντοειδῆς θυσίας του καὶ μικρὸν φέρον εὐγνωμοσύνης ἀπέστειλε, ἀνεκλήρουν αὐτὸν ἐν Γενικῇ Συνελεύσει, Μέγαν Ἐδεργέτην τῆς Κοινότητος Γορανίων. Ὡσαύτως ἡ Κοινότης Γορανίων, ἀναγνωρίζουσα τὰς θυσίας τῶν ζηνητηγμένων τέκνων της διὰ τὴν καταστήσασιν εὐτυχῆ καὶ τὴν παρουσίαν εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν μεταξὺ τῶν ἄλλων Κοινοτήτων τῆς Λακεδαιμόνιος, διὰ τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου της, διεκηρύχθη τὴν εὐγνωμοσύνην της καὶ τὰς εὐχὰς της.

—Ἦ σύζυγος τοῦ κ. Στῆφ. Κοζάντου ἔτεκεν εὐτραφεὲς θῆλυ.

—Ἦ ἀξιώτης κ. Μαρκετάκη, σύζυγος τοῦ κ. Μιλτ. Καραβίτη ἔτεκεν αἰσιως εὐτραφεὲς ἀγοράκι, ὅπου εἶναι ὁ πρῶτος βλαστὸς τῶν. Οἱ συγγενεὶς καὶ φίλοι ἔσπευσαν νὰ συγχωρῶσι τοὺς εὐτυχεῖς γονεῖς καὶ νὰ τοὺς ἐχρηθῶσι νὰ τὸ χαροῦν ἐν υγιείᾳ καὶ εὐτυχίᾳ.

Δωρηταί

Μῦς ἦρθαν δυὸ ὁμογενεῖς
ὁ Μήτσος καὶ ὁ Γιώργης.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΓΟΡΑΝΙΤΩΝ
Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

309 West 23rd Street
New York, N. Y.

Ἐν Νέῃ Ὑόρκῃ τῇ 19ῃ Ὀκτωβρίου 1936.

Πρὸς τὸ Σεβαστὸν Ὑπουργεῖον Παιδείας
Εἰς Ἀθήνας.

Ἐξοχώτατε Κύριε Ὑπουργέ,

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν Ὑμῖν ὅτι ἡ ἐν Ἀμερικῇ Ἀδελφότης Γορανιτῶν ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀνεγείρῃ νέον σχολικὸν κτίριον εἰς Γοράνουσ Σπάρτης, ἀνταποκρινόμενον πρὸς τοὺς ὅρους τῆς ὑγεινῆς καὶ ἀπαιτουμένης εὐρυχωρίας διὰ τὴν ἀνετον καὶ τελειοτέραν ἐκπαίδευσιν τῆς κατ' ἔτος αὐξανούσης νέας γενεάς.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἡ Ἀδελφότης ἔχει ἐν τῷ ταμείῳ της ἐνταῦθα περὶ τὰς δύο χιλιάδας δολλάρια καὶ περὶ τὰς 140 χιλιάδας δραχμάς κατατεθημένας εἰς τὴν ἐν Σπάρτῃ Τράπεζαν Λακωνίας ἐπ' ὀνόματι τῶν πληρεξουσίων της κ. κ. Γεωργίου Χ. Καλκάνη, Ἰωάννη Β. Κοκκοροῦ καὶ Χρήστου Σ. Ρηγάκου. Προσέτι ἡ Ἀδελφότης ἔχει δαπανήσῃ ἄνω τῶν 100 χιλιάδων δραχμῶν διὰ τὴν ἀγορὰν γηπέδου καὶ ἰσοπέδωσιν αὐτοῦ ἐν Γοράνοις.

Κατ' ἀπόφασιν τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν, Ἐξοχώτατε Κύριε Ὑπουργέ, νὰ γνωρίσωμεν Ὑμῖν ὅτι τὰ ἀνωτέρω ποσὰ κερῶσ καὶ γηπεδὸν τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ὑφ' Ὑμῶν Ὑπουργείου τῆς Παιδείας διὰ τὴν ἰδρυσιν τοῦ νέου σχολικοῦ κτιρίου, συμφώνως μὲ τὰς ἀνάγκας τοῦ χωρίου καὶ τὰ σχέδια τῶν εἰδικῶν τοῦ Ὑπουργείου Σας.

Ἐλπίζομεν ὅτι τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον δὲν θὰ ἀρνηθῇ τὴν προσφορὰν ταύτην μέλλουσαν νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰς ἐκάστοτε νέας γενεάς, καὶ ἐναγωνίως θὰ ἀναμένωμεν ὁδηγίας Σας συμφώνως μὲ τὰς ὁποίας θὰ ἐνεργήσωμεν δεόντως καὶ ταχέως, διότι καθ' ἃς ἔχομεν πληροφορίας τὸ παλαιὸν κτίριον εἶναι ἐτοιμόρροπον καὶ ἐντελῶς ἀκατάλληλον ἀπὸ ὑγεινῆς ἀπόψεως διὰ τοὺς τρυφεροὺς βλαστοὺς οἱ ὁποῖοι στεγάζονται ἐν αὐτῷ.

Ἀναμένοντες ὁδηγίας Σας,

Διατελοῦμεν μετὰ σεβασμοῦ,

ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ Γ. ΚΟΚΚΟΡΟΣ, Πρόεδρος
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΗΓΑΚΟΣ, Γραμματεὺς

Δοίκακ 100, Παναγ. Γ. Δοίκακ 20, 'Αδελφοί Χρ. και Γεώργ. Η. Δοίκα 20, Κυριακούλα Η. Δοίκα 10, Δημ. Κ. Δοίκακ 25, Μιχαήλ 'Αρ. Δοίκακ 20, 'Αριστ. Μ. Δοίκακ 1, Γεώργ. 'Ηλ. Δοίκακ 25, Χρ. Γ. Δοίκακ 25, Στυλ. Γ. Δοίκακ 25, Χαρολ. Γ. Δοίκακ 25, Χρ. Κ. Δάνος 5, 'Ηλ. Γ. Ζερβούλιας 10, Κλεόβουλος Γ. Κοκοροδός 100, Παναγ. Γ. Κοκοροδός 50, Παναγ. 'Ιωάν. Κοκοροδός 10, 'Αδελφοί Γεώργιος, Νικόλαος και 'Ιωάννης Κ. Κοκοροδός 200, Νικ. 'Ηλ. Κοκοροδός 10, Δημήτρ. Γ. Χ. Κοκοροδός 20, 'Ιωάν. Σ. Κοκοροδός 25, Κώστας 'Αντων. Κοκοροδός 50, Σπύρος Δ. Κοκοροδός 5, 'Αντ. Ι. Κοκοροδός 15, Γεώργιος Η. Κοκοροδός 10, Παναγ. Μ. Καψάλης 25, 'Αδελφοί Ηροκ. και Γεώργ. 'Αγ. Καλκάνη 50, 'Ηλίας Γ. Κρίας 20, Γεώργ. Κ. Κρητικός 5, Κωνστ. Καψάλης 2, Νικ. Γ. Λαμπρινός 50, Παναγ. 'Ηλ. Λαμπρινός 25, Ηροκ. 'Ηλ. Λαμπρινός 15, Εύαγγ. 'Ηλ. Λαμπρινός 10, Σπύρος Θ. Μιχαλάκος 10, Λεωνίδας Η. Μαρινάκος 200, Παναγ. Η. Μαρινάκος 25, Πέτρος Κ. Μαρινάκος 10, Χρ. Δ. Μαρινάκος 25, 'Αδελφοί 'Ιωάν. και Σπύρ. Η. Μαρινάκου (Γιορτσά) 20, 'Αδελφοί Γεώργιος και 'Ιωάν. Θ. Μπακιώτης 100, Γεώργιος Χ. Μπακιώτης 25, 'Αδελφοί Χρ. και Ηερ. Εύστ. Νικολακάκου 50, 'Ιωάν. Η. Νικολακάκος 15, Στυλιανός Κ. Πλαγιάννης 100, Θεόδ. Γ. Παναγιάκος 100, Εύαγγ. Γ. Παναγιάκος 25, Νικόλ. Ι. Παναγιάκος 25, Στέφας Η. Παναγιάκος 25, 'Αναστ. Η. Παναγιάκος 15, Βασίλ. Κ. Παναγιάκος 25, Κωνστ. Δικ. Παναγιάκος 10, Γεώργ. Η. Γ. Παναγιάκος 5, Παναγ. Β. Παπαστράτης 50, 'Ιωάν. Η. Παπαστράτης 50, 'Αδελφοί Γεώργιος και Νικόλαος Δ. Ρηγάκου 100, Νικόλαος Δ. 'Ιω. Ρηγάκος και Υιός 50, 'Ιωάν. Η. Ρηγάκος 10, Παναγ. Ι. Ρηγάκος 10, Λεον. Γ. 'Ηλ. Ρηγάκος 25, Παναγής Δ. Ι. Ρηγάκος 25, Λεωνίδας Γ. Ρηγάκος 50, Θεόδ. Ε. Ρηγάκος 25, 'Ηλίας Φ. Στρα

Το Διοικητικόν Συμβούλιον, άπαρτιζόμενον από τους κ. κ. Κλεόβουλον Γ. Κοκοροδόν Πρόεδρον, Στυλιανόν Κ. Πλαγιάννην 'Αντιπρόεδρον, Θεόδωρον Γ. Παναγιάκον Ταμίαν, Δημήτρ. Ν. Ρηγάκον Γενικόν Γραμματέα, και τους Συμβούλους κ. κ: Λεωνίδα Γ. Βλογιαννίτην, Γεώργιον 'Ηλ. Δοίκακ, Ηροκ. 'Αγ. Καλκάνην, Παναγ. Ι. Κοκοροδόν, Νικ. Γ. Λαμπρινόν, Χαρ. Γ. Δοίκακ, Νικ. Ι. Παναγιάκον, Γεώργιον Δ. Ρηγάκον, 'Ηλ. Φ. Στρατάκον, και Γεώργιον Τ. Τσίμπρακον, αισθάνεται την ύποχρέωσιν να εύχαστήσθη ιδιαιτέρως τους φίλους, οτινες συνεισέφερον εις τον άνω έρανον, καθώς και τον ύπνον της Νέας 'Υόρκης, διά την δημοσίευσιν του παρόντος, και παρακαλεϊ όπως, εάν τινες Γοναρχίται, μη λαβόντες γνώσιν, δέν αποστείλαν άκόμη τον όθελόν των, αποσπελλωσιν αυτόν εις την έξής διεύθυνσιν: ADELPHOTIS GORANITON, 343 NOSTRAND AVE., BROOKLYN, N. Y.

Έκτός του Σχολείου, έτερον έργον, κοινού ενδιαφέροντος και τό δνειρον παντός Γορανίτου και έδω και έν τη Πατριδι ήτο ή κατασκευή άμαετήσ; δδου από Γοράνον εις Σηροκάμυον, συντελούσα εις την τελειότεραν συγκοινωνίαν μετά της Σπάρτης. Εύτυχως, καθ' ός έχομεν πληροφορίας, άφ' ενός μόν και κυριώς διά της πρωτοβουλίας και ύλικής γενναιοδωρίας του εύγενούς Γορανίτου κ. Παναγ. Τ. Τσίμπρα, καθώς αποκατεστημένου έν ΡΟΥΓΗ-ΚΕΕΡΣΤΕ, Ν. Υ., και ήδη παρεπαδημοσίντος έν Γοράνοις οικογενειακώς από του παρελθόντος έτους, ένθα μετέβη προς επίσκεψιν των γονέων και συγγενών του, άφ' έτέρου δέ διά της προσωπικής εργασίας των Γορανιτών και των κατοίκων των λοιπών ένδιαφερομένων χωρίων, τό δνειρον τούτο εισέρχεται εις τον κύκλον της πραγματικότητας και πολύ συντόμως ή σφαιρικτρα του εύτερονήτου θά άντηχί εις τους γραμμικούς λόφους και τάς πικνάς χαράδρας, αίτινες άγον από

μαζί και ο 'Αη—Γιώργης

9

Είναι κι' οι δυό τους δωρη-
 [ται
 πολλά καλά έχουν κάνει,
 σάν έρθουνε κι' άλλη φορά
 τους πρέπει και στεφάνι.

Πρωτο καλό πουό κάνανε
 φτιάξανε τό σχολείο
 κι' ήθελα νάμουνα μικρός
 νά πιάσω τό βιβλίο.

Στην εκκλησία βάλανε
 νέους πολυελαίους,
 διώρθωσαν τους δρόμους μας
 διά τους γηραλέους.

Βρύση ώραία φτιάσανε
 πέρα στη μακρυστέρνα
 και είπανε στον κάπελα
 τους χωριανούς μας κέρνα.

Και τό κρασί δτιν σωθή
 κι' οι ώρες δέν περνάνε
 νερό από τη στέρνα αυτή
 όλους θά μās κερνάνε...

Δημ. Βουραζέλης